Päewaleht

Nr. 17 — Teisipäeval, 18. jaanuaril 1938 — XXXII

Tähelepanu! Tellimise lehte 16 kuige

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED

PILKE- JA NALJALEHT „KRATT" JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS"

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse könetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht". Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, üksehoidja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukaupluse tel. nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7 se

Ilmub 7 korda näda

TELLIMISHINNAD:

1 kuu postiga	1 kroon 80 senti.	1 kuu postita	
2 kuud „	3 „ 60 „	2 kuud „	
3 kuud „	5 „ — „	3 kuud „	

Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s. Välismaale 4 kr. kuus.

Üle 3 kuu k järgneva kuu Aadressi

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 senti, ja teksti sees 17 senti mm veeru laiuses. Kohac kuni Kr. 3.— poole hinnaga.

Kuulutuste koha valikut ei kindlus

Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numbrisse laupäeval kl. 10-ni.

Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need saa vastav postmark on lisatud.

KAUBAMAJA TALLINNA TEKSTIIL V. KAR

Tähelepanu!

Äri üleviimise puhul uutesse ruumidesse

Tähelepanu

alates 15. kuni 31. jaan. seniolemata odavate hindadega

SUUR VÄLJAMÜÜK

Müügile oleme määranud:

Siididest

Täissiid Crêpe de Chine	Kr. 4.00, 5.00
Marocaine	Kr 2.40
Siidklokeesid	Kr. 2.60, 3.00
Krepp-satääne	Kr. 3.25
Kirjusid siide	Kr. 2.40, 2.75
Ingl. mittekortsuvaid siide	Kr. 1.60 kuni 2.25

Suures valikus villaseid
moodsaid kleidiriideid
Kr. 3.50 kuni 4.00
Ruudulist villast, 140 sm. lai Kr. 3.50
Kostüümiriideid
kodumaa ja välismaa Kr. 5.50 kuni 18.00
Mantliriideid
kodumaa ja välismaa Kr. 4.50 kuni 15.00

Inglise ülikonnariideid
Kr. 6.00 kuni 19.50
Kodumaa ülikonnariideid
Kr. 6.25 kuni 12.00
Meeste paliturriideid Kr. 7.75 kuni 9.50
Välismaa triiksärgiriideid
Kr. 1.40 kuni 2.25
Supelmantliriideid šenilje Kr. 7.50
Puuvillaseid kirjusid sammeteid
Kr. 2.25

Inglise puuvillaseid kleidiriideid Kr. 1.20 kuni
Välismaa hommik-kleidiriideid Kr. 1.50
Inglise markisette Kr. 1.25 kuni
Kodumaa markisette Kr. 0.80 kuni

Kõikide ladus olevate kaupade hinnad on väljamüügi ajal tunduvalt alandatu

Kaubamaja TALLINNA TEKSTIIL V. Karja kõnetr. 446-

P. S. Veebruarikuu algusest asub meie äri Pärnu m. 8 ja V. Karja tn. nur (Linnaapteegi vast

BI BA BO

Nobeli laureaadi R. Kipling'i romaan! ● Viimaseid päevi! Rutake!

Freddie Bartholomew
Spencer Tracy
Lionel Barrymore „Julged meremehed"

Tuhanded on jätnud oma elu sü nendele on pühendatud see ko lavastus.

II. EESTI KULTUURFI

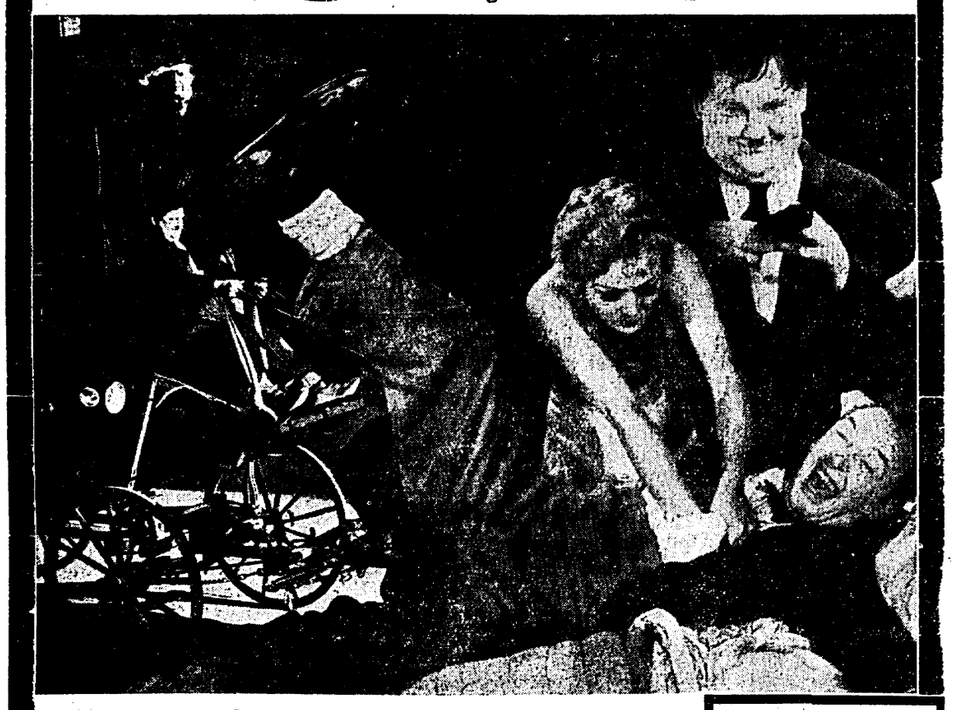
ESIETENDUSKINO ARS

Esietenduseks käesoleva aasta pöö-raseim ja leidlikem naljafilm!

Nalja ja naeru kõigile!

Võtke taskurätid kaasa, sest pisa-rad voolavad teil ojadena! Mitte nutust, vaid naerust!

DICK ja DOFF

„Teekond metsikusse läände"

Kogu kino rõkkab naerust, kui Laurel ja Hardy – Dick ja Doff – alustavad oma viperusrohket teekonda metsikusse läände. Dick ja Doff tantsivad. Uued trikid, uued naljanumbrid.

II. Huvitav ja mitmekesine lisaeeskava

Pühap. algus kell 12

Ilmub käesoleva aasta algul Dr. ARNOLD REI

„Ema käsiraamat"

laste tervishoiu, toitmise ja kasvatuse alal, heal paberil, suures formaadis, nägus 300 lhk. teksti, hulga sisuselgitavate piltidega. Autor, lastehaiguste eriarst, vast sadadele küsimustele, millega emadel juba raseduse, veel rohkem aga lapse kasva gemist tuleb teha. Raamat ilmub käesoleva aasta veebruarikuu jooksul trükist tellijaile kohe peale ilmumist postikuludeta koju.

Paljude soovidele vastu tulles, et võimaldada neile hädatarviliku käsira mist soodsa hinnaga, kirjastus erakordselt pikendab eeltellimise aega kuni 1. ve

Ettetellijaile kuni 1. veebr. s. a. on raamatu hind broš. 2 kr. 90 snt., köite 15 snt. Peale ilmumist maksab teos broš. 3 kr. 60 snt., köites kullaga 4 kr. 85 sn

Raamatu hind ettetellijaile palutakse tasuda kirjastus Kuldkirja posti jooks 737, või ära saata postmarkides kirjastusele.

Järelepärimised saata postiaadressil: „Kuldkiri", Tallinn, pk. 462.

Ainuke mõnus lähem väljasõidukoht on Nõmme

„Palais-Royal"

(end Silva)

Iga päev **blinisöömine**
A. Koromaldy populaarse banjo-trio saatel.

Kabinetid pianiinodega ja numbritoad alati saadaval.

Omanik A Kuusik

Kas olete kuulnud,
et meie lemmiklokaalis,
restoran „PASSASHIS'
Sauna 1,
on viimasel ajal väga maitsvad ja mitmekesised toidud soojas baaris.

Room

Restoran-Erpress

Iga päev lõunad kl. 1—6.

Baaris alati värsked ja va
Hinnad odavad.

Uus kabaree

Fidalgod Linda ja Leida.

Wanemad!

Ärge unustage mitte oma lapsi — tellige neile „Laste Rõõm"

VEINI-KOLONIAAL ja D

A.KAM

(end. V. Demin) Ven

Koha nus s ba

Jaffa

Viimast päeva harukordne muusikaline nauding!

KINO ALFRED RODE hiigelorkester suures muusikafilmis „Mustlasmeloodiad"

Pauliine Soomer,

sünd. OLT

sünd. 5. juulil 1884, surn. 17. jaanuaril 1938

Sügavas leinas

mees. tütred, tütrepoeg, väimees.

Kirstupanek kolmapäeval, 19. jaan., kell 8 õhtul Diakonisside haigla kabelis, S. Pärnu mnt. 102. Matmine pühap., 23. jaan., kell 2 sealsamas kirikus.

Surma läbi lahkunud seltsiliiget

Elise Remma't

mälestab

Eesti Lasteaednikkude Selts

Surma läbi lahkunud

Alfred Essast'it

mälestavad

W. Kõrm perekonnaga
H. Lillepea perekonnaga
A Koit abikaasaga
A. Laidna lastega
J. Willandi perekonnaga
K. Wilberg perekonnaga.

Täname kõiki,

kes meie kalli abikaasa ja isa

Salomon Lerman'i

surma puhul meile kaastunnet awaldasid nii kirjalikult kui ka suusõnaliselt ning nii suurel arwul tema matmisest osa wõtsid

Lesk ja pojad.

Noorelt lahkus siit maailmast minu truu kallis mees, meie armas isake

Alfred Jaagu p. Essast

sünd 15. I 1905, surn. 15 I 1938.

Tröostimata valusas leinas

abikaasa, tütar ja pojake.

Ärasaatmine leinamajast, Rahumäelt, Vabaduse pst. 36, 19. I kell 2, matmine kell 3 Rahumäel.

Sinu mälestus jääb meile kustumatuks.

Head kaasteenijat

Alfred Essast'it

mälestavad

Läti Klubi peremees ja teenijaskond.

Minu ema **pr. M. Hermann'i** surma puhul awaldatud kaastunde ja osawõtu eest ütlen, kõigile

südamlikemat tänu

eriti kolleegidele, õpilasile ja nende vanematele ning sõpradele KNNÜ'st.

Aline Hermann

Kuulutajaile tulnud kirjad

16. ja 17. jaanuaril sisse tulnud kirjad:

1/7921	7	1/8001	5	12/7572	1	13/7813	3	26/5386	1	26/7866	3
1/7681	2	1/6441	1	13/7453	1	13/7843	11	27/6467	7	27/7787	25
1/6521	10	1/7721	8	13/6293	5	13/7773	1	27/7627	1	27/6387	2
1/7321	1	1/7481	1	13/6533	3	13/7173	1	27/7147	4	27/6547	4
1/7441	1	1/6461	2	13/6253	1	13/7933	3	27/7747	3	27/6307	1
2/7962	6	2/6402	22	14/6574	4	14/6334	8	27/7987	1	27/7547	1
2/7602	44	2/7722	8	14/6414	15	14/6494	3	27/7907	6	27/6587	1
2/7642	2	2/8602	2	14/7654	2	14/7734	3	27/6347	1	28/6588	3
2/6362	2	2/7562	1	14/6294	1	14/7494	1	28/7788	6	28/6468	1
2/7762	2	3/7563	7	14/6894	1	14/7694	1	28/6908	1	28/6428	5
3/7563	14	3/7763	10	14/7614	1	15/7895	2	28/6508	4	28/7908	1
3/7963	3	3/7603	1	15/6535	1	16/7056	1	28/7748	2	29/6589	2
3/6403	1	4/7524	8	16/7616	32	16/6576	6	29/7869	5	29/6309	3
4/7684	27	4/6444	11	16/6456	22	16/7536	8	29/7549	4	29/7949	10
4/6484	9	4/6414	1	16/7696	7	16/6416	3	29/7829	1	29/7909	1
4/7664	3	4/7444	1	16/7576	1	16/6296	1	30/7790	1	30/6390	1
4/7844	1	4/7864	1	16/7416	1	16/6216	8	30/6430	2	30/7750	1
4/6404	1	5/6445	13	16/7736	1	16/7936	1	30/7870	3	30/6350	2
5/6525	8	5/7605	4	17/6457	2	17/7697	16	31/7991	3	31/7831	1
5/7845	6	5/7925	2	17/7897	7	17/6417	5	31/7711	1	31/7471	2
5/7605	2	5/7965	2	17/6257	1	17/7377	3	31/6351	2	31/5831	1
5/7005	1	5/7165	1	17/7417	1	17/7737	3	32/6392	1	32/7712	3
6/7966	10	6/7926	21	17/7937	1	18/7658	14	32/7992	3	32/7912	10
6/6366	10	6/6526	5	18/7578	7	18/6258	5	32/7792	3	32/6352	4
6/7846	1	6/7886	4	18/7778	1	18/7978	3	32/7672	6	32/7312	1
6/7766	3	6/7606	2	19/7859	94	19/7139	6	33/6393	14	33/6273	7
6/6486	1	7/7967	19	19/7459	3	19/6379	2	33/7553	3	33/7753	2
7/6407	1	7/7687	7	19/6259	1	19/7659	14	33/7793	3	33/3693	1
7/7807	6	7/6567	1	19/7739	4	19/7979	1	33/7673	1	34/7794	10
7/7727	3	7/6287	1	19/6419	1	20/6380	3	34/7714	4	34/7874	3
7/7407	1	8/6408	1	20/6500	8	20/5580	2	34/7674	1	35/6435	52
8/7808	10	8/7728	16	20/7660	1	20/6220	1	35/7915	1	35/6555	12
8/6288	3	8/7888	2	20/7740	1	20/5340	1	35/7875	8	35/7755	2
8/7688	10	8/6568	4	21/7541	7	21/7421	1	35/6315	7	35/7795	2
8/7448	8	8/6448	1	21/7661	20	21/6581	1	35/7595	1	35/7995	1
8/7328	10	8/6248	2	21/7981	6	21/6461	7	36/7676	2	36/7756	5
8/7968	2	9/6489	11	21/7701	2	21/5981	1	36/7636	5	36/6516	23
9/6409	18	9/7329	1	21/7341	1	22/7862	4	36/6356	4	36/6316	1
9/7449	10	9/6289	1	22/7782	23	22/6502	2	37/6557	2	37/7797	11
9/7769	3	9/7649	2	22/7942	7	22/7342	3	37/7917	2	37/7557	1
9/5169	1	9/6449	5	22/6342	2	22/6462	3	37/6547	1	37/7957	1
9/6249	1	9/7729	1	22/6422	2	23/7103	1	38/7318	4	38/7558	9
9/7529	1	10/6290	4	23/7783	4	23/7863	23	38/7918	3	38/6438	8
10/7930	4	10/6490	3	23/7703	16	23/7423	1	38/7398	1	38/6318	4
10/6370	5	10/7490	2	23/6423	9	23/7463	5	38/7518	1	39/7839	13
10/6450	4	10/6410	1	23/6423	1	23/6303	4	39/7759	11	39/7919	1
11/7851	29	11/7611	19	23/7583	1	23/7623	1	39/7999	6	39/6439	4
11/6371	12	11/7891	11	24/7784	21	24/7824	11	40/7840	3	40/6440	35
11/6451	3	11/7731	3	24/6424	3	24/7984	2	40/7760	11	40/6280	5
11/6291	2	11/6491	2	24/7624	1	24/6464	4	40/7800	2	40/6560	5
11/8011	1	11/7811	1	24/7224	1	25/7625	5	40/7520	2	A. 351	17
12/6452	4	12/6572	14	25/7785	13	25/6265	2	A. 119	11	A. 360	1
12/6292	1	12/6412	3	25/6545	2	25/7585	1	A. 331	24	A. 340	11
12/7132	3	12/7732	1	25/7425	1	26/7666	8	A. 295	1	A. 245	2
12/7852	3	12/8012	1	26/7646	1	26/7826	2	B. 152	13	B. 157	5
12/6532	1	12/7292	4	26/7546	1	26/7746	2	B. 156	2	B. 179	1
								R. 1110			10
								R. 1078			1
								Poissmees A. B.			2
								Isikut. 557282			1

Kokku 1854 kirja.

Ilmus trükist lasteajakiri

„Laste Rõõm"

jaanuarikuu number.

Aurik **„SKJOLD"**

laadib siin neljap. 20. ja reedel, 21. jaanuaril

otsekohe **Riiga, Kopenhaageni**

Duenkircheni, Le Havre'i, La Pallice'i, Bordeaux'sse

ja ümberlaadimisega Kopenhaagenis, otsek. konossementidega

Skandinaavia sadamatesse, Inglismaa ida- ja lääneranda, Euroopa ja Aafrika Vahemere sadamatesse, Süd-Levante, New Yorki, Bostoni, Philadelphiasse, Baltimoresse.

Umbes iga 12 päeva pärast aurik.

Kaubaülesandeid võtab vastu

Chr. Jensen

Tel. 442-71, 442-72, 442-73. Tallinnas, Pikk 36.

Therese Witismann'i

20 a. keedukursuste korraldam. tähistamiseks

keedukursus

algab 20. jaanuaril kl 6 õhtul

Walitud kawa.

Wastuvõtt kl. 2—4 Wene t. 12—8, III korral

Cand. rer. merc. HANS MARGENS

Raamatupidamise kursused

Põhjalik, kiire ja odav õppevils.

Uute õpilaste vastuvõtt kella 11—1 ja 5—7 Viru t. 14—8.

Türi jaanuarikuu-laat

peetakse

väljakuulutatud ajal, s. o

laupäeval, 22. jaanuaril s. a.

Linnavalitsus.

Õhtused keelte kursused

Lektoriteks vilunud õpetajad: 1) EESTI KEELES (muulastele); 2) VENE K. eestl. (oma õpperaamatute järele) õpet. J. Kivisill a; 3) SAKSA K. end. koolijuhataja, ins. V. Vaher; 4) INGLISE K. õpet. M. Ilisson; 5) SOOME K. (3-kuine lühikursus algk. 4.—6. kl. õpilastele) õpet. E. Mesiäinen; 6) PRANTSUSE K. — M. Tiesenhausen. Õpetus kiire, huvitav, loomul. õppeviisi järele. Saksa ja vene keeles eri-grupid ametnikele. Õppemaks 5 kr. sem. Uute õpilaste registr. iga päev kl. 5—7, Lühikejalg 6—4, büroos, telef. 472-72. Algus 20. jaanuaril. Rutake ülesandmistega!

„ESTONIA" KONTSERTSAAL.

Teisipäeval, 18. jaanuaril 1938. a., *„Estonia" kontsertbüroo ja Alliance Française'i korraldusel*

kuulsa prantsuse klaverikunstniku

MAGDA TAGLIAFERO

GALA-KONTSERT

prantsuse saadiku patronaaži all.

KAVAS: Mozart'i, Bach'i, Chopin'i, Debussy, Françis Pouleng'i, Saint-Saëns'i, Ravel'i j. t. helitöid.

ALGUS KELL 8 ÕHTUL.

Pääsmed Kr. 2.60 kuni 60 s., õpilastele à 50 s. eelmüügil Estonia teatri kassas.

„Estonia" kontsertbüroo.

Neljapäeval, 20. skp. algab

TEKA's

Viru 14

PORTSELANI INVENTUURVÄLJAMÜÜK

Tamme- ja saare-parketti

odawate hindadega, ühes kokkupanemisega ja ilma, soowitab

f-a ins. I. DOBROHOTOW

Tallinn, Wiru 6—1. Tel. 442-05.

Tali-sportlased.

ammutage endale jõudu ja vastupidavust

KAERAHELVETEST

Kaerahelbed kasvatavad Teie lihaseid, kuid ei põh usta üleliigse rasva tekkimist

Meie puhtamaitselised kaerahelbed on müügil kolmes erisordis kõigis koloniaal- ja toiduainetekauplustes.

JAAK PUHK & POJAD A-S.

Pidud

EESTI DRAAMA TEATER

Neljapäeval, 20. jaanuaril, kell ½8 õhtul
38. korda
„Must suvi"
Rudolf Sirge näidend 3 waatuses.
Näitejuht — Andres Särewi.
Lawapildid — P. Raudwee.

Laupäeval, 22. jaanuaril, kell ½8 õhtul
43. korda
„Suvi"
A. Särewi-O. Lutsu dramatiseering 6 pildis.
Näitejuht — Leo Kalmet
Lawapildid — P. Raudwee.

Pühapäeval, 23. jaanuaril, kell ½3 p. l.
106. korda
„Kevade"
A. Särewi-O. Lutsu dramatiseering 3 tv. (6 pildis)
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee

Pühapäeval, 23. jaanuaril, kell ½8 õhtul
43. korda
„Daam kameeliatega"
A. Dumas' näidend 5 tv.
Lawastus — A. Sunne.
Lawapildid — P. Raudwee
Riietus — K. Luts.
Kassa awatud kl. 11—1 e.l. ja 5—8 õhtul.

TOOLISTEAATER

Teisipäeval, 18. jaanuaril, kell ½8 õhtul
55. korda üldhindadega
„Õitsev meri"
Andres Särevi draamatiseering Aug. Mälgu romaani järele 3 vaatuses 8 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 senti.

Kolmapäeval, 19. jaanuaril, kell ½8 õhtul
13. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm"
Pääsmed 20—125 s.

Neljapäeval, 20. jaanuaril, kell ½8 õhtul
15. korda harilike hindadega
„Inimesed ajujääl"
V. Werneri komöödia 3 vaat.
Pääsmed 20—125 sendini.

Laupäeval, 22. jaanuaril kell ½8 õhtul
32. korda
harilike hindadega
„Mehe küljeluu"
M. Jotuni naljamäng lauludega 3 vaat. 15 pildis.
Pääsmed 20—125 s.

Pühapäeval, 23. jaanuaril, kell ½8 õhtul
19. korda
„Kolmekrossi ooper"
J. Gay — B Brechti lugu lauludega 3 vaat. 10 pildis
K. Weilli muusika.
Pääsmed 25—150 senti
Kassa avatud iga päev kl. 12—1 p. ja 6—½9 õht.

RAKVERE ÜHISHAIGEKASSA

vajab oma vastavatud hambaravikabinetti kindlapalgalist

hambaarsti.

Soovi korral arst võib saada 3-toalise keskkütte, vannitoa ja vesivarustusega varustatud korteri. Sooviavaldused ühes senise tegevuse kirjeldusega saata Rakvere Ühishaigekassa juhatuse nimele. Rakvere, Vabaduse 10.

Tööstus-kaubandus Ühing

„Betty Besprosvanny ja Poeg"

Tallinn, Suur Karja 12

Suur odavahinnaline

inventuur-väljamüük

kestab kuni 31. jaanuarini.

Villastest kaupadest müügil suured partiid,

nagu

daamide jakke, pluuse, pesu, kindaid, salle jne.

ESTONIA TEATER

Teisipäeval, 18. jaanuaril kell ½8 õhtul
10. korda
harilike hindadega
„Sügismanöövер"
J. Kalmani operett 3 vaat.
Pääsmed Kr. 2.50 — 80 s.

Kesknädalal, 19. jaanuaril, kell ½8 õhtul
3. korda harilike hindadega
„Figaro pulmad"
Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais' komöödia 5 vaatuses.
Pääsmed Kr. 1.50—20 s.

Neljapäeval, 20. jaanuaril, kell ½8 õhtul
Olga Mikk-Krull'i
25-aastase lava- ja muusikategevuse tähistamiseks
„Padaemand"
P. Tšaikovski ooper 3 vaatuses, 7 pildis.
Pääsmed Kr. 3.— kuni 30 s.

Reedel, 21. jaanuaril, kell ½8 õhtul
10. korda
harilike hindadega
„Tseesar"
„Kaugete randade" ja „Fanny" järg. Marcel Pagnoli näidend 3 waatuses (11 pildis).
Pääsmed Kr. 1.50 — 20 s.

Teatri kassad awatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6-st poole 9-ni.

Arstid

Dr. B. Vahtrik

Elan nüüd
Pärnu mnt. 8-3
(Urla maja kõrval).
Könet. kl. 3-5.
Telef. 455-70 (endine).

Dr. B. Ring

Sise- ja nahahaigused.
Könet. 10—12 ja 4—7.
Wiru 22—3.
Tel.: kab. 447-61;
kodune 478-48.

Tagasi jõudnud.
Dr. Mari Ambros

lastehaigused.
S. Tartu mnt. 17, sissekäik Reimani tän., tel. 317-29.
Könet. 11—12 ja 4—5.

Dr. A. Weckram

Imikute ja lastehaigused.
Wastuv. 10—12 ja 4—5.
Paldiski mnt. 39
telefon 428-93.

Tallinna kaubabörsil,

Pikk 17, teisipäeval. 25. jaanuaril 1938. a., kell 11 homm. müüakse avalikul enampakkumisel Tallinna Juudi Ühispanga ülesandel neile panditud

kaks partiid mitmesugust kaupa:

esiteks 145⅓ tos. kaelasidemeid — Kr. 2644.85, 109 m. kaelasid. riiet — Kr. 599.50; 66 naister. vööd — Kr. 85.80; 236 p. nahkkindaid — Kr. 1222.25; 4095 kaelarätti ja salli — Kr.6224.25; 252 villast vesti — Kr. 753.25; 64,75 m. riiet (marocain ja schenilje) — Kr. 396.38; 135 sportsärki — Kr. 110.—; 7½ tos. meester. sokke — Kr. 90.—; 37 kampsunit — Kr. 160.76; 61 7/12 tos. siidtaskurätte — Kr. 258.65; 368 supeltrikood — Kr. 936.55; 20 meester. polosärki — Kr. 80.—; 30 karpi väljaõmblemissiidi — Kr 72.—; 1 p. lastekindaid — Kr. 1.—, mille juures pakkumine algab hinnatud hinnast, s. o. Kr. 13.635.24. Isikutel, kes soovivad enampakkumisest osa võtta, tuleb pakkumise algusel Kr. 250.— kautsjoniks sisse maksa.

Teiseks: 150 vill. kampsunit — Kr. 637.50; 92 vill. salli — Kr. 115.—; 150 vill. salli — Kr. 172.50; 3 11/12 ts. fantaasiibaretti — Kr. 42.30; 56 vill. kolmnurka — Kr. 70.—; 117 tos. kamme mitmes. — Kr. 328.42, mille juures pakkumine algab samuti hinnatud hinnast, s. o. Kr. 1365.72. Isikutel, kes soovivad sellest enampakkumisest osa võtta, tuleb pakkumise algusel Kr. 50.— kautsjoniks sisse maksa.

Ei peaks 25. jaan. s. a. oksjon toimuma pakkujate puudusel, siis peetakse teistkordne oksjon 26. jaan. s.a. samal ajal ja samas kohas, kusjuures oksjon algab pakutavast summast.

Kaupa võib näha igal äripäeval kl. 10—11 Tallinna Juudi Ühispanga ruumes, Vene 6. Ligemalt sealsamas.

Vannutatud börsimaakler.

Ajakohase hinnaga ostan uusi ja pruugitud

raadioaparaate

Müüa soowijaid palun tulla raadioärisse

Ost-Müük, Tartu m. 1.

Lp. härrad ja prouad!

Palun võimaldage korralikule 34-a. poissmehele

teenistust.

On varem teeninud ladus, äris ja kaubaväljavedajana. On ka väike kindlustus olemas, teenistus võ olla ükskõik mis võimaldab äraelamist. Palun arv tada korralikku tööjõudu. Teat. slt. „3/8443".

Ämmaemandad

Ämmaemand
P Kukk
Kopli tän. 10—8.
Telef. 475-35.

Palwekirjad

Parim ja odavaim büro
Tõlked, kirjavahetus, ärakirjad
Masinakirja kursused.
Berlitz School. Sakala 39
(Eesti Panga taga).
Könetr. 438-20.

„Laste Rõõm"

on laste maailm

„Betty Besprosvanny & Poeg"

Tallinn, S Karja 14.

Laste- ja meeste- osakondades odavahinnaline

inventuur-väljamüük

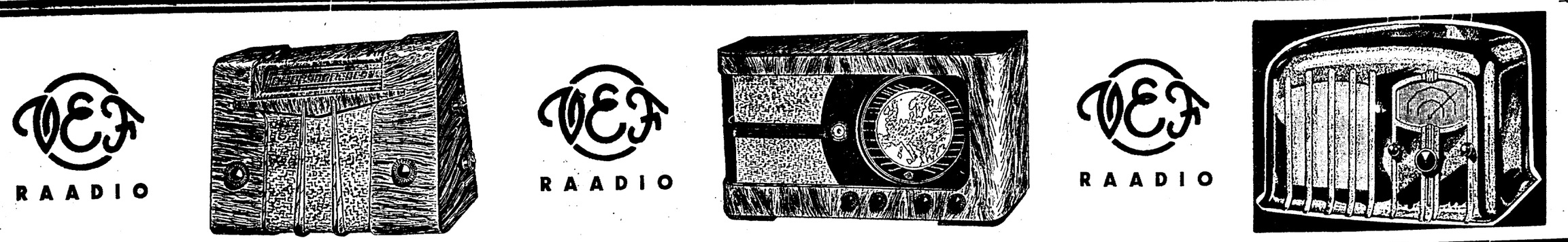
kestab kuni 31. jaanuarini.

Lastetarvetest müügil suures valikus:

villaseid- ja siidkleite, ülikondi, pullovereid, jakke, pluuse jne.

Meestetarvetest: pullovereid, veste, salle, kaelasidemeid, sokke, triiksärke jne.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

Nõuk. Wene walitsus lahkus ametist

Uue valitsuse kujundamine tehti ülesandeks rahvakomissaride nõukogu senisele esimehele Molotovile. Rahvasaadiku palgaks määrati 1000 rubla kuus ja 150 rbl. päevaraha istungjärkude kestel

Terav arvustus väliskomissariaadi poliitikale. Väliskonsuleid süüdistatakse õõnestamistöös

Moskwa, 17. 1. (ETA) (Tass) Nõukogude Liidu ülemnõukogu mõlema koja tänane ühine koosolek algas kell 14.30. Päevakorra esimeseks punktiks on rahwasaadikute tasukïsimus. Ettepanekuga ses asjas esineb rahwasaadik Moskatow. Ta selgitab, et rahwasaadik peab pidama alatist ühendust oma walijatega. Rahwasaadik peab jõitma kolhoosidesse, käitistesse, pidama kirjawahetust jne. Rahwasaadikul tuleb oma walijate asjade päralt jõita ka keskkohta. Rahwasaadikute otsese töös käitistes ja kolhoosides wõiwad selle tagajärjel tekkida katkestused. Et tasuda töötasu wähenemist, mis sellešt rahwasaadikule wõib tekkida, ja luua ühtlasi tarwilisi eeltingimusi rahwasaadikute tööks, Moskatow paneb ette määrata

rahwasaadiku palgaks 1.000 rubla kuus

ja maksa rahwasaadikule ülemnõukogu **istungjärgu kestes 150 rubla päewaraha.** Ka paneb ta ette anda rahwasaadikutele õigus priipiletiga jõiduks kõigil raudteedel ja weeteedel. Edasi paneb ta ette määrata liidunõukogu ja rahwuste nõukogu esimeeste käsutusse kummalegi 300.000 rubla ühenduse pidamiseks rahwasaadikutega ja esinduskuludeks. Moskatowi ettepanekud wõetakse ühel häälel wastu.

Ülemnõukogu asub nüüd Nõukogude Liidu walitsuse — rahwakomissaride nõukogu esimehelt Molotowilt. Selles teadaandes üteldakse, et põhiseaduse art. 70 kohaselt ja silmas pidades asjaolu, et walitsuse moodustamise küsimus on wõetud istungi päewakorda,

Nõukogude Liidu rahwakomissaride nõukogu peab oma ülesande täidetuks ja paneb maha oma wolitsed.

Sõna saab rahwasaadik Shdanow. Ta selgitab, et Molotowi selgitus on täiesti kooskõlas põhiseadusega. Ta arwab, et ülemnõukogu awaldab Nõukogude walitsusele üksmeelselt täielikku usaldust. Ülemnõukogu walimised — ütles Shdanow — on näidanud, et Nõukogude rahwas toetab täielikult walitsuse ja Lenini-Stalini erakonna poliitikat ja kiidab heaks selle poliitika järjekindla teostamise nii wäljaspool kui ka riigis. Shdanow teeb ettepaneku teha Molotowile ülesandeks esineda ülemnõukogule ettepanekutega Nõukogude Liidu uue walitsuse moodustamiseks. See Shdanowi ettepanek kutsub esile sooje kiiduwaldusi.

Järgnewalt Shdanow selgitab, et ühenduses walitsuse loomise küsimuse arutamisega ta tahab teha mõningaid märkusi mõnede rahwakomissariaatide tegewuse kohta.

Warjukülgi ja puudusi on mitmel rahwakomissariaadil.

Meil ei ole mitmesuguseid arwamusi selle kohta, et wälisasjade rahwakomissariaat oma nõukogude walitsuse juhatusel teostab järjekindlat rahupoliitikat, ja et meie lugupeetud rahwakomissaril Litwinowil on suured teened nõukogude riigi rahupoliitika teostamisel. (Tormilised kiiduwaldused.)

Shdanow esitas mõned küsimused wälisasjade rahwakomissariaadi praktilise tegewuse kohta, mille kohta ta soowib saada selgitust.

Shdanow ütleb: **Meil Leningradis on suur hulk wälismaa konsulaate. Peagu igal wälisriigil on Leningradis oma konsul. Osa neist konsuleist wäljub ilmselt oma wolituste ja kohustuste raa-**

midest ja käitub lubamatult, tehes õõnestustööd rahwa ja maa wastu, kus nad on esindajaiks. On ka teada, et Nõukogude Liidul ei ole neis maades wõrdset arwu konsuleid. Tekib küsimus,

miks wälisasjade rahwakomissariaat lubab niisugust seisukorda,

kus wälisriikide konsulite arw Nõukogude Liidus on suurem Nõukogude Liidu konsulite arwust wälismaal. Kas ei järgne meie suure sotsialistliku riigi jõust ja wõimsusest, et konsulaaresinduste arw peaks olema wõrdne?

Pealeselle — ütleb Shdanow — tahaksin ma saada selgitust weel teise küsimuse kohta. Mina arwan, et

wälisasjade rahwakomissariaat peaks olema kindlam Jaapani ja u.-n. Mandshukuo marionettriigi agentide hulgaaniliste ja provokatsiooniliste wäljaastumiste suhtes.

Meie kõik näeme, et harwa möödub mõni päew kus meie idapiiridel ei teostata mingit provokatsioonilist wäljaastumist Jaapani ja Mandshukuo agentide poolt. Seda tõendab näiteks ka wiimane wahejuhtum, kus meie piirivillennuk, mis wedas reisijaid ja posti, täiesti jeadusewastaselt lasti peeti. Seni ei ole tarwitusele wõetud mingisuguseid tõhusaid abinõusid lennuki tagastamiseks. Kõigi meie maa töötawate hulkade awalik arwamine nõuab üksmeelselt, et meie diplomaatia wõtaks tarwitusele tõhusaid abinõusid niisuguse seisukorra jalulesseadmiseks meie idapiiril, mis teeks jäämatt wõimatuks igasugused provokatsioonilised wäljaastumised Jaapani imperialismi agentide poolt. (Elawad kiiduwaldused.)

Edasi Shdanow jeletab: Ka

ei saa mina aru sellest, mis praegu sünnib Prantsusmaal?

Kuidas mõista seda, et ühe maa walitsus, kellega meil on kaunis tihedad suhted ja kellega meil näib nagu teostuwat lähenemine, lubab oma territooriumil tegutseda organisatsioonidel, kes õhutawad ja organiseeriwad terroriakte Nõukogude Liidu wastu. Asjaolu, et ühe riigi territooriumil, kellega meil on normaalsed suhted ja kellega meie oleme sõlminud wastastikuse abistamise pakti, tegutsewad sellised organisatsioonid, see asjaolu näitab, et riik, kellega meil on sõlmitud wastastikuse abistamise pakt, soodustab meelega waenulist tegewust meie wastu igasugu wene ja mittewene päritoluga kaabakate poolt. Ka siin meie peame küsima, kas on see pakt olemas või ei ole teda mitte. Shdanow pöördub rahwakomissaride nõukogu esimehe poole palwega juhtida tähelepanu neile puudustele ja wõtta tarwitusele abinõusid nende kõrwaldamiseks.

Lõppeks Shdanow juhib ülemnõukogu tähelepanu puudustele weeteede rahwakomissariaadi tegewuses ja arwustab kunstiasjade komitee tööd, mida ta peab mitterahuldawaks. Kunstiasjade komitee juhatajaks on Kershentsew.

Järgmisena saab sõna rahwasaadik Bagirow. Ta toetab Shdanowi ettepanekut täielise usaldusе awaldamiseks walitsusele, kelle juhiks on Molotow. Bagirow

arwustab teravalt kohtukomissariaadi tegewust, mida juhatab Krõlenko.

Ta jeletab rahwasaadikute kiiduawalduste jaatel, et kohtukomissariaadile tuleb anda tugew juhatus.

Rahwasaadik Kossior märgib tõsiseid puudusi põllumajandusjaaduste kogumise komitee tegewuses, mille juhiks on Koltšow.

Ülemnõukogu nimetas rahwakomissaride nõukogule usaldust ja tegi Molotowile ülesandeks esineda ettepanekutega walitsuse koosseisu kohta, arwestades jeejuures ülemnõukogu rahwasaadikute poolt waidluste ajal tehtud arwustawaid märkusi.

Stalin jäi „warju“

Ülemnõukogu juhatuse esimeheks või Nõukogude Liidu presidendiks sai Kalinin.

Kalininile valiti 11 asetäitjat

Moskwa, 17. 1. (ETA) (TASS) Nõukogude Liidu ülemnõukogu mõlema koja ühine istung walis ühel häälel ülemnõukogu presiidiumi esimeheks Kalinini. See walimine wõeti wastu tormiliste kiiduawaldustega.

Ülemnõukogu esimehe asetäitjateks waliti: Hohlow (RSFSR), Petrowski (Ukraina), Natalewitsch (Walge-Wenemaa), Maharadze (Gruusia), Kasjumow (Aserbeidschan), Papian (Armeenia), Babajew (Turkmeenia), Ahun-Babajew (Usbekistan), Schagadajew (Tadshikistan), Umurjakow (Kasakstan), Salihow (Kirgiisia).

Ülemnõukogu sekretäriks waliti Aleksander Gorkin.

Ülemnõukogu presiidiumi liikmeteks waliti: Bagirow, Berija, Blücher, Budennõi, Wolkow, Din-Muhhametow, Shdanow, Kaganowitsch, Kossarew, Krupskaja, Malenkow, Moskatow, Nikolajewa, Aleksei Petrowski, Sidorow, Stalin, Tahtarow, Timoshenski, Ugarow, Fedko, Hrustschew, Gimow, Schkiratow, Jusupow.

Saalis puhkes juubeldawate kiiduawalduste torm, kui rahwasaadik Kossior, esitades kandidaate ülemnõukogu presiidiumi liikmete kohale, nimetas une põhiseaduse looja Stalini nime. Haaratud waimustuse hoost, tõusid kõik rahwasaadikud ja külalised püsti. Saalis müriesid auawaldused ja terwitused Nõukogude Liidu rahwaste keeltes. Auawaldused Stalinile kestsid enam kui weerand tundi.

Moskwa, 17. 1. (ETA) (Reuter) Bolshewismi weterani Kalinini walimine ülemnõukogu esimeheks oli teatawaks üllatuseks, sest arwati, et Stalin ise asub sellele kohale. Stalin näib aga eelistawat oma senist poliitikat — juhtida walitsust kommunistliku erakonna masinawärgi kaudu. Stalin leppis ülemnõukogu presiidiumi liikme kohaga, millisel kohal ta asus warem.

Chautemps uuesti walitsust kujundamas

Blum loobus, kuna radikaalsotsialistid ei nõustunud töötama koos kommunistidega

Sotsialistid ei lähe Chautempsi valitsusse

Pariis, 17. 1. (ETA) (Havas) Kuna radikaalsotsialistid tõrkusid astumast walitsusse koos kommunistidega, loobus Leon Blum walitsuse moodustamise ülesandest.

Pärast nõupidamist jaadikutekoja esimehe Herriot'ga president Lebrun kutsus enda juure senise peaministri Chautemps' ja palus teda püüda luua uus walitsus. Chautemps wõttis ülesande põhimõtteliselt wastu. Ta jeletas ajakirjanikele, et ta on wastu wõtnud talle usaldatud ülesande uue walitsuse moodustamiseks. Ühtlasi ta teatas, et ta kawatseb esitada parlamendile poliitilise rahu kawa.

Weel jeletas Chautemps ajakirjanikele, et tal **on lootust moodustada uut walitsust.** Praegune rahaminister Bonnet wõib jaada uues walitsuses portfellita ministri koha, mitte aga rahaministri koha. Rahaministri kohale ta kawatseb kutsuda tuntud rahandusekspert Paul Baudoin'i.

Radikaalsotsialistide parlamendirühma istungil Chautemps jeletas, et uue walitsuse suund mõjutab tahtmata rahwafrondi enamust ja programmi. Ta on teatanud Leon Blumile, et ta kawatseb kutsuda sotsialiste uude walitsusse samadel tingimustel, millistel nad on osa wõtnud ta praegusest walitsusest. Ta awaldas soowi, et walitsusega ühinenud erakonnad peawad tingimata walitsust toetama, ja juhul, kui mõni erakond peaks tagasi tõmbuma enamusest, siis ei tohiks afuda teised erakonnad samale teele, nagu see oli hiljuti.

Chautemps hakkab koostama uue walitsuse koosseisu alles homme hommikul pärast seda, kui ta teada on saanud sotsialistliku erakonna keskkomitee otsuse.

Pariis, 18. 1. (ETA) Sotsialistliku erakonna keskkõukogu, kes pärast lühikest vaheaega tuli kell 7 hommikul uuesti kokku, wõttis 6.852 häälega wastu resolutsiooni, mille teksti tõlgitsetakse nii, et sotsialistlik erakond ei wõta küll osa Chautemps' kabinetist, kuid lubab toetada Chautemps' walitsust.

Erakonna peasekretär Paul Faure ei ole mitte tagasi wõtnud oma lahkumispalwet, kuid ta on siiski nõustunud täitma peasekretäri kohustusi kuni erakonna keskkõukogu järgmise koosolekuni, mis leiab aset 27. märtsil.

Talumees abikaasaga rongi all

Naine sai silmapilkselt surma, kuna mees pääsis raskete vigastustega. Hobusel murdus jalaluu ja see lasti kohapeal maha

Kella poole kahe paigu ööl wastu tänast päeva jäi Saku ja Männiku jaamade wahel kiirkaubarongi nr. 155 alla Hageri walla Kaeravälja talu omanik 64-a. Hans Jaani p. Kande-Kanter, kes koos oma abikaasaga hobuse ja reega oli sõitmas linna. Kokkupõrke tagajärjel sai Kande abikaasa Juuli silmapilkselt surma, kuna mees raskete vigastustega toimetati ravimisele Tallinna linna keskhaiglasse. Ka hobune tuli kohapeal surmata, kuna sellel oli murdunud jalaluu.

Juurdlusega selgus, et rong lohistas rege enese ees edasi 600 m. Kokkupõrke juures murdusid aga kohe reeaisad ning wedur paiskas hobuse raudteekraavi, kuhu see murdunud jalaluudega jäi lamama. Umbes 50 m järele paiskus reest wälja Hans Kande, kuna tema abikaasa koos reega sai edasi kantud enam kui pool kilomeetrit.

Rongi pidurdamisel selgus, et Juuli Kande oli silmapilkselt saanud surma, kuna Hans Kandele oli tekkinud pähe raske haav. Sündmuse kohale kutsuti Tallinnast abirong, millega raskesti wigastatud mees koos oma abikaasa laibaga ning purustatud reega toimetati linna. Tallinn-Wäike jaamast saadeti Hans Kande ravimisele Tallinna linna keskhaiglasse, kuna naise laip toimetati linna lahkamiskambrisse. Mis õnnetuse põhjustas, pole esialgselt selgunud. Arwatawasti on aga tegemist talumehe ettewaatamatusega.

L. Kalmet teatrikooli direktoriks

Haridusministeeriumi andmeil on nüüd lahenemud teatrikooli direktori kriis. Direktoriks saab Leo Kalmet, kelle ametlik kohale kinnitamine ei olnud küll täna weel toimunud, aga tegelikult wõiwat rääkida Leo Kalmetist kui teatrikooli esimesest juhist.

Direktor esitab oma kawad haridusministeeriumile lähemal ajal ja siis algab ka teatrikool warsti tegewust. Õppejõudude koosseisust pole praegu weel lähemalt kuulda.

Rahutu kuld

Prantsuse ajalehe „Intransigeant“ kokkuwõtte kohaselt on 1936. aastal saadetud kulda Prantsusmaalt Ameerika Ühendriikidesse 89 miljoni dollari eest. 1937. aasta esimesel üheksal kuul prantsuse kullawool Ameerikasse oli 38 miljonit dollarit. Möödunud aasta 10. novembrist alates kuni jooksva aasta 10. jaanuarini on aga Ameerikast saadetud kulda tagasi Prantsusmaale 45 miljoni dollari wäärtuses.

ASK wõitis Tartu NMKÜ 38:28

ASK esindab Tartut linnawõistlusel

Esmaspäeva õhtul peeti Tartus linnawõistluse walikwõistlus korwpallis kahe suure rivaali, Eesti meistri ASK ja Tartu NMKÜ, wahel. Wõistlus kujunes haruldaselt põnewaks ja ASK hiilgawaks partiiks. Eesti meister kaitses oma positsiooni wõimsalt ja näitas, et ta kindlalt kandideerib Eesti esimese meeskonna nimele. ASK wõitis teenitult 38:28, olles esimesel poolajal kaotusseisus 9:12.

Esimesel poolajal puudus ASK-l Illi, kes jõudis rongilt hiljem kohale. Sellest tingituna NMKÜ asus esimesel poolajal juhtima 12:9. Teisel poolajal wõttis mäng teise pöörde. ASK asus kindlalt domineerima, kuna läbimurded olid eriti kardetawad. NMKÜ pealetung warises kokku kaitseliinide ees. Eriti hiilgas W Erikson, keda sai igale poole ja kes wiskas ka harukordselt. Kord oli seis juba 34:19, kuid lõppwileks kujunes kindel ASK wõit 38:28. ASK meeskond kujuneb nüüd Tartu linnameeskonna selgrooks, täiendades end mõne NMKÜ mängijaga.

ILMUS

LASTE RÕÕM

JAANUARINUMBER

Selles numbris jatkub Madis Porisoo tore lugu „Unevanast“ eelmise nri sisu kokkuwõttega neile kel ei peaks seda nrit olema. Nüüd Unevana külastab haigeid lapsi.

Herma Foelschilt on kena muinasjutt „Rüütel Kartmatu“. Ka Ao Vaks ilmus seekord jälle lugejate ette elava jutuga „Jassi sõit“.

Lasteröömlaste eneste töid — utte, luuletusi, joonistusi on selleski nris küllaldasel määral.

Selles nris kuulutatakse wälja **wõistlus neile lasteröömlasile, kes seni ei ole saanud auhindu.**

Samas nris tutwute ka huwitava telegrammimänguga.

Nagu harilikult, on seegikord mõistatusi, luuletusi, peamurdmist, lasteröömlaste ja teiste pilte (nende hulgas jälle üks Juku-seeria).

Jaanuarinumbriga on kaasas.

litus, mitmewärwilise pildiga

seinakalender

„Laste Rõõm“ ilmub kord kuus **endise hinnaga: aastas 3 kr., poolaastas 1 kr. 50 s., weerandaastas 75 s.. üksiknumber 25 s.**

„Laste Rõõmu“ tellimisi wõtawad wastu kõik postiasutused, „Päewalehe“ esindajad ja peagu kõik algkoolide juhatajad

Oma antenniga

Eesti narritud härra

„Nüüd tahawad tuua moodi isand-emand-neiu (imbi) härra-proua-preili asemel!“ kuulen üht meeskodanikku autobuses ütlemas teisele. Autobuses loetakse lehti, sest kui tahad saada istekohta, pead oma kümme minutit enne wäljumist olema kohal, kui sõidad kellaajal, kus töötajad tulewad ametist ja lapsed koolist.

„Küllap ehk mulle weel kuidagi wõiks ütelda isand, kuid tahaksin teada, mis mõni peenike proua ütleks, kui nimetaksime teda emandaks. See on ju nii wanamoeline.“

Autobus läks mootorimürinal sõitu, mis nad edasi rääkisid, seda ma ei kuulnud. Ainult mu mõtteniit hargnes edasi üle lumistunud wäljade ja mere.

(Mis meie naised tituleerimisest arwawad, see näib olewat juhuslik. Sest kui meil keegi nimetab kedagi madamiks, siis on see sama nimetus, mis kõigis euroopa keeltes weel ikka kuulub peenemaisse kombeisse wana prantsuse kultuuri mõjul, meie mõiste järgi degradeerimine. Alewi majades on esmajärgulised naised prouad, alles teisejärgulised on madamid.)

Kuid ma mõtlesin, et ei igamees ole isand. Igaüht, kel on kas-wõi linna öömaja madratsi all pressitud pühsiwiik, wõiks hädakorral nimetada härraks, kuid isand — see on midagi suuruslikku. Me kirjutame ja räägime — „maailma isand“, „ei tohtinud olla teist isandat tema kõrwal“, „ta oli oma tahte isand...“

Kuhugi siia ei sobi „härra“, härra on selleks liig wäike.

Aga sakslane ise nimetab (ja soomlane ka) „maailma isandat“ „maailma härraks“. Saksa keeles on härral palju suurem tähendus kui eesti keeles. Eestlane on härra tähenduse ära narrinud, on wõtnud **härra nimetust ainult moodsas mõistes üteldes pühsiwiigi järele, mitte inimese isemiste suuruse järele, on** kõikwäelise saksa härra degradeerinud. Soomlanegi ütleb „herra Jumala“, meil aga oleks see absurd.

Kes meil siiski ei taha, et teda nimetataks isandaks, ärgu tahtku. Igaühel pole seda isemist wäärtust. Nimetatagu neid edasi narritud saksa mõistega „härraks“!

Nii noor daam ja — nii suur laps!

„Proua Toolaste on saanud wanaemaks!“

„Milline õnnetus!“

„Kuulsite mind wist walesti. Ma rääkisin teile selle naise suurimast uhkusest. Igaühele pole nii noorelt antud osaks nii suurt õnne.“

„Seda ma ju mõtlengi: nii noor daam alles, pole weel wiiekümne-aastanegi ja — juba wanaema!“

„Wäga loomulikult. Kui ta endise aja mõõdu järele abiellus parajasti wanapiiga ikka jõudes, s. t. 25-aastaselt, ja ta tütar nüüd abiellus esimese noorusе esimeses weerandis, s. t. ka ligemale 25-aastaselt, siis on ju aja suhtes kõik korras. Täite hällide aegadel oldi 40-aastaselt üldiselt wanaema ja keegi ei imestanud.“

„Noh, tollal oli ka naine selles eas juba wana. Nüüd aga mistress Simpson tuli 40-a. alles Ameerikast Euroopasse septitsema impeeriumi wallutuse plaane. Meie ajal kestab naise noorus kaugelt üle omaaegsete wanaduspiiride. Ei, mina naljatan oma pojaga ikka: Waldur, waata ette, et ja enne ei abiellu, kui olen juba 65-aastane. Enne moodsat naisel ei sobi saada wanaemaks.“

Proua Kiirats näib tõepoolest wäga noor, kuigi omawahel öeldes, on juba 40 täis. Tuttawad teewad talle kui rikka mehe abikaasale komplimente. Asja alles üks käis prouat weel külastamas ja ütles Kiiratsite 15-aastast poega nähes:

„Nii noor ema ja nii suur poeg juba! Ei wõi olla, proua, naljatate! Mina pidasin teda teie nooremaks wennaks. Olete küll wist wäga noorelt abiellunud?“

„16½-aastaselt...“

Proua istub kohwilaua ja puhub ilusaid suitsurõngaid mõtisklewalt õhku. Teenija toob lehe ja ajetab selle lauale. Proua kummardub kuulutuse üle esiküljel ja hüüab:

„Mis ma näen, „Centrumi“ ball on juba... aga... aga... Ella, tule siia — näe, ei kuule kööki kah: — Ella, Ella, palju ma pean sind hõikama? Loe siit, lehest, seda kohta, mis kuupäewal see „Centrumi“ ball on. See on nüüd juba kujunenud seltskondlikuks suursündmuseks, ega minagi oma mehega wõi jätta minemata.“

„Ah, siis teie ka ei näe enam lugeda?“ imestab wanem daam.

„Jah, mul on lugemise prillid, ei mäleta, kuhu need täna romaani lugemisel panin. Kuid arst ütles prille kirjutades, et see pole wanadusešt, waid — wereš.“

Proua kaebab headele tuttawatele jageli ka reumat. Seš ega seegi pole wanaduseš, ikka kah „wereš“. Ja ukse awamisel kardab ta kangesti tuuletõmbust, muidugi jällegi „were wiga“. Et ta 20-aastaselt wõis katmata peaga joosta ukseš sisse ja wälja ning awatud pika koridori ukse peal poole ööni kojusaatjaga rääkida, kartmata oma nooruse mingit tuuletõmbust, selle oli ta pika eluea jooksul loomulikult unustanud.

„Arst käseb palju jalutada ja wõimalikult aiatööd teha,“ jeletab proua, „kuid kust ma wõtan selle aja? Pealegi on meil kaks autot, kuidas ja seal weel jalutad? Tänagi lähen weel Mõõnastete juure bridši mängima, kohwikusse ka waja sisse astuda, ei jõuagi kõikjale muidu, kui sõida autoga.“

Koju jõuti hilja ja siis algas suur töö: salwikarpide awamine ja naharawi. Kallid salwid, kõik Pariisist tellitud, näo teewad küll nooreks (uut iludusoperatsiooni pole nitpea waja), kuid reuma ja tuuletõmbuse wastu ei aita!

„Meie wanemad olid meist tugewama komplekstiga,“ ütles proua siiralt mehele. „Minu wanaema luges 60-a. piiblit ilma prillideta ja matkas weel 75-a. maha 25-werstase linnatee.“

„Noh, Jumal tänatud, meil seda pole waja, meil on autod,“ wastas härra Kiirats, kes oli wiimaks ometi „äri juhatuse koosolekult“ koju jõudnud ja pani äratantsitud jäärte ümber jooje kompresse. Siis ta hakkas lugema raamatut „Elu algab alles 50-aastaselt“.

E. M.

Autosõidutee restorani

„Tammemäele“

Männiku kaudu on lumest waba. Suuremaid seltskondi palutakse ette teatada telef. 478-85/23-d.

Murdunud roobas Aegwiidu ja Jäneda wahel

Eile leidis Aegwiidu jaama teewaht Gustaw Kasenurm Aegwiidu ja Jäneda jaamade wahelt murdunud roopa, mistõttu ta märguandega õnnetuse wältimiseks oli sunnitud pidurdama Narwa rongi ja Balti ekspressi. Mõlemad rongid ületasid hädaohtliku koha tasase sõiduga. See tekitas aga wäikese hilinemise Tapa jaama jõudmisel.

Murdunud roopa ülewaatusel selgitas Aegwiidu teemeister, et üks pool roopa murdest oli wana, kuna teine oli wärske.

Loodetav ilm

Keskmädalal, 19. jaanuaril. Keskmise kiirusega muutliku sihiga tuuli. Suuremalt jaolt pilwes. Õõsi kerge külm. Keskpäewal temperatuur 0 kraadi ümber.

Jakob Liiv suri

Ta põdes raskekujulist vähki. — Surm tuli esmaspäeva õhtul kell kuus

Esmaspäewa õhtul lewis Rakweres kurb teade: wanameister Jakob Liiw sulges silmad wiimsele unele.

Liiw haigestus raskekujuliselt sügisel, millal hakkas end tunda andma sisemine kaswaja. Liiw oli mõned kuud Tallinna haiglas rawimisel, kuid kuna seal enam aidata ei suudetud, saadeti kirjanik kodusele rawile. Mitme kuu jooksul ei pääsnud ta enam haigewoodist, sest teda tabas parema kehapoole osaline halwatus. L. kannatas suuri walusid ning oli wiimase paari nädala jooksul sageli meelemärkusetus olukorras. J. Liiw suri esmaspäewa õhtul kell 6 ning surmateade lewis kulutulena üle linna. Teisipäeval arwatawasti astub kokku Rakwere linnawolikogu, et määrata kindlaks tuntud kirjaniku, kauaaegse Rakwere linnapea, linnawoliniku ning lugupeetud seltskonnategelase wiimsed austusawaldused.

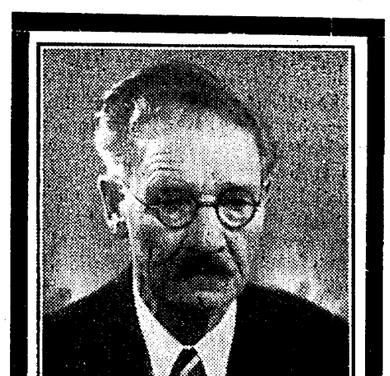
Weel esmaspäewa õhtul astus erakorraliselt kokku linnawalitsus, kus otsustati teisipäewaks kutsuda kokku wolikogu, kus tuleb arutamisele ka Liiwi matusekulude linna kanda wõtmine. Ka tahetakse samal koosolekul otsustada Liiwi nimelise stipendiumi asutamine Rakwere ühisgümnaasiumi juure. Matuse korraldamise asjus tulewad teisipäewa lõuna ajal linnapea juure kokku seltskondlike organisatsioonide esindajad.

Matused ei toimu enne reedet. Matusetalituse jaoks reserweeriti awar tuletõrjesaal.

Raskekujuline kopsu- ja põiewähk nõrgestas wiimastel kuudel kirjanikku niiwõrd, et ta enam ukigi palju ei saanud tegelda kirjanduslike küsimustega. Triikis on tal mälestuskogu „Elu ja mälestuste" teine osa, kuid tema üse ei saanud enam korrektuurpoognaid läbi waadata, waid seda tegi tema eest poeg Arnold, kes on Rakweres kooliõpetaja. Luuletaja wiisa elutahe hoidis meest siiski ülal ja haigewoodis kirjutas ta kolm laulu, neist wiimase lõpetas 27. nowembril. Liiwi eelwiimne luuletus on nagu etteaimus peatsele lõpule ning kannab pealkirja „Õhtul". Luuletus on järgmine:

„Õhtu hääled õrnad, hellad,
warjukombel wagusad.
Nagu kauged kloostrikellad
sõnatumalt sõnawad:
Tuls koju, rändaja,
warsti öö ju kätte jõuab.

Ära waimu wäsita,
hing sul ammu rahu nõuab.
Küllalt, küllalt päewa waewast.
oled jõudnud widewikku.
Oled rannal, elulaewast
astu julgelt igawikku."

Jakob Liiw sündis 28. weebr. 1859. a. Tartumaal Alatskiwil Weskerahwa talus, kus ta isa oli kantnikuks ning hiljem rentnikuks. Weskemäe talus, mis oli Juhan ja Jakob Liiwide lapsepõlwekoduks. Kuna Liiwide elukoht asetses just Peipsi kaldal, on meie „sisemeri" jätnud luuletaja hilisematesse töödesse märgatawaid jälgi. Alghariduse sai Jakob Naelawere algkoolis, kus oli õpetajaks põllumehe kalduwustega mees, kes funrema osa ajast pühendas oma linakaswatusele, mille tagajärjel koolitöö lonkas ning wanematel poistel tuli tundides õpetajat asendada, millist ametit wiimasel kooliaastal sai pidada ka Jakob. 16-aastaselt astus ta Kobawere kihelkonnakooli. 1879. a. õiendas ta Tartus Hollmanni seminaris kooliõpetaja eksami, oli abiõpetajaks Kawastu-Warnjal ja järgmisel aastal walitii Wäike-Maarja Triigi-Awispea kooliõpetajaks ja wallasekretäriks. Juba Kobawere kihelkonnakoolis alustas ta luulekatsetustega, millcks sai õhutust „Kalewipojast„ ning Koidula ja A. Reinwaldi lauludest.

Wäike-Maarjas elas kirjanik oma paremad aastad, olles kooliõpetajaks mitmes koolis ja samuti wallakirjutajaks mitmes wallas, mooblustades koos Tammega walla ärksama kesktonna. 1901. a. asutas ta Wäike-Maarjasse raamatukaupluse, mida pidas 1913. aastani, millal kaupluse üle andis ja ise elama asus Rakweresse, kuhu sai koha Rakwere Krediit-ühingu kassahoidjana. Oli Rakwere linna 1. algk. õpetaja 1921.—1926. aastani, millal arwati pensionile. 1919.—1921. a. oli L. Rakwere linnapeaks ning samast ajast alates kuni surmani linnawolikogu liikmeks.

Liiw wõttis osa paljude organisatsioonide tööst Triigis, Awispeal, Wäike-Maarjas ja Rakweres. Wiimase aastakümne jooksul töötas ta criti innukalt Rakwere rahwamaja- ja haridusseltsis, olles kaua aega seltsi esimeheks, milliselt kahalt lahkus paar aastat tagasi, tõmbudes siis üldse awaliku elu arenelt kõrwale. Rahwamajaselts walis Liiwi oma auesimeheks. Liiw oli ka Eesti Kirjanike Liidu asemikekogu liige.

Liiwi kirjanduslik tegewus algas 1879. a. ja kuni wiimaste kuudeni töötas ta oma mälestuskogude ja luuletuste kallal.

Põgus mälestus Jakob Liivist

Paljude aastate jooksul me ei kuulnud Jakob Liivist midagi. Ta seisis kirjandusliikust tänapäevast kuidagi kõrwal. Kuid ta ei waikinud. Ta töötas Rakwere waikuses edasi, kirjutades luuletusi ja memuaare. 1936. a. ilmus temalt memuaaride kogu „Elu ja mälestusi".

Möödunud aastal määras Raamatufond Jakob Liivile selle teose eest auhinna ja tõi auhinna määramise motiiwideks ette järgmist:

„Jakob Liiw läbib oma memuaarides „Elu ja mälestusi" pika ajawahemiku teoorjusest ja rahwuslikust ärkamisest kuni Wabadussõjani, otsaga olewikku ulatub wiimases peatükis peegelduw Rakwere ajajärk. Warsti 80-aastase weterani teos on mitmeti meeldiwalt loetaw, positiiwne nii sisult kui toonilt."

Auhinnad jagati wälja pidulikul aktusel, millele järgnes omawaheline oleng.

Sellele aktusele Tallinna sõitis ka Jakob Liiw. Paljud noorematest kirjanikest nägid teda siis alles esmakordselt.

Ta istus omaette üksinda, oli näha, et ta ei ole isiklikult tuttawgi meie kirjanike enamikuga. Eesti Kirjanike Liitu ta wist ei kuulunud, sest liidu koosolekuil teda kunagi näha ei olnud.

Tema üksiolek sel aktusel kiusas käesolewate ridade kirjutajat otsima temaga tutwust.

„Jah," ütles Jakob Liiw, „eks me ole üksteisest nime järele kuulnud küll, kuid isiklikuks tutwuseks pole olnud juhust."

Meie kirjandusliku eluga ta oli kursis, kuid kirjanikke ta isiklikult ei tunnud. Ma wõin öelda seda seepärast, et ta päris minult ühe ja teise kirjaniku kohta, et kes see on.

Ma imetlesin tol õhtul ta sirget mehekuju, milles ei olnud midagi raugalikku.

Tema üksiolek tekitas minus mingit rumalat kaastunnet, mida ta igatahes ei wajanud. Kaastunnet, kuid ühtlasi ka head meelt, et ta on tugew ja sirge ja seisab eemal uhkena ja üksikuna.

P. K.

Millisest tuleneb uus üliõpilaskonna

Üliõpilaskonna esindus tuleb kuni 40-liikmeline ja vanem 23—24-liikmeline

Vähemusrahvused kaalukeeleks

Esmaspäeva õhtul pidas Tartu üliõpilaskonna ajutine juhatus oma koosoleku, kus tulid kõne alla küsimused, mis seoses üliõpilaskonna uue esinduse ellukutsumisega. Koosolekul selles asjas weel mingisuguseid otsuseid ei tehtud, waid selleks peetakse uus koosolek reedel. Esmaspäeval on olnud üliõpilaskonna ajutise juhatuse esimehel kõnelus selles asjas rektoriga. Kõnelusel on asutud seisukohale, et ülikool annab ajutisele juhatusele arwud selle kohta, kui palju kuskil üliõpilaskonwendis hääleõiguslikke liikmeid on ja kui palju ühel või teisel üliõpilaskonwendil tuleb esindusse esindajaid saata. Neid andmeid loodetakse ülikoolilt saada reedeks.

Praegu huwitab muidugi kõiki akadeemilisi ringkondi küsimus,

kui suureks kujuneb uus edustus ja palju selles üks kui teine üliõpilaskonwent saab liikmeid.

Arwesse wõttes üliõpilaskonwentide liikmete arwu, mis neil oli 15. jaanuaril konwentide registreerimisel, wõiks oletada, et uus üliõpilaskonna esindus kujuneb 38—40-liikmeliseks. Sellesse saaks umbkaudsete arwestuste järgi esindajaid 8 eesti meeskorporatsiooni, kokku 11—12 esindajat, kuna nende liikmete arw on umbes 635. Esindajaid saaksid üliõpilaskonwendid: „Korp. Fraternitas Estica" 2, „Korp! Wironia" 2, „Korp! Frat. Liviensis" 2, „Korp. Rotalia" 1—2, „Korp! Sakala" 1, „Korp. Ugala" 1, „Korp. Revelia" 1, „Korp. Frat. Tartuensis" 1. Seega kokku 11—12 esindajat. Kolm naiskorporatsiooni saaksid esindajaid kokku 5—6, sest nende liikmete koguarw on umbes 240. Esindajaid saaksid arwatawasti „Korp. Filiae Patriae" 3, samuti ka „Indla" 3 või 2, kuna „Korp. Amecitia" ei saa arwatawasti üksinda ühtki esindajat.

9 üliõpilasseltsi saaksid kokku tõenäoliselt 14 esindajat, sest üliõpilasseltside liikmete koguarw tõuseb ligilähedalt 700-le. Seltsidest saaks esindajaid arwatawasti „Eesti Üliõpilaste Selts" 5, „Eesti Naisüliõpilaste Selts" 3, „ÜS. Liivika" 1, „EüS Põhjala" 1, „EüS Raimla" 1, „EüS Weljesto" 1, „ÜS Concordia" 1 ning „ENÜS Imatar" ja „EüS Ühendus" kokku 1.

3 üliõpilasühingut, kelledel liikmeid, saaksid esindajaid kokku 2.

Wähemusrahwustest saaksid sakwendid, kui nad paarikaupa liituwad sest neil on liikmeid ümmarguselt wähwusest üliõpilaskonwentidest saaks „Selts" 1 esindaja, kuna korporats „Aeterna" ja „Frat. Slavia" tuleb ühmiseks liituda. Wene üliõpilaskonwarw on ümmarguselt 100. Juudi soc wendid: „Korp. Limuvia" ja „ÜÜ wad liitudes ühe esindaja, sest nen on pisut üle 40.

Nagu neist arwutustest nähtub, üliõpilaskonna esindus küllalt perres, kui wõiks kõnelda üliõpilasrnewad need peagu ühetugewateks, kujuure lugeda ka uusi üliõpilasühinjuhul kujuneksid küsimuste otsustaleks wähemusrahwusest üliõpilaskonjad.

Weel enam domineerwat osa näilewases üliõpilaskonna wanematekogwusest üliõpilaskonwentide wanemadesindajad moodustawad wanematekoenam kui ühe neljandiku. Eeltooduwestuste põhjal saaksid wanematekjaid üliõpilaskonwendid meeskorpnaiskorporatsioonid 2 (esinduseta jakogus „Korp. Amecitia", kuna ta lalla 40, esindaja wanematekogusse alles siis, kui liikmete arw on üliõpi või üle selle). Üliõpilasseltsid saakogusse 7—8 esindajat ning wähemõpilaskonwentidest sakslased 3, wenedid 1, seega kokku 6. Üliõpilasüaga wanematekogus ilma esinduseta praegu wilistlaskogusid weel ei ole olu on aga eeltingimuseks esinduse nematekogus. Nii kujuneks wanema liikmeliseks, kelledest 6 oleksid wüliõpilaskonwentide wanemad.

Kuigi eeltoodud arwestused on kaudsete andmete ja n.-ü. toormaterjaistab siiski, et neis arwudes ja sakordades palju muudatusi ei tule.

Uus eksamimaksu kord

Eksamist loobumisel või wabandawail põhjusil puudumisel ei wõeta eksamimaksu. — Tasutud maks arwestatakse järgmiseks korraks

Teatawasti wõeti hiljuti ülikooli walitsuse poolt wastu ja kinnitati haridusministri poolt üliõpilaste eksamimaksu tasumise kord. Selles korras on nähtud ette, et eksamimaks tuleb tasuda ülikooli kassasse enne eksamile minekut, kusjuures maksu ühelgi juhul tagasi ei makseta. Sellest järeldati üliõpilaste seas, et eksamimaksu tuleb maksta ka sel korral, kui eksamist loobutakse või kui üliõpilane haiguse tõttu või mõnel muul wäga kaaluwal põhjusel ei saa eksamile minna. Selline eksamimaksu wõtmise kord tekitas üliõpilaste keskel mõnewõrra nurinat ja leiti, et see ei ole päris õiglane.

Nagu nüüd selgub, on siin tegemist üliõpilaste poolt eksamimaksu tasumise korra ühekülgse tõlgendamisega. Selgub, et osa õppejõude on asunud eksamimaksu tasumise korda tõlgkuigi eksamimaks tuleb tasuda üli eksamile ülesandmisel, siis sel juhul, eksamist loobub või haiguse tõttu ei põhjusel ei saa eksamile ilmuda, ei eksamimaksu küll tagasi, kuid see eksamile ilmumisel samas aines jär

Nii ei tule üliõpilasel sisuliselt maksta siis, kui ta eksamist loobub samile ei saa ilmuda mõningail wajusil. Kas sääraselt eksamimaksu tamise korda asuwad tõlgendama kõiteaduskonnad, ei ole praegu weel stahes on aga mõned professorid ojuba teatanud, et nemad üliõpilase ral või wabandawail põhjusil eksamloewad tasutud eksamimaksu kehtiwa korraks samas aines eksamile ilpeaks see ka loogiliselt wõttes õiolema.

357 talu weiste sugulawawõistlusel

Majandusminister K. Selteri Maidla kari sugulava kandidaadina

Neil päewil selgus üleriiklik kokkuwõte 1938. a. weiste sugulawawõistlustest osawõtjate kohta. Üldse wõistleb tänawu 359 talu eelmise aasta 273 talu wastu. Wõistlustest osawõtjate arw on suurenenud kõikides maakondades. Eriti suur on see arw Järwa-, Wiljandi-, Harju-, Wiru- ja Pärnumaal. Juure tulnud on peamiselt wäiketalud. Uue osawõtjana sugulawawõistlusest esineb ka majandusminister K. Selterile kuuluw Maidla talu Juurus. Kõigil wõistlusest osawõtjail on üldse 8000 weist. Need moodustawad meie tõuweiste paremiku.

Sugulawawõistluste 359 osawõtjast 108 olid juba möödunud aastal tunnustatud sugulawad. Ülejäänud 251 on sugulawakandidaadid. Tõusliselt kuuluwusest on hollandi-friisi karja aretajaid 138, punase karja aretajaid 117 ja maakarja aretajaid 105.

Wõistlusest osawõtjate hindamine weiste tõuseltside poolt on juba alanud. Hindamise lõppedes kewadel astub kokku põllutöökoja sugulawade hindamise komisjon, kes pärast kohapealseid waatlusi otsustab ja kuulutab wälja uued weiste sugulawad.

Minister U. Hannula häid muljeid Eestist

Helsingi, 17. 1. (ETA) Soome haridusminister Hannula koos abikaasaga ja direktor Salmela saabusid täna kell 15.30 külaskäigult Tallinnas tagasi Helsingisse. Saabumisel minister Hannula andis Soome ringhäälingu esindajale oma Eesti külaskäigul saadud muljeist lühikese ufutluse. Ta rõhutas seda südamlikku wastuwõttu, mille osalisteks tema, ta abikaasa ja direktor Salmela on külaskäigu ajal saanud Eestis. Ta on tunnud end wiibiwat sõprade kodudes ringkonnas. Eesti kooliolude kohta minister tähendas, et Soome koolitegelased on saanud waremgi ergutust Eesti eeskujudest ja seda on saada sealt ka tulewikus. Selles mõttes minister pidas soowitawaks, et Soome juhtiwad haridustegelased tutwuksid endiselt agaramini Eesti haridustööga. Minu endiste külaskäikudega Eestis wõrreldes pean ütlema, et olen iga kord sealt kaasa toonud üha paremaid muljeid sellest wõimsast tööst, mida seal, nagu meilgi, tehakse iseseiswuse kindlustamiseks. Selle tõenduseks wõib nimetada töötute puudumist Eestis, rahanduse kindlust ja majanduse wõimsat tõusu, ütles minister Hannula. Lõpuks minister andis raadiokuulajaile edasi Eestist saadetud terwitusi Soomele.

Jugoslaavia peaminister Hitleri juures

Berliini ja Belgradi wahel süwendatakse suhteid

Berliin, 17. 1. (ETA) (DNB) Hitler wõttis täna wastu Jugoslaawia pea- ja wälisministri Stojadinowitschi. Saabumisel Hitleri juure oli Stojadinowitschi terwitamas suur rahwahulk. Poliitiline läbirääkimine Hitleri ja Stojadinowitschi wahel kestis üks tund.

Hitler andis täna Stojadinowitschi auks eine, millest wõtsid osa ka Rumeenia kuningas, Saksa waliitsuje liikmed ja sõjawäe ning rahwussotsialistliku erakonna esindajad.

Stojaninowitschi külaskäigu kohta Berliinis awaldati järgmine kommünikee: Berliinis wiibimise ajal Stojadinowitschil on olnud läbirääkimisi Saksa wälisministri von Neurathiga küsimuste üle, mis puudutawad ühiselt mõlemaid maid. Samuti on arutatud üldise poliitika küsimusi. Edasi Stojadinowitschil on olnud põhjalikke läbirääkimisi kindral Göringiga, kui ka teiste riigi- ja rahwussotsialistliku erakonna juhtiwate meestega. Tänase wastuwõtuga Hitleri juures lõppesid Stojadinowitschi läbirääkimised. Need läbirääkimised, mis toimusid täiesti sõbralikus ja usaldusliku õhkkonnas, kinnitawad uuesti, et on olemas eeldused kestwaks sõprusseks mõlema maa wahel, mis aitab kaasa Euroopa rahu kindlustamisele. On otsustatud üha süwendada wastastikuseid suhteid.

USA juudid protesteerivad

New York, 17. 1. (ETA) Ameerika juudi komitee, kes esindab mitusadatuhat Ameerikas elawat juuti, on oma aastakoosolekul üksmeelselt wastu wõtnud resolutsiooni, millega möistetakse hukka Palestiina jagamise kawa.

Valitsusvastastel Terueli all edu

Murti läbi walitsuswägede rindest

Sewilla, 18. 1. (ETA) (DNB) Kindral Queipo de Llano teatas, et walitsuswastaste wäeosad on Teruelist põhjapool murdnud läbi walitsuswägede frondist ja wallutanud tähtsaid positsioone Celadase juures. Nad on tunginud kuni Teruel-Montalbani teeni ja on lõiganud ära taganemistee teistele walitsuse üksustele Teruelist põhjapool. Walitsuswastaste kätte on langenud 700 wangi. Edasi walitsuswastased on wallutanud Muletoni, mille pärast olid käinud wõitlused Terueli lahingute algusest saadik. Neli walitsuswägede lennukit on alla tulistatud. Walitsuswastased on nihutanud oma frondijoont mitme kilomeetri wõrra edasi.

10.000 juudi wabatahtlikku valitsusvägedes

Jeruusalem, 17. 1. (ETA) (DNB) Juudi ajaleht „Haboker" teatab, et Walencia-Hispaaniast on tagasi pöördumas juudi wabatahtlikud. Hispaania walitsuswägede poolel on wõitlemas 10.000 juudi wabatahtlikku, kellest 100 on pärit Palestiinast, kirjutab leht.

Bessaraabias keelati wene ja juudi keele tarwitamine

Bukarest, 17. 1. (ETA) (DNB) Wõimud on keelanud Bessaraabias wene ja juudi keele tarwitamise.

Werine üldstreik Vera Cruzis

Mehhiko, 17. 1. (ETA) (DNB) Vera Cruzi osariigis on puhkenud üldstreik, tüli tagajärjel kahe ametiühingu wahel. Seal on seismas kogu kaubanduslik tegewus kui ka liiklemine.

Mehhiko, 18. 1. (ETA) (DNB). Ühenduses üldstreigi puhkemisega Vera Cruzi osariigis on Orizabas olnud werised kokkupõrkeid, kusjuures kuus isikut on saanud surma ja 20 haawata.

Jugoslaawia-Saksa sõprus

Berliinis lõppesid läbirääkimised Jugoslaawia peaministri Stojadinowitschi ja Saksa riigimeeste wahel. Jugoslaawia peaministri auks korraldati mitmeid wastuwõtte.

Pildil: Jugoslaawia peaminister Stojadinowitsch (wasakul) ja Saksa wälisminister B. Neurath.

Soome haridusministri telegramm

Soome haridusminister U. Hannula on Soome tagasi jõudes saatnud Eesti haridusministrile kol. A. Jaaksonile järgmise telegrammi: „Minu kõige südamlikum tänu Teile, härra minister, nende sõbralikste ja unustamata päewade eest, mis minul oli õnn weeta wennasrahwa keskel. Uuno Hannula."

Soome naismagister uurib eesti unenägudeseletusi

Nida wälismaiseid teadlasi on tegelemas Eesti rahwaluule uurimise alal. Nii on Helsingi ülikooli professor Lauri Laiho asunud meie Kalewipoja ainestiku läbitöötamisele, kuna magister Ainu Salopuro tahab kirjutada unenägude seletuste wäitekirja. Mõlemale neile on saadetud Eesti rahwaluule arhiiwist wastawat rahwaluule ainet.

Norra teadlane Nils Lid on saanud materjali meie wiljakuseahabjate kohta. Loodusse on saadetud andmeid meie rahwamuusikast, Poolasse matusekommetest, Inglismaale wanasõnade kohta ja Rootsi andmeid mitmesugustel tähtpäewadel tulede põletamise (nagu: jaanituli, maituli, wõidutuli jne.) kohta. Ka kodumaal on Eesti rahwaluule arhiiwist ainet nõudnud koolid, üENii osakonnad, kodutütred jne.

Politseiwalitsuse direktor karistas salaviinamüüjat

Politseiwalitsuse direktori otsusega on keelatud Marie Jüri t. Leesil, sündinud 11. jaan. 1899. a., elukoht Tallinnas, Imanta tän. 51—3, wiibimine Tallinna, Nõmme, Paldiski ja Tartu linnades ning Harju maakonnas kuni kaitseseisukorra kestwuseni. Marie Lees kaubitses oma elukohas salaja riigiwiinaga ja wälismaa piiritusega ning wõimaldas seda ostjail oma elukorteris tarwitada. Marie Leesil on ka waremalt karistatud salajase alkoholi müügi päraft.

Läti riik wõtab üle aktsiaseltse

Riia, 18. 1. (ETA) Ministrite nõukogu on tühistanud aktsiaseltsi „Buffalo" põhikirja ja teinud Läti krediitpangale ülesandeks üle wõtta aktsiaseltsi aktiwad ja passiwad. Nimetatud aktsiaseltsi juhatajateks olid omal ajal wennad Hoffid.

Riia, 18. 1. (ETA) Walitsus on tühistanud Liibawi-Aispute kitsaroopalise rauddtee seltsi põhikirja ja teinud Läti krediitpangale ülesandeks üle wõtta seltsi aktiwad ja passiwad. Nimetatud selts asutati 1896, 40 protsenti tema põhikapitalist kuulus Liibawi linnale.

Diplomaatlik kroonika

„Kauppalehti" teatel nimetatawat Soome wälisministeeriumi osakonna sekretär mag. phil. U. S. Koistinen lähemal ajal Soome saatkonna sekretäriks Tallinna.

Homme kuuleme Viinist Karrisoo laulu

Homme õhtul kell 20.25 (meie aja järele) ainab Wiini ringhääling Wiini riigiooperist edasi „Tütarlapse läänest" ettekande, milles Dick Johnsoni osas esineb meie Eedo Karrisoo.

Karrisoo esimene külaskäiguetendus oli reedel, 14. skp., ja möödus hea menu tähe all. „Neues Wiener Journal'i" arwustaja dr. Heller kirjutas: „... külaskäiguetenduse pikema arwustuse asemel tahaks hüüda ainult üht lauset: „Haarata ja kinni hoida!... Kui Karrisoo palgatakse ja kui teda kohe õigesti juhitakse, oleme hea tüki maad edasi jõudnud."

Iiri ja Briti vahel ei saa kokkulepet?

London, 17. 1. (Havas) Kuulub, et eilseil läbirääkimisil de Valera ja Chamberlaini wahel on esimene seletanud, et Ulsteri ühinemine Lõuna-Iirimaaga on tõhusaks eeltingimuseks kestwa kokkuleppe saawutamiseks Inglismaa ja Eire wahel. Chamberlain olewat wastanud, et mihagi ei ole wõimalik otsustada ilma Belfasti walitsuse nõusolekuta. Poliitilisis ringkonnis awaldatakse juba kahtlust, kas suudetakse jõuda kokkuleppele, kui Eiret ei rahuldata selles küsimuses.

Alati saada
suures walikus üle maailma
„MARATTI" walm
Soovitab
M. KABAL'i
TALLINN, V. Karja 7,

Eelarvekomisjonid sid töö

Kärpimiste wastu esitatud protestid

Riigi 1938./39. aasta eelarwe ebiwaatamine eelarwekomisjonides on pule. Komisjoni töö tulemused esitatäewil majandusministrile, kes laheräänud küsimused.

Eelarwe tasakaalustamiseks tuli ettepanekutes teha wõrdlemisi suu Nende wastu on esitatud rohkesti protestide lahendamiseks kasutatakse kõdust. Küsimused, mille kohta kokkulotata, antakse wabariigi walitsuse otsu

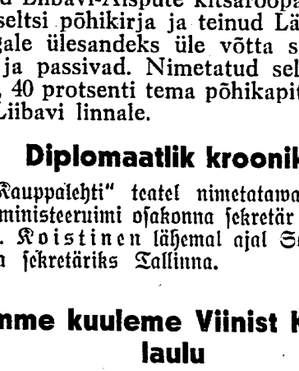
Olenewalt protestide lahendamisest arwe tasakaalusumma. Eelarwekawa litsusele on oodata juba tulewal näd

Stokholmi restoraatorid tasid lokaudi

Põhjuseks tulu wähenemine alk

Stokholm, 18. 1. (ETA) Stolides ja restoranides ei ole mitte puhkestreik, nagu eile teatati, waid on tegem poolt maksma pandud lokaudiga, mis töötajat. Kuuldub, et tööandjad on tahwälja kutsuda iga hinna eest. Nad awaldada protesti rahandusministri Wlähiwiidud alkoholiseaduste wastu. Maalusel wähendatakse järk-järgult restoranalkoholilistelt jookidelt riigi kasuks. Seajõusse 1939. aastal ja restoranipidajatedatakse iga aasta teatawa protsendi wõrkaotatakse täielikult 25 aasta pärast.

„Uusi Suomi" kirjakaatja küsimusokaut wõiks kesta, on ühe suurema Storani omanik wastanud, et jenikaua kuforsis wõtab alkoholiseaduste muutmise korrale. Sotsialistide poolt seletatakonflikti tähtsaimaks põhjuseks on wõigute päraft. Konflikti päraft on wälistuesialgu Rootsi sõitmast.

Suudab ta meeldida?
Mees otsustab naise üle tema wälimuse järele. On see õige wõi mitte, kuid see on nii. Hoolitsetud wälimus omab igatahes suure külgetõmbejõu, sest puhas jume ja hiilgawalged hambad ei eelda mitte ainult ilu waid ka tervist. Naha kui ka suuhooles on aga Niweal määrav tähtsus. Niwea-hambapasta ei muuda hambaid mitte ainult hiilgawalt walgeks waid säilitab nad ka terwed ja tugewad. Seepärast — alates homsest ainult Niwea-hambapasta
Werner Mehks
Tallinn, Wene 19
NIVEA HAMBAPASTA
NIVEA-HAMBAPASTA

„Paberilipakad"

„Päevalehele" kirjutanud **Guglielmo Ferrero,** Genfi ülikooli professor

Itaalia lahkumine Rahvasteliidust on pannud kulutama palju tinti. Kiisitakse, miks, sest sel sündmusel pole mingit tähtsust. Kas Itaaliaga või ilma, Rahvasteliit jääb selleks, mis ta on: organisatsiooniks, millest keegi ei usu, et sellisena, nagu ta on, ta võiks täita ülesannet, milleks ta loodi. Selline on pahe, mille all maailm praegu kannatab: pahe, millel on lihtne põhjus, kuid mis tähendab tohutut hädaohtu. See hädaoht on palju suurem kui praegusaegne kergemeelsus seda oskab kujutella.

Rahvasteliitu kujutellakse meelsasti uue katsena, mis pole õnnestunud oma uuduse ja ettevõtte julgusega, mille luhtumine sel põhjusel ei tohi tekitada üllatust ega rahutust. Milline inimalgatus on õnnestunud esimesel katsel? Sellest waatewinklist nähtuna Rahvasteliidu äpardumine kuuluks normaalsete muudatuste sekka, oleks ainult esimene katse, mille kaswatuslik väärtus olenseks meie edasisest püüdlusest. Ent Rahvasteliidu loojaks sai suurim ja püsivalikem leping ajaloos, tema luhtumine tähendab, et seda lepingut pole austatud. Sellest waatewinklist nähtuna on Rahvasteliidu äparduming ülemaailmne õnnetus. Piiiame mõista, miks? ja teha sellest järeldusi.

Pärast maailmasõja lõppu kuulus üle wiiekümne riigi — peagu kõik maailmariigid — Rahvasteliitu. See tähendab, et nad kõik kirjutasid alla lepingule, mille järele nad kohustusid elama omawaheliselt rahus ja kaitsma seda endi keskelt, keda oleks rünnanud mõni teine riik, kas ka Rahvasteliidu liige või mitte. See leping oli riikide arwult, kes talle kirjutasid alla, ja kohustuse ebaviliselt ning ülemaailmselt tähtsuselt suurim ja püsivalikem kõigist lepinguist ajaloo kestes. Ma ei näe, millist teist lepingut wõiks sellega wõrrelda. Selles endale aru andmiseks piisab, kui wõrdleme inimeste arwu maailmas, kes tundsid Rahvasteliidu pakti, nende inimeste arwuga, kes tundsid ükskõik milliseid teisi lepinguid.

Kuid seda nii püsivalikku lepingut wägistati karistamatult, alustades 1931. aastast. Teda wägistasid kaks riiki — Jaapan, kes 1931. a. tungis Hiinasse, ja Itaalia, kes 1935. a. wallutas Abessiinia ja tungis 1936. a. Hispaaniasse. Ühelgi juhtumil ei mänginud leping mingit osa. Talle alla kirjutanud riigid kas ei tahtnud wõi ei suutnud anda abi kallaletungi ohwritele, millist abi nad olid lepingu järele kohustatud andma. Nad kas ei teinud üldse midagi, nagu Hiina suhtes, wõi aga püüdsid wõtta tarwitusele sanktsioone, nagu Abessiinia kasuks. Sanktsioone teostati nii nõrgalt ja nii wäikese weenega, et nad pidid läbi kukkuma. Selles seisab lihtne tõde. Selle tulemuseks oli kogu maailma demoraliseerimine, hirm, mis alustades eelist 1936. a., haarab aina enam kõiki riike ja kõiki rahwaid, wiies neid ruineerumisele.

On see tõsiasi nii üllataw ja nii raske mõista, kui näib? Rahwad ei saa elada maailma praeguses seisukorras kui maailmas, s. t. riikide-wahelistes suhetes ei walitse teatawat korda. Ainsaks rahwuswahelise korra aluseks on usaldus lepingute jõushoidmise wastu. Milline usaldus wõiks tänapäewal olla lepingute wastu Euroopas ja Ameerikas, põhja- ja lõunanabal, kui püsivalikem kõigist lepinguist, mille austamine näib olewat kõigi teiste lepingute kehtiwuse aluseks, pole enam muud kui paberilipakas? Kui ühel riigil tarwitseb ainult omada laewastikku ja armeed, mille jõudu kardetakse, et wõida irwitada Rahvasteliidu lepingu üle ja teda wägistada hirmutatud ja passiiwse maailma ees, tekitades sellega weel teatawate riikide imetlust?

Asi seisab hoopis milleski muus, kui ühe uue katse ebaõiglases ja wältimatus luhtumises. Rahwasteliidu passiiwsus pakti wägistamiste puhul on kogu maailma paisanud kohutawaimasse rahwuswahelisse anarhiasse, mida päralt seda, kus inimsugu on barbaarsusest wälja jõudnud, üldse on nähtud. Enne maailmasõda kindlustas rahwuswahelist korda teatawate reeglite ehk inimõiguste austamine maailmas, mida hiiliti inimõigusteks, ja nende reeglite ehk inimõiguste austamine oli omakord kindlustatud Euroopa ja Aasia monarhide poolt. See organisatsioon häwis maailmasõjas, teda pidi asendama Rahwasteliitu kandew juur maailmaleping. Seda juurt maailmalepingut, mis 1931.—1937. a. oli saanud paberilipakaks, pole enam olemas. Niiid näeme üldist anarhiat, hirmu ja meeleheite ejile tunginist.

Miks aitame kaasa wäikeriikide peakaotusele, kes otsiwad jäprust ja kaitset suurriikidelt, kelle agressiiwsus on juba ilmnenud wõi kellest arwatakse, et jee homme ilmneb? Millest tuleb ülemaailmne relwastushullustus, mis wiib kogu maailma häwingule? Hirmust, mis tõukab inimesi kandma neid meeletuid kulusid, kõigi riikide hirmust, nii wägewate kui nõrkade, kes ei oma mingit kindlustust, et neid ootaks mõistlik tulewik, kes ei tea enam, kas on neile weel kaua määratud nautida rahu wõi riinnatakse neid juba homme põhjuseta ja eelduseta. Tänapäewal näib kõik olewat wõimalik ja kui kõik näib olewat wõimalik, siis ei jaa enam teisiti elada kui hirmus ja meeleheites. See on hirm ja meeleheide, mis sageli ainult suurendawad hädaohtu, tahtes teda kõigest jõust ja iga hinna eest wältida.

Selles seisukorras, millel ajaloos pole olnud eelkäijat, on traagilisem, et suur hirm, mille all maailm praegu kannatab, on osalt tekkinud pettepiltidest. Maailm oli kujutelnud, et Rahwasteliidu pakt oli soliidsem ja puudutamatuim kõigist lepinguist ainult sel põhjusel, et talle olid alla kirjutanud peagu kõik maailmariigid. Kui maailm nägi, et isegi see maailmaleping oli saanud paberilipakaks, siis tüüpiti endilt ehmumult, milline wäärtus oli siis weel kõigil teistel lepinguil, mis näisid olewat weel nõrgemad. See oli eksitus. Rahwasteliidu pakti nõrkus seisab otse selles, et talle allakirjutajaid oli liig palju, nad olid liig erinewad, asetsesid üksteisest liiga kaugel, kõigis maailma otsades laiali. Lühema ulatusega liit, mis oleks olnud rohkem koondunud ja otsustuswõimalisem, oleks palju rohkem täitnud oma ülesannet maailmakorra säilitamisel.

See on tõde, mida ei tule lasta silmist, kui otsitakse abi ses hirmsas seisukorras. Praegu on esmajoones waja waigistada maailma hirmu, wõidelda hirmu demoraliseerimise wastu, mis haarab kõiki riike ja kõiki rahwaid, mis wiib meid häwingule, kui ta weel kestab ja süweneb. See läheb korda ainult siis, kui maailmale näidatakse, et lepingute wägistamine, jõu kiirjasti tarwitamine, wallutusteport on aktiiwsus, mis tekitab tõsist ohtu riikidele, kes liigselt usuwad oma laewastike ja armeede jõusse. Kuid ma ei usu, et õnnestuks maailma abistada Rahwasteliidu pakti reformiga, mis wõtaks talt selle wiimsegi aktiiwse jõu, mis talle weel kuulub. Wajame teatawa arwu riikide liitu, kellel oleks head tahet luua maailmas weidi korda. See nõuab julgust wõtta tarwitusele wajalised abinõud. Ütlesin siin: „Nõuab julgust wõtta tarwitusele wajalised abinõud". Jääb loota, et maailmas suudetakse ilma uute sõdadeta luua weidi korda. Kuid ma ei usu, et seda praeguses asjade seisukorras iial saawutatakse, kui iga aktiiwsi eeltingimuseks seatakse, et ta ei tohi mingil tingimusel tuua mingit sõjaohtu.

(Copyright by „Päevaleht" and Cooperation.)

Läti ministrid Varssavis

Warssawi, 17. 1. (ETA) (Pat) Läti rahaminister Ekis saabub homme külaskäigule Warssawi. Sel puhul korraldatakse tema auks jaht Komora Cieszynska metsades, mis asetsewad Tschechhoslowakkia piiri lähedal. Sellest jahist wõtab osa ka Läti awalike asjade minister Berssinsch.

Enne sõitu Poolasse Läti rahaminister Ekis on andnud Pat'i esindajale intervjuu, milles ta ütles muuseas, et ta on õnnelik, et tal on awanenud wõimalus sõita Poolasse, kus ta saab astuda ühendusse Poola juhtiwate isikutega. Warssawis wiibimise ajal tal on wõimalus lõpetada läbirääkimised, mis algatati Poola tööstus- ja kaubandusministri Romani poolt tema külaskäigu ajal Riias. Weebruarikuus Warssawi sõitwa majanduskomisjoni ülesandeks on määrata lõplikult kindlaks Poola-Läti majanduslikud suhted. Läti annab suure tähtsuse kaubawahetusele Poolaga.

Kihutustöö Soomes „jumalasalgajate" vastu

Soomes kestab kihutustöö „jumalasalgajate" vastu. Tamperes on möödunud nädalal levitatud lendlehti, milles usklikku soome rahvast kutsutakse võitlusse jumalattomuse — jumalakartmatuse — vastu. „Tamperen Sinimustat" kirjutasid sel puhul: „Kes juhivad praegu soome rahvast? Valitsuses istub ministreina viis 1918. a. marksisti! Valitsuses istub ka 3 kiriku alt lahkunud ministrit. On jäme pilge ja irvitus meie rahva uskliku osa üle, et seesama valitsus tegi korralduse, mille järgi rahvast silmakirjalikult kutsutakse täitma kirikuid meie 20. iseseisvuse aastapäeva puhul."

Liikumine „jumalasalgajate" vastu on tekkinud vabameelsete, peamiselt sotsialistlike vaadetega inimeste koondumisest niinimetatud perekonnaseisu kodanlike registreerimiste — „tsiviilregistriühingute" — ümber.

„Ususõja" lähtekohaks võeti Ernst Lampéni (varjunimega Iso Keisari, „Suomen Sosialidemokraatti" vestekirjanik, ametilt kooliõpetaja) naljad Vana testamendi legendide ainetel. Kui Lampén hakkas neid vestenalju tsiviilregistriühingute koosolekuil oma loenguis tarvitama, siis puhuti nad üles terveks usuvastaseks liikumiseks, mis lapua ajakirjanduse järgi pidi olema saavutanud kohutava ulatuse. Selle vastu kutsuti kirikurahvast tõusma „Jumala auks ja isaisade usu kaitseks".

Lampén, keda hiljuti ühele kõnekoosolekule minnes küüditatigi endiste küüditamisaastate eskujul (sedapuhku küll mitte enam Vene piirile), on vabameelse ajakirjanduse otsusel oma loengutega olnud sündsustundetu. Kuid olevat naeruväärne tulla ja rääkida suurejoonelisest usuvastasest liikumisest. Jumala au kaitsjate sõnades, mitte tegudes, eesmärk on liig läbipaistev, selle ettekäände all tahetakse valitsuse vastu tekitada rahulolematust, tekkis ju kogu lapualiikumine omal ajal usulistel põhjustel.

Lapualastel on üks wahva paine, eduskunna liige, keskkooli direktriiss Hilja Riipinen, kelle faschistlikult moraalitsevaid kõnesid eduskunnas ja kirjutusi soome rahva päästmiseks vabameelsed lehed oma vesteis alatiselt puudutavad. Hilja Riipinen kõneleb ja kirjutab jälle, et Soomes olevat ametlik suund viimasel ajal viinud nii kaugele, et tohtivat jälle usku pilgata, kiriku vastu võidelda ja rahva kalleimaid väärtusi purustada.

Peaministri leht „Helsingin Sanomat" kirjutab, et silmakirjalikku pühadust poliitiliseks võitluseks kasutades häbistatakse usku rängemini kui millegi muuga. Maaliidu „Ilkka" kirjutab keskaja jesuiitlikkuse toomisest Soome.

Raske on IKL praegu valitsust mõjuvalt rünnata. On wastu võetud rida sotsiaalseid uuendusi, nende seas ka wanaduse ja tööpuuduse wastu kindlustamine, maksukoormist on wähendatud 17 miljoni marga wõrra, majandus elab läbi suurt tõusu. Sotsiaaldemokraadid on maaliidu ja eduerakonnaga leplikult töötanud koos riigikaitse kulude suurendamise küsimustes. Selle wastu protesteerib „Uusi Suomi", et riigikaitse suurenevad kulud weeretatawat klassidele, mis ei kuulu sotsialistlike ja maaliitlike walijate kilda — töösturite ja äriringkondadele, jõukatele kihtidele, nende tulu- ja omandusmaksu tõstes.

Jaani kogudus ei nõustuks

Oleviste või Niguliste kirikuga

Koguduse täiskogu kiriku küsimuse pärast ei t

Niiid näib olewat lõplikult kindel, et Jaani kogudusele ehitatakse Wabadusplatsile lammutamisele tuleva senise kiriku asemele uus kirik Narwa maanteele, nue Pronksi tänawa nurgale. Kogudusele omal ajal küll anti esiteks walida kolm krunti, millest kogudus oleks nõustunud sellega, mis asetseb tulewasel Raekojaplatsil, Narwa mnt. ja Merepuiestee nurgal. Kuid hiljem jättis Wabadussõja mälestusmärgi püstitamise komitee linnawalitsuse näpunäitel selle kõrwale. Teine pakutud asukoht Sakala tänawal ei saa tulla kõne alla krundi wäikuse pärast. Seega ongi jäänud ainsa wõimalikuna järele ainult Pronksi tänawa krunt.

Komitee igatahes laseb juba walmistada uue kiriku kawandeid ja plaanegi, kuigi koguduse juhatuse ja nõukoguga pole enam ühendusse astunud. Jaani koguduse juhatuse ringkonnist kuuleme, et

waewalt olekski oodata koguduse nõustumist kirikn uue asukohaga.

Koguduse juhatus kord astus ise komiteega ühendusse. Selle poolt on antud mõista, et

kirikn asukoha küsimus enam pol komitee asi,

waid juba on otsustatud — kuigi just ko rem andis koguduselle walida.

Koguduse juhatus koguduse täiskogu kaalumiseks kokku ei kutsu, kuna juba päewal küsimust arutati ja otsustati pal allesjäämist praegusele paigale. Pole meeleolud wahepeal olekjid muutunud, j wõiks waid asjatult kiitta meeli üles.

Eelmainitud ühendusseastumisel kon koguduse juhatusele teatatud ka, et olew mõningaid samme selleks, et wähese liikn Saksa kogudused loowutakjid

kas Olewiste wõi Niguliste kirikn koguduselle.

Sakslased polewat olnud sellega hästi guduse juhatuse poolt teatati siis, et ka dus ise poleks nõus wastu wõtma w kuna on lubatud ehitada u u s kirik. taks sakslaste kiriku „ülewõtmine" eht arusaamatusi koguduste wahel.

Tööstusettewõtted peavad hankima tegevu

Uute veskite asutamise keeld edasi lükatud

Läinud aastal kerkis weskipidajate ringkondades üles jahuweskite töö wähenemise ja weskite arwu suurenemise tõttu uute weskite ajutamise piiramise küsimus. Uute weskite ajutamise asjus oli weskipidajate joowiks, et majandusministri poolt uue tööstuseaduse alusel seataks siste esialgne ajutamise keeld, mille järele siis wabariigi walitsus otsustaks, kas mitte keelata uute weskite ajutamist teatud ajani üldse, wõi ette määrata juurelubatawate tööstuste arw.

Sellesisulise märgukirja peale, mille weskipidajate päewa joowil majandusministrile esitas Ülerliiklik Weskipidajate Ühing, on nende päewade jees teatatud ühingule, et küsimuse otsustamine lükatakse esialgu edasi ajani, kuni kõik praegu olemasolewad jahutööstused on enestele tegewusload muretsenud, sest kui keeld praeguses olukorras maksma panna, siis kuuluksid sama tööstuseaduse alusel sulgemisele ka kõik need olemasolewad weskid, millel tegewusload puuduwad. Neid tegewuslubasid ei ole wo retsenud enamik maal asetsewaid tööstu

Kui tööstuseaduses ei ole olnud aega, mis ajaks tööstusettewõtted peawa load muretsema, kui see neil puudub, ja ennem ajutatud ja sisiski tegutseb, siis on nuari alul majandusministeeriumi töös poolt teatatud kõigile olemasolewaile töö telle, kellel ministeeriumi teada tegewusl wad, et need tuleb muretseda kõige lä Lubade saamise palwed peawad olema esita 15. weebruariks k. a.

Et weskitööstuste küsimused ülalnime ministeeriumis edaspidi päewakorrale tu siis ei oleks ootamatuid takistusi olemas kite tegutsemiseks, juhib Ülerliiklik Weskip ringkirjaliselt oma liikmete tähelepanu s enestele tegewusload muretsekjid. Seda pidada peale weskitööstuste muidugi ka tööstusettewõtetel.

USA kirjastajad ei võta osa Leipzigi kongressist

New York, 17. 1. (ETA) (Reuter) 48 tuntumat ühendriikide kirjastust on otsustanud mitte osa wõtta raamatukirjastuste rahwuswahelisest kongressist, mis leiab aset Leipzigis. Resolutsioonis tähendatakse, et raamatute kirjastamine Saksamaal on samasuguse furwe all, nagu ajalehtedegi kirjastamine.

Hukkus kaks Inglise aurikut

London, 17. 1. (ETA) (DNB) Nääb on kindel, et möödunud nädala lõpul on hukkunud tugewais tormides Lõuna-Walesi rannikn lähedal kaks laewa, kusjuures on uppunud 22 madrust. Põhja on läinud aurikud „Lochshira" ja „Glanrhyd".

Vabameelseis lehis on olnud proteste skaudiliikumise wiimasest IKL juhtimisele. Tänawu on peetud skautide talwelaagreid, kus skautidele antakse sõjawäelist õpetust. Õpetajateks on ohwitserid, ilma aga, et see õpetus kuuluks walitsuse kontrolli alla.

Kohtuminister Ahmawaara hiljutine lahkumine walitsusest sündis ministri isiklikul soowil minna tagasi oma kohtuniku kohale, millise wõimaluse allesjätmise tingimusel ta oli ka walitsusse astunud. Kui ta omal ajal koonduserakonna liikmena walitsusse astus, siis kinnitasid erakonna häälekandjad, et ta tegi seda wäljaspool erakonna nõusolu, isiklikul wastutusel. Nüüd aga wõidakse seda muidugi seletada wastupidiselt — et koonduserakond on oma mehe walitsusest ära kutsunud.

Ml.

Ülikooli teat

Ülikooli lõpetasid: filosoofia — Salme Lõhmus, Renaate Palgi; õigus — Oskar Oja; majandusteaduskonnas sen, Waltraut Landesen, Hans Mihkels de), Joann Mundi, Meta Repschläger, Rudolf Zimmermann.

Assistente wabastati amet polikliiniku noorem assistent L. Nurma tema omal soowil ametist.

Farmakoloogia instituudi noorem Kingisepp wabastati ajutiselt tema oma tendi kohuste täitmisest.

Pikendati teenistusaega: ja kurgukliiniku abiassistent Ellen Ti tusaega pikendati.

Korraldatakse üliõpilaste Üliõpilaskonna ajutine juhatus on ots miste aastate ceskujul ka tänawu waba wa puhul korraldada üliõpilaste kõncle selleks on juba käimas.

Inglased tutvuvad Saks kaitsega

Berliin, 17. 1. (ETA) DN kindral Göringi kutsel saabub Ingl teeriumi alamriigisekretär Lloyd Fr nuaril mitmepäewaseks külaskäigul tutwuda Saksa õhukaitse organisat

E. Phillips Oppenheim

AADLIK VARGAKS

34

Ametnik oli mees, kes oli palju kogenud, ja arwas teadwat, millal kellelgi oli tõsi taga. Ta kutsus kellegi oma aset täitma ja helistas lifti alla. Nad said weidi oodata, millise aja jooksul David peagu oigas kannatamatusest.

„Kuidas te sellest teada saite, sir?" küsis ametnik, waadates talle uudishimulikult.

„Too noor daam helistas mulle. Ta pidi mulle just midagi tähtsat üttlema, kui kõlas karjatus ja kuuldus kolinat. Olen täiesti kindel, et kas see arst wõi õde, wõi keegi kolmas, kes oli toas, sai ta kätte. Tean, et mul on õigus. Tol arstil ja õel ei olnud ju midagi tegemist hotelliga, eks ju?"

„Teil on täiesti õigus, sir," nõustus mees. „Nad tulid koos paar tundi pärast seda, kui too daam jäi restoranis haigeks. Arstil oli kiri kaasas daami hooldajalt, kus üteldi, et too arst on nende perekonnaarst ja et hotelli poolt kutsutud arsti paluti lahkuda. Muidugi arwasime, et nad olid saadetud daami sugulaste poolt."

Lift jõudis wiimaks kohale. Ametnikule hakkas seisukorra tõsidus juba mõju awaldama.

„Ära pane kelli tähelegi, Richard," käskis ta. „Wii meid otse seitsmendale korrale."

Poiss liftis kuulas sõna. Mõlemad mehed läksid kiiresti mööda koridori, kuni jõudsid tuppa nr. 68. Ametnik awas ukse oma üldwõtmega ja nad astusid wäikesesse kotta. Mees koputas sisemisele uksele, mis wiis salongi. Ei tulnud mingisugust wastust. Ta kasutas weel kord oma üldwõtit. Uks oli aga seestpoolt riiwitatud.

„Peame katsetama magamistoa uksega," pani ta ette. „Seal, paremat kätt."

„Wõti keeras kergesti, kuid uks, arwatawasti takistatud mingisuguse eseme poolt teises toas, ei tahtnud awaneda rohkem kui tolli wõrra. David, kallutades end ettepoole, et teist aidata, libises äkki. Nad panid lambi põlema. Mõlemad mehed waatasid maha ja hirmuwie libises Davidi hmulilt. Ukse alt nirises werd, mil ta oli libisenud ja mis oli määrinud waiba.

„Arge tõugake enam, sir," palus ametnik wärisewi häälì. „Mu Jumal! See on kole! Wõime saada sinna tuppa nr. 66-e kaudu. Tulge seda teed, sir."

Nad tuikusid koridori. Seekord ei olnud neil mingisuguseid takistusi ees. Kõrwaltoas uks awanes kergelt ja nad läksid kohe magamistuppa. Ametniku kohmakad sõrmed wärisesid, kui ta lambid süütas. Nad waatasid ringi ja õudus, mis nende silmi tabas, tegi nad keeletuks...

Kardinad olid akende ette tõmmatud, kuid laest hoowawas warjatud walguses oli siiski kõik näha. Tuba oli metsikus korratuses. Laudlina oli woodi kõrwal olewalt laualt ära weetud ja kõik pudelid, mis olid olnud laual, wedelesid kildudena mööda põrandat laiali. Belle, kes oli nähtawasti teinud katset toast põgenemiseks, lamas wastu ust peagu oma täies pikkuses, üks käsi, sõrmed kokku tõmmatud, wälja sirutatud nagu suures walus, teine ikka weel hoidmas telefoni kõnetoru, mille ta oli maha tõmmanud. Ta nägu oli wärwitu, warrukas tagasi keeratud ja käsiwarrel punane märk, mille jätab pritsi nõel. Kõik see oli juba küllalt hirmuärataw, kuid ta külje seest paistis weel õudusäratawam noapea. Ta walge seelik — ta kandis weel osa oma eileõhtusest riietusest — oli werega määrdunud.

„Arge puudutage midagi!" käskis David, kuuldes imestusega oma häält, mis näis tulewat kusagilt kaugelt. „Saatke keegi juhatusest siia. Wõtke ennast kokku, mees! Kõrwaltoas on telefon."

Ametnik pöördus tuikudes täitma ta käsku, kuid juba oli kuulujutt lahti pääsnud, et midagi oli lahti, ja juba koputas juhataja ise uksele. David tõmbas ta hetkeks koridori tagasi.

„Kas mäletate weel seda noort daami, kes neis tubades peatus?" küsis ta. „Märkasin, et keegi solkis eile restoranis ta eviani-wett, ja ta toodi hiljem siia, haigena."

„Mäletan wäga hästi, milord," wastas mees. „Tema enda arst ja õde saabusid weidi hiljem, saadetud ta inimeste poolt kuskilt, ja meie arsti paluti lahkuda. Nad on olnud temaga suurema osa tänasest päewast. Nad lahkusid äsja ja palusid daami mitte segada."

„Well, igatahes said nad hakkama mõrwaga," usaldas David.

Mees waatas talle keeletult.

„Mõtlen seda, mis ma üttlesin. Weerand tundi tagasi helises mu telefon. Too noor daam katsus minuga rääkida. Ta üttles paar sõna. Siis keegi, kes oli siin toas, wedas ta telefoni juurest ära ja kuulsin karjatust. Tulin kohe siia. Ametnik juhatas mind üles."

„Parem waatan lähemalt," otsustas juhataja.

David astus eest ära ja järgnes mehele magamistuppa. Hotelli ametnik istus woodi serwal ja muukus, nägu peidetud kätesse.

„Kahetsen wäga, sir, kuid ma ei wõi seda taluda, ma ei wõi seda üle elada!" oigas ta. „Ja weel nii ilus noor daam!"

Juhataja waatas alla wäljasirutatud kogule ja aeglaselt kadus wärw ta näolt. Ta toetas end peopesadega wastu seina. Ta oli kindlasti lähedal minestusele.

„Mr. Helder," palus David, „see on küll õudne löök, aga katsuge end siiski kokku wõtta. Saatke hotelli arsti järele ja teatage politseile. Peaa kahjuks ise ära minema, et takistada suuremat õnnetust, aga tulen tagasi kohe, kui saan."

Mees waatas Davidi ebaharilikule riietusele klaasistunud ja mitte millestki aru saawate silmadega. Ta tundis end halwasti ning haigena ja jõuetuna wasku waidlema.

„Peaksite siia jääma, kuni politsei tuleb," kogeles ta. „Näite teadwat asjast palju enam kui meie."

„Mida ma ka tean," wastas David, „tagasi tulles tean arwatawasti weel enam. Katsun saada kätte selle mehe, kes on wastutaw selle teo eest siin, enne kui ta pääseb põgenema. Teil on minu aadress. Kui olen elus, olen seal enne hommikut, kui mind siia ei ole tulnud."

Nad läksid koos alla. Wiimase jõunatukesega tuikus Helder wastu lauda.

„Saatke dr. Milton tuppa nr. 68," käskis ta. „Helistage kohe Scotland Yardi, et nad saadaksid inspektori siia. Midagi on juhtunud — oh mu Jumal!"

Ta tuikus jalgadel ja minestas. David asetas ta sohwale. Ise läks ta läbi pöördukse wälja ootawasse autosse.

31. peatükk

Abikomissar Marlowe lükkas tüdinud liigutusega eemale wäikese paberiwirna.

„Ära wõib wäsida neist teineteisele wastu-rääkiwaist raporteist," üttles ta, „sellest pisiasjade hulgast, mis ei näi meid põrmugi edasi wiiwat. Mida publik nõuab ja mis meie esimene wältimatu kohus on, on leida kõigepealt tolle Milan-hotellis peatunud tüdruku mõrtsukas wõi mõrtsukad; teiseks Widows' row' sekelduse peategelaste gangsterite peakorter ja liikmed, ja kolmandaks mingisugune seletus lord Newberry täielisele kadumisele. Kui palju kell on, Milsom?"

„Pool üksteist, sir."

„Wäga hea. Millal pidi teie poolt kutsutud mees täna hommikul tulema?"

„Kell üksteist, sir. Arwasin, et teil jääb siis küllalt aega nende paberite läbiwaatamiseks, mis puutub neisse inimestesse, keda olen siia palunud tulla."

„Täiesti õige," wastas ta ülemus. „Ma ei tahaks aga enam wäsitada teie ajusid, Milsom, ega ka omi. Oleme rääkinud sellest asjast juba tosin kordi, kuid on mõningaid asju, mida tahaksin puudutada enne kui alustame oma kolmandat kraadi. Olen uurinud läbi kõik ajalehed, muidugi need, mis teatawad Widows' row' sekeldusist wiimasest laupäewast nädal tagasi. Olen tulnud otsusele, et pa on siin. Tõmmake oma tool minu lugege see mulle sõna-sõnalt ette."

Abikomissar laotas lehe laiali mehed siiitasid piibud. Nad uuri artiklit.

„Minu silmad ei ole nii head k som," tunnistas Marlowe, „olgugi on küllalt suured. Lugege kõwa ja selgesti."

Salapolitsei-inspektor Milsom p ku ja luges:

„Meeleheitlik gangsterite wõitlus

Widows' row' näitelawaks we kaklusele, mis Londonis kunagi Wõistlewad waraste-jõugud oma Pommid tarwitusel. Palju tapetu tuid.

Eile kohe pärast kella ühteist dows' row'l aset erakordne wõi wasti kahe wõistlewa waraste Täielisi ükšikasju on wäga raske kogu ümbruskond näib olewat halwatud. Kogu sekeldus näis o alguse pommi heitmisega mingil se jusel ühele eraautole, mis tuli just Auto purunes täiesti, autojuht sa gastada ja tema kõrwal olnud r surnud. Kõrwalseisjad wäidawad, nud üks sõitja, kellest aga pärast olnud kuulda. Pommi wiskamine gu märguandeks üldisele rünnak konna kauplustele ja poodidele gangsterite poolt, kelle meetodid n joonis seal juba waremalt korralda seid atakke. Selle wiimasega on a duses paljusid imelikke ükšikasju mitte ainult imestamapanewad, hetkel ka seletamatud. Kogu meie kond aga loodab, et politsei peag tuse lahendab."

„Niikaugele, nagu näete," komissar, kattes artikli hetkeks k kogu see asi olewat läinud on rada. Need kauplejad riskiwad o

jaanuaril 1938

stuks

ast ei tule

mus enam polegi
e aji,
— kuigi just komitee wa-
da.
uduse täiskogu küsimuse
isu, kuna juba koguduse
a otsustati paluda kirikut
nigale. Pole oodata, et
d muutunud, ja täiskogu
meeli ülesse.
eastunniel komiteega on
nd ka, et olewat astutud
et wäheze liikmeteartwuga
kisid
guliste kirikut Jaani
usele.
sellega hästi nõus. Ko-
ati siis, et ka Jaani kogu-
u wõtma w a n a kirikut,
u u s kirik. Pealegi teki-
wõtmine" ehk mõningaid
abel.

tegevusload

atud

basid ei ole weel aga mu-
etsewaid tööstusettewõtteid.
ei ole olnud antud tähtt-
temõtted peawad tegewus-
eil puudub, ja tööstus on
egutseb, siis on nüüd jaa-
isteeriumi tööstusosakonna
nasolewaile tööstusettewõt-
teada tegewusload puudu-
tseda kõige lähemal ajal.
wad olema esitatud hiljemalt

mused ülalnimetatud mõttes
iewakorrale tulewad ja et
kistusi olemasolewate wes-
riiklik Weskipidajate Ühing
tähelepanu sellele, et nad
tseksid. Seda tuleb silmas
e muidugi ka weel teistel

teateid

d: filosoofiateaduskonnas
Palgi; õigusteaduskonnas
eaduskonnas — Olga Fel-
ans Mihkelson (cum lau-
Repschläger, Gustav Sule,

tati ametist: Naha-
ent L. Nurmand vabastati

di noorem assistent G.
elt tema omal soovil assis-

tusaega: Kõrva-, nina-
ent Ellen Timmeri teenis-

liõpilaste kõnelend.
hatus on otsustanud eel-
tänavu vabariigi aastapäe-
hilaste kõnelennu. Eeltööd

vad Saksa õhu-
sega

(ETA) DNB teatab, et
jaabub Inglise siseminis-
r Lloyd Frazer 19. jaa-
kiilaskäiguks Berliini, et
tse organisatsiooniga.

usele, et parim aruanne
a tool minu kõrwale ja
õnalt ette."
lehe laiali. Mõlemad
Nad uurisid mõlemad

nii head kui teil, Mil-
we, „olgugi et pealkirjad
gege kõwasti, aeglafelt
r Milfom puhastas kur-

te wõitlus East Endis.
awaks werejanulisimale
nis kunagi on olnud.
iguld omawahel riius?
alju tapetuid ja haawa-
d.
lla ühteist leidis Wi-
rdne wõitlus, arwata-
waraste-jõugu wahel.
äga raske saada, kuna
olewat hirmust nagu
s näis olewat saanud
mingil seletamatul põh-
s tuli just ümber nurga.
utojuht sai raskesti wi-
l olnud mees oli kohe
väidawad, et autos ol-
ga pärast ei ole midagi
piskamine on olnud na-
le rünnakule ümbrus-
poodidele organiseeritud
neetodid meenutasid üld-
t korraldatud samasugu-
ega on aga siiski ühen-
ükjikasju, mis ei ole
newad, waid praegusel
ogu meie linna elanik-
itsei peagi selle mõista-

näete," katkestas abi-
hetkeks käega, „paistab
ainud oma loomulikku
skiwad oma wastutusel.

Schantungis algamas otsustaw lahing

Mõlemad pooled koondavad suuri vägesid. Hiinlased kuus miili Hongtschoust

Partisaanid teevad jaapanlastele muret

Schanghai, 17. 1. (ETA) (Havas) Schantungi prowintsi lõunaosas, kuhu mõlemad pooled koondawad suuri wägesid, o n t u l e m a s o t s u s t a w l a h i n g j a a p a n l a s t e j a h i i n l a s t e w a h e l. Hiinlased on juba tarwitsele wõtnud kõik abinõud ja teinud kõik ettewalmistused, et alustada rünnakut jaapanlaste positsioonidele. Jaapanlased on saatnas Hangtschonsse tugewaid wäeosi. Hiina wäed, kes asusid weel mõni päew tagasi 35 miili kaugusel Hangtschoust, on jõudnud juba Hangtschou lähedusse, olles linnast eemal weel k u n s m i i l i. Hiinlased kawatsewad läbi murda jaapanlaste liinist. Püssi raginat on kuulda ka Hangtschousse. Jaapani sõjawäewõimud on kuulutanud Puntungis sõjaseisukorra, kuna seal on liikwel Hiina irregulaarwäeosi umbes 3000 mehe tugewuses.

Hiina agentuur Central News teatab, et H i i n a w ä e d o n ü m b e r p i i r a m a s W u h n d, mis on Anhwei prowintsi tähtsaimaks kaubanduslikuks keskuseks ja asetseb Nankingist 75 km põhjapool.

Schanghai, 17. 1. (ETA) (Havas) Domei agentuur teatab, et jaapanlased on saatnud Hangtschousse abiwägesid, et tagasi lüüa hiinlaste rünnakud jaapanlastte positsioonidele Hangtschou juures. Hiina wäed kindral Tschangsaikuei juhatusel on üle läinud Tschientangi jõest, et rünnata Liusiatschengi, mis asetseb Hangtschoust 10 km läänepool. Mainitud piirkonnas on käimas praegu ägedad wõitlused. Möödunud ööl Jaapani wäed on tagasi löönud mitu hiinlaste rünnakut.

Schanghai, 18. 1. (ETA) (Reuter) Jaapani wäed algasid surut peatuntugi piki Tientsin-Pukou raudteed. Pealetung areneb jõudsasti. Hiinlaste seisukord on kriitiline, nagu nad ka ise tunnistawad.

Jaapanlaste wägiwald inglannade kallal

London, 17. 1. (ETA (DNB) Kõik Londoni ajalehed awaldawad teate Schanghaist, mille järele 8 Jaapani sõdurit olewat tarwitanud wägiwalda 2 inglanna juures wäljaspool rahwuswahelist asundust. Briti wõimud Schanghais olewat asunud uurima mainitud wahejuhtumit, mis olewat tekitanud Schanghai rahwuswahelises asunduses suurt pahameelt, kirjutawad lehed.

Nagu Reuter teatab, ei ole Londoni weel saabunud mingit kinnitust sellele teatele.

Hiina walmis aruteama mõistlikke rahutingimusi

Hankou, 17. 1. (ETA) (Reuter) Hiina saatkond Tokios on lõpetanud ettewalmistused saatkonna sulgemiseks. Saatkond suletakse niipea, kui Jaapani suursaadik Hiinas Kawagoe lahkub oma kohalt. Siin ollakse arwamisel, et Jaapan ei taha kuulutada sõda Hiinale ja üles ütelda 9-riigi-pakti seepärast, et ta tahab wältida pinewnse tekkimist suhetes Inglismaaga, ühendriikidega ja Prantsusmaaga. Hiina nõustus Saksamaa sobitusega hiljutistes katsetes alustada rahuläbirääkimisi, sest ta tahtis töendada, et ta põhimõtteliselt ei ole kunagi sowinud sõda. Lõpuks rõhutatakse, et Hiina on ikka weel walmis aruteama mõistlikke rahutingimusi eeldusel, et Jaapan respekteerib Hiina territorinalset ja poliitilist puutumatust.

Hiinlased lahkngu Jaapanist

Jokohama, 17. 1. (ETA) Hiina konsul teatas siin asuwatele Hiina kodanikele, et nad walmistusid lahkumiseks Jaapanist 20. jaanuaril.

Lõuna-Hiinas saadeti maale Jaapani wägesid

Hankou, 17. 1. (ETA) (Reuter) Ufalduswäärfest Hiina allikast teatatakse, et 500—600 Jaapani merewäelast, toetusena Jaapani sõjalaewade ja lennuwäe poolt, on eile hommikul maale läinud Kwantungi prowintsis põhjapool Macao saart. Hiina abiwäed ruttasid kohale ja astusid wõitlusse jaapanlastega. Arwatakse, et Jaapani merewäelaste maaletulek on proowioperatsioon juhuks, kui Jaapan peaks otsustama sisseseitungi Lõuna-Hiinasse.

Hiinlased wõtawad omaks wäsitamistaktika

Hankou, 17. 1. (ETA) (DNB) Hiina keskwalitsuse peaminister dr. Kung andis ajakirjandusele seletusi ühenduses Jaapani manifestiga. Ta tähendas muuseas, et manifestis Hiina suwerääänsust riiwawad tingimused on Hiinale wastuwõtmatud. Manifest tähendas sõja jatkamist. Kuna Hiina on sõjawäeliselt nõrgem Jaapanist, siis ta piirdub waenlast wäsitawa kaitsesõjaga. Kung teatawad punktid Jaapani tingimustes nõnawad selgitamist, algatus sellest aga ei ole Hiinal, lükkas dr. Kung tagasi ettepeited, nagu püüaks Hiina taktikat läbirääkimiste arengut.

Jaapani suursaadik kutsuti ära

Tokio, 17. 1. (ETA) Domei agentuur teatab Schanghaist, et Jaapani suursaadik Hiinas Kavagoe on juba valitsuse poolt telegraafiteel oma kohalt ära kutsutud.

Kojad ootawad sotsiaalseaduste kujunemist

Kindlustatuile nõutakse waba apteegi walikut

Tänaseks oli rohuteadlaste kotta kokku kutsutud arstide, rohuteadlaste, agronoomide, loomaarstide ja inseneri kodade esindajad. Selliseid ühiskoosolekuid peetakse igal aastal, et wõtta seisukohti tähtsamate küsimuste kohta, mis on seoses eeltähendatud kodade huwialadega.

Mitmed kojad, näiteks rohuteadlaste koda, on esitanud sotsiaalministeeriumile läinud aastal ettepanekuid oma liikmete sotsiaalkindlustuse suhtes. Nüüd on aga üksikute pensionikassade ellukutsumisküsimused jäänud toppama, kuna walitsusel on teoksil suuremate sotsiaalseaduste, nagu uue haiguskindlustuse ja wanaduse ning inwaliidsuse wastu kindlustamise seaduste elluwiimine. Kojad ootawad nüüd tähendatud seaduste kujunemist ja loodawad, et nende seisukohti seaduste koostamisel arwestatakse.

Rohuteadlaste koda nõuab haiguskindlustuse seaduse kehtima hakkamisel, et kindlustatuil jääks waba apteegi walik. Sest kui kolmandik rahwast arwatakse haiguskindlustuse alla ja seda rahwahulka hakkawad rawimitega warustama waid haigekassade apteegid, siis tähendab see rohuteadlaste koja arwates rasket hoopi erapteekidele ja ühes seega ka rohuteadlastele.

11

HOIDUGE

külmetus- ja kurguhaigusist!
Tarvitage
TRYPASOL tablette ja
FLAVOSOL tablette.
Saadaval apteekides.

A.-S. Ephag'i farm. lab. Tallinnas

Stokholmis paljastati majandusliikke salakuulajaid

Stokholm, 18. 1. (ETA) Fagerstani tehases on paljastatud kaks majandusliiku salakuulajat, 27-aastane Folke Björken ja 20-aastane Birger Holmbeck. Mõlemad on Nõukogude Liidu ülesandel teinud üleswõtteid tehase metalliosakonnast, tähtsamate tootele walmistamisest jne. Nad olid juba hankinud endile passid, et lähemal ajal sõita Nõukogude Wenesse.

Itaalia eitab rahutusi Abessiinias

Rooma, 17. 1. (ETA) Stefani agentuur lükkab kategooriliselt ümber Inglise lehtede poolt lewitatud kuulduseb, nagu oleks Abessiinias olnud rahutusi ja nagu oleks itaallastel raskusi tööliste wärbamisel teede ehitamiseks ja põllumajanduslikele töödele. Samuti on täiesti aluseta kuuldus majanduskriisi süwenemisest ja Itaalia kapitali tagasitõmbamisest. Stefani agentuur lisab, et Abessiinias walitseb täielik rahu, ja et see asumaa on hoogsasti arenemas nii kanbanduslikult kui ka põllumajanduslikult.

Rohuteadlaste koda avab moodsa uurimislaboratooriumi

Rohuteadlaste kojal on praegu sisustamisel analüütiline uurimislaboratoorium, mis warustatakse kõige täielikumate aparaatidega ja uurimiswahenditega. Laboratoorium tuleb kahte tuppa. Siin ojutub tulewikus rohuteadlastel wõimalikuks teha põhjalikumaid uurimistöid, kui see on wõimalik apteekide laboratooriumeis. Ka on siin wõimalik hankida enda täiendamiseks oskusi aladel. mis on seoses uue farmakopöa nõuetega.

Min. O. Kask sõidab Narva wabastamispäevale

Homme, 19. jaanuaril, Narwa wabastamise päewal, sõidab sinna sotsiaalminister O. K a s k, kes esineb kontsertaktusel kõnega.

Saksa ja Jaapan jagavad Hollandi-Indiat

Pariis, 18. 1. (ETA) (Havas) „Temps" awaldab Barbour, sulest artikli, milles seletatakse, et maailma tafakaalu häwitamine, mille on endaga kaasa toonud sõja Kanges-Idas, kipub awalbama oma mõju ka Euroopale. Barbour teatab, et Prantsuse ringkonnist Kaudes-Idas saadud andmetest selgub, et Saksa-Jaapani pakt sisaldab salakauslesid. Saksamaa lootwat nende asumaade tagasinõudmisest, mis Jaapan on rahulepingu põhjal saanud Hiinas ja Waikes ookeanis. Jaapan ja Saksamaa olewat kokku leppinud jagada endi wahel Hollandi India, niipea kui Tokios wälja töötatud wallutamise kawa on leidnud teostamist.

Õudne mõrv Viiburis

Tükeldatud laip kapi peal

Helsingi, 18. 1. (ETA) „Uusi Suomi" teatel on neil päewil Wiiburis awastatud õudne tapmislugu. Nimelt tunti ehitusmeistri Wäinö Kiwise korterist lewiwat terawat laibalõhna. Politsei poolt ette wõetud läbiotsimisel awastati, et Kiwise juures elanud naine oli tapetud ja laip lõigatud wäikesteks tükkideks, mis olid pakitud paberisse ja paigutatud kapi peale. Laibast puudusid üks jalg ja pea, mis mõrtsukas oli juba ära toimetanud. Mõrtsukatöös kahtlustatakse mainitud ehitusmeistrit Kiwist, kes wangistati.

Huwitaw ajakiri on „Laste Rõõm"

Uhe luuletaja elutöö kokkuwõte

Ernst Enno: Valitud värsid. Koostanud B. Kangro. Illustratsioonid A. Laigolt. Eesti Kirj. Selts, 1937. 270 lk. Hind. Kr. 3.75.

Üksikule uhiuuele teosele, mõjugu ta kui tahes wärskelt, kaasaegselt ja moodsalt, on alati omane lõplikkuse ja lõpetatuse puudumine. Weel wähem lõplik saab olla aktuaalsete teoste h i n n a n g. On aegu, kus jooksev päevaproduktsioon on ülehinnatawuse ohus (revolutsiooniliste aadete kõrgpäewad); on teisi, kus aktuaalse oleviku uussaawutused skeptilise suhtumise all kannatawad (reaktsiooni päewad). Alles teatav ajaline distants wõimaldab n.-n. jäävate wäärtuste segamatut nautimist. Alles k o g u t u d t e o s e d annawad autorist tervikliku kujutluse.

Ernst Enno „Valitud värsside" kogukas köide, mis Eesti Kirjanduse Seltsi kirjastusel hiljuti ilmus, teeb uuesti kättesaadawaks ühe kõige warasema m o o d s a t e liiürikute hulka kuuluwa eesti luuletaja elutöö. Kõik esindawam tema neljast luuletuskogust — „Uued luuletused" (1909), „Hallid laulud" (1910), „Valge öö" (1920) ja „Kadunud kodu" (1920) — on koondatud selle raamatu ligi kolmele sajale leheküljele.

Siin kohtad wanu tuttawaid laule (wõib-olla polegi ülearune siinkohal meele tuletada, et näit. „Kojuigatsus", mis algab sõnadega „Nüüd õitsvad kodus walged ristikheinad . . .", on nimelt Enno luuletus — meil ju populaarsete tsitaatidega juhtub äpardusi), siin tutwud ka hea hulga uutega, mida walimiku koostaja hool on noppinud üldsusele ruttu kättesaamatuiks muutuwailt ajakirjade lehekülgedelt wõi leidnud luuletajast maha jäänud käsikirjade hulgast. Neid uusi, esmakordselt tähelepanu nõudwaid asju on tugev wiiendik walikusse wahtunud palade üldarwust. Ning ega maksa jätta ütlemata — pole nad sugugi paljalt pieteedi ajel wõetud sellesse kogusse, waid nad kuuluwad autori loomingu paremiku hulka. Nad selgitawad ja kinnitawad seda pilti, mis meil seni on olnud Ennost kui luuletajast.

„Nii puhtal kujul subjektiivne kui tema, ei ole ükski meie luuletajaist. Nii puhas liiürik ka mitte." Seda leiab Enno kohta H. Visnapuu oma mälestuskirjutuses „Loomingus" 1934. Need wäited kahtlemata tabawad tõtt. Kui lühidust ja kokkuwõtlikkust nõuda, siis on Enno olemus nende paari lausega küll hästi iseloomustatud. Ei ole Enno ideoloogiline rakendusliiürik, ei lase ta ennast kaasa kiskuda ühiskondlikest lainetustest ei 1905. ega 1917.—1919. aasta paigu. Tal nagu polekski silma ega kõrwa inimese kui ühiskondliku olendi nägemiseks ja mõistmiseks. Väga e n e s e s s e jääb ta, subjektiivsed hingeliigutused on tema alaks, mitte-maine ja üle-maine, ainult see näib wäärivat kajastust tema liiüral.

Enno on elukauge, ent luuleläbedane. Enno luuletused wõiwad olla testiks, mille waral proowida, kas lugeja on wõimeline sisse tundma n.-n. puhtasse liiürikasse, millel pole palju asja maisega, mis ei tee kontsessioone argielule, millel puudub ajakajalisus hoopis, mille sisugi wõib teinekord olla loogiliselt hämär, ent mis ometi on ja jääb luuleks.

Kui Enno kohta avaldatud biograafilises materjalis leidub andmeid selle kohta, et ta on palju tegelenud usundifilosoofiliste küsimustega, siis pole Enno laulude „hämarus" õieti mingi mõistatus. Suur hulk tema luuletusi otseselt, peaaegu eranditult kõik aga wähemalt kaudselt, on pühendatud sureliku inimese ja surematu maailma, Looduse, Jumala, või mis nime keegi sellele annab, suhetele. „Valitud wärssides" pole küll otseselt kristliku konfessiooni rekwisiidiga opereerivaid luuletusi, milliseid Enno muide ka kirjutanud on. Religioosseid motiive selles kogus iseloomustab panteistlik eluwaade. Enno on üks neid wäheseid eesti liiurikuid, kelle toodangu usuliste elamuste wallast päritud osas peegeldub ohtralt idamaisi motiive ja idamaist ellusuhtumist. Ta pole mingil tinginõusel eurooplane ega, jumal hoidku, ameeriklane oma ellusuhtumises. Mitte aktiivne t e g u siin maises maailmas pole see, mida ta wäärtustab kõige kõrgemalt, waid selle mõtte äratundmine ja s i s s e e l a m i n e s e l l e s s e m õ t t e s s e, et inimese hinge päriskodu on teispool maise matka lõpp-punkti.

Jah, kui nõnda sisumotiive refereerida, siis teadagi jääb mulje, et Enno on õige tänapäewakauge. Tõepoolest, milliseid tundmusi wõiks wallandada Enno luule näiteks lugejas, kes on õppinud tundma Wiini psühholoogide kooli awastusi, wõi koguni selle kooli seisukohtade weendunud pooldajaks on saanud?

Suure osa oma küpsest elueast tegutses Enno pedagoogilise töö juhina koolinõuniku ametis. Paar erandit maha arwatud, pole see tema täiskasuanutele määratud luules (olgu meele tuletatud, et Enno on kirjutanud ka hulga lastelaule, mis aga kõnesolewasse walimikku pole tulnud) otseselt kajastanud, samuti nagu waewalt leidub mingisuguseid otseselt konstateerivad sadestusi tema luules ka warem peetud ajakirjaniku ja pangaametniku ametitest. Elu, eriti argipäine tegewelu ja luule on olnud Ennole kaks hoopis sidumatut asja.

Kas elust luulesse põgenemine on kiidetav meie ajal? Kas üks pedagoog peaks wõima soowitada tänapäewa n o o r t e l ennast lasta kaasa kiskuda Enno luulest? Need on mõtlemapanewad küsimused, mis ärgu saagu hooletult wastatud. Leppigem sellega, et nad üles tõstame.

Nähtagu selles subjektiiwset maitset, mida ei mõisteta wõi ei taheta põhjendada, aga ma ei saa jätta ütlemata, et ma ise meeleldi ei loe Ennot. Kuid samal ajal ma tean: ei ole ühegi hingeelu ehitus maailmas ainukordne. Kindlasti on Ennol ka eesti keelt lugejate seas oma kogudus samutimõtlejaid, kelle soove ja igatsusi tema on suutnud sõnastada. Ning teine asi, mida neid luuletusi uuesti lugenult wõid suure kindlusega wäita: Enno luuletuste hämar luulelisus ei ole poos; tema hilisema toodangu selgem sõnastus kinnitab, et autori wärsid on siirad. Ühtlust, mida tema kogu toodang näitab, oleks teisiti raske seletada.

Raamatu wäline külg ja kommentaarid wäärwad tunnustust. Enno ellu ja toodangusse annab mitte eriti pika aga sisuka sissewaate walimiku koostaja Bernard K a n g r o. Wäga rikkalikult on raamat illustreeritud puulõigetega A. L a i g o'lt. Wõib olla on nendes mõningat wanamoelisust (mis on aga sobiw) ja ka teatawat kuiwust, aga üldmulje nendest on see, et nad märksa tõstawad raamatu wälimust. Nende ühtlus on küllalt suur ja eemalepeletawalt ei mõju neist ükski. See on küllalt oluline klassikuköite juures, mis on ju tihti raamatukogu esindusesemeks.

Ühe mõtte äratas see luuletuskogu weel: Enno wäga täielikku biograafiat tahaks saada. See luuletuskogu k o o s ü k s i k a s j a l i k u biograafiaga wõiks olla wäga huwitawaks dokumendiks, mis laseks helta suuremat walgust mitte üksi autori müstilisse hinge, waid oleks materjaliks eesti moderni luule sünniaegade uurimisel üldse.

Paul Viiding.

Tänaw, mis kunagi ei

24-tunnine tööpäew Londoni päewalehtede to

Rohkeimlewinud inglise ajalehe „Daily Expressi" tiraaſh on tõusnud juba 2.400.000 eksemplarile. Kuid lehe omanik, Kanada pastori poeg lord Beaverbrook, ei taha selle saawutusega weel leppida. Ta loodab lehe lewiku warsti tõsta 3 miljonile. Ja sellegi arwu juures lord ei mõtle püsida. Tema unelmaks on 10 miljonit eksemplari: ta tahab saawutada, et iga perekond Inglismaal loeks tema lehte.

Tunnustades lord Beaverbrooki saawutusi, meenutame, et möödunud sügisel juri inglise wanim ajaleht „Morning Post", mille peas oli lugeda „The Empires Senior Daily". Kuid see uhke kiri ei aidanud ja leht pidi 165-aastase ilmumise järele elupäewad lõpetama. Siin fündis sedasama, mis on juhtunud terwe rea wanade lehtedega, mis pole juurdunud oma nooremate wendadega wõistelda. Üldiselt tuleb ütelda, et Londoni lehtede arw wäheneb weelgi. Enne „Morning Posti" olid ilmumise lõpetanud „Daily News", „Daily Graphic", „Westminster Gazette", „Globe" ja „Pall Mall Gazette". Moodsad ajad nõuawad ajalehelt nii palju, et neid nõudmisi wõib täita ainult toimetus, kellel on küllaldaselt raha igasuguste informatsioonide hankimiseks. Pealeselle raskendab wäikemate lehtede ilmumist seegi, et kuulutused woolawad ajalehtedele, mis ilmuwad suurimas eksemplaride arwus. Arimees teab, kus tal on kasulikum kuulutada. Lõpptulemuseks on, et Inglise ajakirjandus koondub wähehaawal suurte sündikaatide kätte.

Kuue suurima Inglise lehe tiraaſh tõuseb päewas üle 9 miljoni eksemplari. Need lehed on: „Daily Expres", „Daily Herald", „Daily Mail", „News Chronicle", „Daily Mirror" ja „Daily Sketch". Peale nende on tähtsaimad lehed „Times" ja „Daily Telegraph", mille tiraaſhid aga kõigiwad ainult 750 tuhande eksemplari ümber.

Wana traditsiooni järele Inglise lehed ei ilmu pühapäewal, ent siis loeb inglane meelsamini. Selle tugemishimu rahuldamiseks on arenenud eriline pühapäewa-press, mida juhiwad 12 suurt ajalehte. Esikoht pühapäewalehist kuulub „News of Worldile", mille tiraaſh tõuseb üle kolme miljoni eksemplari. Kõigi Inglise pühapäewalehtede tiraaſh on 15 miljonit.

Inglise lehtede hiigelmasinawärk on koondunud kitsale ja lühikesele tänawale, mida siiski tunneb kogu maailm — Fleet-Streetile. See on tänaw, mis iialgi ei maga. Öö1 kui päewal töötab seal alatiselt 80.000 inimest, kes elawad ainult ajalehtede tootlemisest.

Londoni maailma-preas hakkas sellele tänawale koonduma 19. sajandi lõpul, endistel aastatel oli see suur seikluste tänaw. Kuskil mujal ei pandud toime nii palju kaklusi ja isegi roime kui siin. Kuni eelmise sajandi keskpaigani asetses Fleet-Streetil Londoni wihatuimaid majasid, 800-aastane wangla, kus mõlemast soost elanikud, ket ei puudunud raha, wõisid sõlmida abielusid. Tänan kuulsus. Eriti põlataw Lane", kus nüüd on ka aga tollal ükski aus inin elasiid kerjused, roimarid

Nüüd meenutawad ne restoranid, mida siin on mõnel on kuni 400-a. nende kõrtside külastajaik Kuskil mujal maailmas leid ja müüda neid ajalehi ei wahetata niipalju inf kuulus on ses suhtes olde Cheshire Cheese".

Kuigi Fleet-Streetil palee ja tuntud Londoni Inn", määrab tema isel koondunud sajad toimetu bürood jne. Mõnes hiigel tust. Sest päewalehtede k loendamatuid nädala- ja osakonnad ka Inglise pr Iiri, Schoti, India ja teis Times" on oma wajadust neid mitte ehitada, kui siin did on pannud kokku om hooneteet peab eriti mai walgest marmorist ja „Dai sist paleed.

Kuskil mujal maailma tede transporti kui siin. koorma järele ajalehepakk ja kihutawad raudteejaam ilmub kolm suuremat õhtul 2 miljonis eksemplaris, a autowooridel ei tule lõppu lehed saawad uudiseid ja lestiki, et mõnest hobuste wõib Londoni lehist luged resultaatide teatawaks saa „Stop press", s. t. weerg, töö lõpul ilmunud uudised, tähtsaima osa.

Suurte ajalehtede toi Kogu maailm ootab, mi Inglise ajakirjandus ja mis mussist. Pealeselle kiirustab kõrgkonjunktuur. Ajalehted juure uusi nädalalehti ja leht jälle suigub unele, püh jõna järelehüüdeks ja töö street on tänaw, kus teata luba pikemalt peatuda eilsest kus iial ei magata, ela homsest.

Mitmesugune maailm

NARVIDI

Arsti juure tuleb mees, kes kaebab närve. Arst vaatab ta läbi.

„Hoidku küll, inimeselaps," imestab arst, „teie närwid on otsas, kuid mingit kehalist wiga ma teil ei näe. Millest te häda tuleneb?"

„Küll ta autosõidust ikka tuleneb," wastab mees.

„Ons see siis nii kardetaw?"

„Küllap ta on. Kujutlege ise, tohtrihärra: Esiteks olen selle auto warastanud, teiseks pole mul sõiduluba, tema number on politsei kirjas, ma pean sõitma walenumbri all ja kõigele lisaks pääseb auto õige omanik homme wanglast."

KODAKONDSUSETU PEREKOND

Kanada immigratsiooniametnikud on nõutud küsimuse ees, millisesse kodakondsusse kuulub perekond, kelle pea rändas Indiast salaja Ühendriikidesse, abiellus seal mehhiklannaga, kes oli ka sisserändamisloata tulnud maale. Ühendriikides oli neil sündinud poeg. Hiljem tulid nad kolmekesi Kanadasse, kus nad wõeti kinni ja tahetakse nüüd maalt wälja saata.

Meest wõiks Briti alamana saata Indiasse tagasi, kuid sealsed wõimud teatasid, et nad ei lase maale ta naist ega last. Siis tegid Kanada wõimud katset perekonda saata Ühendriikidesse. Sealsed asutused aga teatasid, et lubawad sisse rännata küll pojal, kuid wanemail mitte. Lõppeks teatas Mehhiko walitsus, et wõtab wastu ema, last ega isa mitte. Nii jääb Kanada ametnikel weel pead murda, mis selle soowimatu perekonnaga peale hakata.

SAKSA POSTIAMETNIKUD TSENSOREIKS

Saksa postiministeerium teatas, et tänawu ei toimetata enam adressaatidele kätte „sobimata uueaasta õnnesoove". Saksas olewat juba ammusest ajast kombeks aastawahetusel teha igasugust labast nalja, nagu seda tawaliselt tehakse karnewalil ja aprillis.

„Berliner Tgbl." naljatab, et selle korraldusega on Saksa postiametnikud seatud moraalitsensorite ossa ja neil on nüüd palju peamurdmist otsustamisel, mis on sünnis, mis sündsusetu nali, millised uueaasta postkaardid tuleb kätte toimetada, millised mitte.

KUIDAS POOLA ARST SAI PATSIENTE

Poolas räägitakse noorest arstist, kes sai ebatawaliselt populaarseks ja leidis patsiente. Ta asus elama ühe taluniku juure Warssawi lähedal ja nimetas end „soolapuhujaks". Kuuldes uuest „imearstist", hakkasid talupojad lähedalt ja kaugemalt kokku woolama. Kuigi nad maksid tasu peamiselt natuuras, tuues arstile wilja, mune, liha ja wõid, hakkas arsti käsi siiski käima nii hästi, et tulude suhtes ei wõinud ükski ümberkaudne arst temaga wõistelda.

Siis aga tuli tal kokkupõrge politseiga ühe ilusa tüdruku pärast. See oli tulnud tema juure hambaid arstima. Noor imearst meeldis tüdrukule nii, et ta hakkas teda peagu igapäew külastama ja wõõrdus täiesti oma senisest peigmehest, naabri talu pärijast. Wihane peigmees ähwardas arsti läbi peksa ja talle politseid kaela saata. Imearst ei hoolinud sellest, jatkates kohtamist kaunitariga, kuni ühel ilusal päeval politsei teda külastas. Arst esitas naerdes oma tunnistused. Politseinik luges tunnistused läbi, pani nad aukartlikult lauale ja wäljus.

Alles nüüd said külaelanikud teada, et „nõid" oli õige arst, kes oli lõpetanud Warssawi ülikooli ja oli töötanud mitmes haiglas. Suutmata endale arstina ülalpidamist teenida, otsustas ta selle trikiga koguda abitarwitajaid ja saada tuntuks. Kinofilmi taoline ettewõte õnnestus ja arst wõis abielluda rikka talupoja tütrega. Nüüd on ta leppinud ka oma wõistlejaga, päästes hiljuti noormehe elu raske operatsiooniga.

JÄTTIS NAISE LÕVIDE ETTE

Mõne päewa eest suri Rumeenias laialdaselt tuntud lõwitaltsutaja Wladimir Golea. Tundes surma lähenemist, laskis ta kutsuda prokuröri, sest ta sõdametunnistusel lasus raske roim.

Golea sündis wäga rikaste wanemate pojana, kuid uneles tsirkusekunstniku karjäärist. Poiss põgenes wanemate juurest ja hakkas tsirkuses töötama. Hiljem ta tutwus lesega, kes juhatas tsirkust. See naine oli Goleast 30 aastat wanem, ta andis noorurile raha ja laskis tal õppida lõwitaltsutajaks, mille järele nad abiellusid. Abielu polnud õnnelik, kuigi Golea sai kuulsaks, astudes korraga üles 40 lõwi ja tiigriga, mis oli sensatsiooniks. Ta elu raskendas wana naise erakordne armukadedus. 1897. a. juhtus kurbmäng. Noor lõwitaltsutaja armus ilusasse naisartisti. Wana abikaasa oli wäga erutatud ja tegi skandaalseid stseene.

Milline peab näima moodne laud

Kohwi- ja teejoomised on jälle läinud moodi. Külalistega. Seoses sellega ilmuwad kirstudest päewawalgele ka narmaslinad. Kohwitassid ja taldrikud näitawad lillemustreid. Teeserwiisid on muutunud õige moodsaks: nad on läpilised, ruudulised, aga ka kaunistatud jaapani, hiina wõi india embleemidega. Portselan ja keraamika on ühewõrra moes. Niisama figureeriwad ühewäärtuslikena inglise pruun teapot ja elektrikann. Wiimasele seltsib leiwaröstija j. t. elektrilisi riistu. On nimelt moodne tee walmistada alles laua juures, toast röstida ja kokteil segada külaliste nähes.

Õhtulauda ei saa enam kujutella küünaldeta ja küünlawalguseta. Koguni härradetoas põleb sigarettide süütamiseks jälle küünal. Ilusais madalais lühtreis wõi kõrgeis girandooles. Mõlemad on moes. Samuti nagu pikad wärwilised weenetsia ja lühikesed jämedad talupojaküünlad. Et wahaküünalde „iga" pikendada, lastagu nad enne tarwitusele wõttu 1—2 tundi ligunedа soolwees ja siis rätiga ära kuiwatada.

Uusim lauadekoratsioon on nüüd klaasiwigurid peegelpõhjal, kuid kohtab ka lillewääte (isegi kunstlikke lilli!), ilusaid kausse lilledega ja rohelisega ning wäga ilusaid lauakaarte, uusimad on klaasist ja nimi neile on kirjutatud eriti hoolikalt. Kord kuhjub laud klaasi, keraamika ja puu (kartuliroad nimelt serweeritakse puuwaagnail) all, teinekord on ta lihtsam lihtsaimast ja ta maalilise keskuse moodustawad waid fruktid. Wäikesil laudadel näeb lauakaarte, linte, õisi ja ka mõningaid klaasist wõi majoolikast loomawigureid.

Puu toowat õnne — küllap seepärast wist näeb nüüd palju lauanõusid puust. Nad on wõtnud sageli õige omapärased wormid. Nii omawad kausid ja puuwiljaliuad suurte lehtede kuju. Wäike paat tillukeste lusikakujuliste elewandiaerudega moodustab originaalse pipra- ja soolatoosi, et mainida waid paari näidet sellelt alalt.

Lõpuks tähendame weel seda, et suured pidulauad Pariisis ei kujuta endist enam mingeid T, ☐ ega waid nende moodne kuju on nüüd ühtlane suur ☐ (ruut).

Merivaik ilura

Arheoloogilistel kaewamiste asjatundlikult wormitud riistu sid sellele, et neid oli tarwit on merivaik olnud tähtsaks kiidetud iluravikunstis.

Muidugi ei teatud tollal aga, et merivaigust, kui ta midagi, mis mõjus naha kud Meile pole bernsteini väljakiir sest me teame, et ta igasugus hetab aktiiw-elektromagnetilisi k et seni seda kosmeetikas ei o pärast roomlannade masseerimi sellele. Nüüd ongi juba palj did wõtnud „bernsteini-massaži Sest juba mõne wähese bernstei all surisema, ja on tunda, kuis segi kuderakku, nägu lööb pu Uasomotoorsed närwid, mis wereringet, elustuwad loomuliken iluravi siht muud kui naha düna tamine!

Kas hall su

Ehkki moeteated Pariisist tide juure hästi tumepruunes omad pajatada h a l l i s t kui tish Colour Counsil" on siin ö pidavat olema hall. Sest hä uute siniste kleitide esteetili „lubatud" vaid weel punakate kingade juure. Kuna aga k mõiste on wäga laialdane, siis kindlaks nimedega „Udu" ja nümfi nimele on seega wiimas halli varjundiga.

Ühel päeval palus Golea misel abistada. Kui naine haaras mees tal käest. N kangestus hirmust. Ta Lõwitaltsutaja awas sõnalaus kas naise kiskjate keskele.

Järgmisel päeval jutus naine oli kiires korras sõit wastu mingit pärandust. H ne oli Prantsusmaal äkki s

Goleast sai rikas tsirkus selt õnnelikult. Tegelikult teda eluaeg waewanud.

VANA-AAD

„Briva Zeme" jatkab paljastamist Läti elus. N raadiokuulajaist. Vana-aas pidas raadiokõnne, on võnu list pilti, et inimesed lobise teise, kellelgi ei tule meel tõusta püsti wõi püsti seis dendi kõnet, peetagu seda iga kord kuulama waikselt likult ja auwäärselt," ütleb

LÄTIS POLE „KOLME K

„Aga kui ma ei oska? Puldi ette astub meesk riigikeelt," ütleb ta, „ja t ütleb. Ta ütleb, et pole le

„Aga kui Herzberg anne kule mingi summa?"

Tõlk: „Rašinska ütleb, e Herzberg: „Kuigi ma po muga Võiduwäljakule 50 la Tõlk: „Rašinska ütleb, e valurahaks."

„Noo, siis ma ei maksa „Aga kui annate Rašinsk jakule 25?" esitab kohtunik „Rašinskile mitte sentig põrkes kannatada."

Lepitust ei saavutatud j Pr. Rašinska oli Riia r leppida. Rašinska wastab „Lätis peab rääkima lät

Surm tabas kös

Pühapäewa hommikul kiritute matult Walga ap.-õigeusu K i m m e l, elukoht Allika 2. põdes juba pikemat aega jõba

Laupäewal K. oli end tu tuid pühapäewa hommikul ta na. Jõudnud Kungla tän. 19 j e s m a n d a l e o s t a m i s u t i k k u. maja ireptle, kus heitis hinge
</trans

Reporteri ringwaateid

Puhtaim demokraatia

Praegu on Nõukogude Venemaal käsil uue põhiseaduse rakendamine. On koos nende sealse „parlamendi" mõlemad kojad ning päewad läbi ei kuulegi Moskwa, Leningradi ja teistest Venemaa raadiojaamadest muud kui ainult illistusi uuele korrale, Nõukogude demokraatiale, mis olewat maailmas see wõltsimatuim. Mulle jäi meele eriti paar lauset Leningradi ringhäälingu eilsest sellekohasest referaadist:

„Kapitalistlike riikide töötawad talupojad ja töölised ei wõi undki näha niisugusest demokraatiast nagu seda wõimaldab Nõukogude Liidu uus stalinlik põhiseadus. Fašchistlike riikide miljonid rõhutud aga oleksid õnnelikud, kui neile saaks osaks üks protsentki neist poliitilistest eelistustest, mille kindlustab meie uus põhiseadus igale Nõukogude Liidu kodanikule — tegemata wahet rahwuste wahel."

Ning eilsetes lehtedes lugesime omakorda Saksamaast:

„Saksa siseminister Frick pidas rahwussotsialistliku erakonna kokkutulekul Lippes suure kõne, milles ta protesteeris wiimasel ajal n.-n. suurte demokraatiate esindajate etteheidete wastu, mis on tehtud Saksamaale. Frick toonitas, et Hitleri walitsemine ei tähenda mingit diktatuuri, waid see kehastab puhtaimat demokraatiat."

Utleme, et uskuda neid mõlemaid. Seest kummagi maa walitsemiswiisides ju pole suurt wahet. Kummaski pole ei trüki-, sõna-, walimis-, üsu-, ühinemis- ega muid wabadusi. Utleme, et see ongi see puhtaim demokraatia.

Aga mis siis walitseb Inglismaal, Prantsusmaal, Schweitsis, Skandinaawias, Soomes, Hollandis? Seal on weel kõik need wabadused olemas — kas seal on siis diktatuur wõi?

Maailmas on wiimasel ajal kõik segi: Aasias eales nähtutest suurim sõda polegi sõda, waid ainult ründaja sõpruseawaldus rünnatawale rahwale, ning riigid, kus iga wähegi wabalt mõtleja juba ammu istub wangilaagris — need on puhtaimad demokraatiad... Kõige selle järele wõib oodata ka seda, et mõne linna maatasa tegemine nimetatakse selle illesehitamiseks ja massiliste mahalaskmised surnute edukaks ülesäratamiseks.

Mul on hale prints Bennost

Iga päew toowad lehed sõnumeid sellest, kuidas kogu Holland ootab kure küllaskäiku kroonprintsessile. Isegi kuninglik lots, kus Juliana selle rõõmustawa sündmuse ootel praegu kümne arsti walwe all resideerib, on mitmekümne walwel olewa ajakirjaniku poolt ristitud „Toonekurglaks". On asutatud lähedusse eriline raadio- ja telegraafijaam, iga silmapilk walmis andma edasi kogu maailmale sõnumeid oodatawatest tähtsatest minutitest ja tähtsast beebist. Esialgu lewitab ta küll waid teateid peatse ema terwise üle.

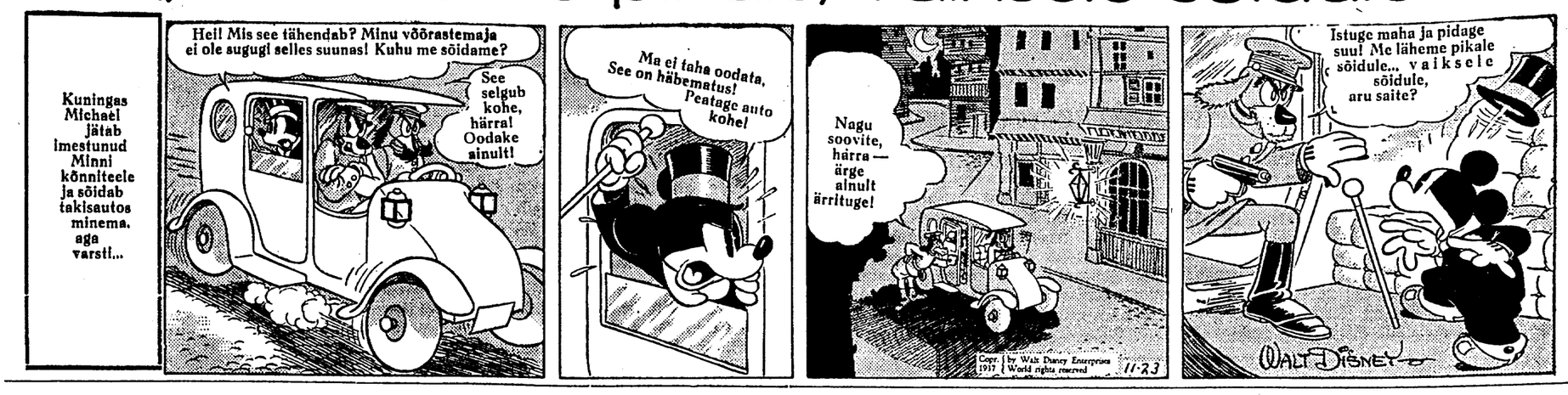
Ning selle warstise sündmuse peasüüdlane prints Benno, kes alles hiljuti oli kogu Hollandi ja kaugemagi Euroopa huwi osaliseks oma autokihutamiste ja -õnnetustega ning nii huwitawalt kihutas puruks sõiduki ning haiglasse enese — temast enam mitte sõnagi! Kuna ju alles eile polnud ühtki ajalehenumbrit, mis poleks toonud ta pilti...

Ja kui nüüd see beebi sünnibki, siis mainitakse ainult, et see on Juliana laps. Wõibolla ainult mõni meenutab, et igal lapsel peab olema ja sellelgi on ka isa.

Kuidas oli see lause mooramehest, kes on teinud oma töö?

Gringo.

„Me läheme pikale, vaiksele sõidule!"

Pariisi maailmanäitus sureb

Näitus andis 450 miljonit fr. „kahju", kuid hulga kauneid hooneid

Prantsuse kuningriiklaste juht Leon Daudet wõib wiimaks ometi kergendatult hinge tõmmata: tehakse lõpp maailmanäitusele, mida ta wihkab kõigest hingest. Ta ei funda selle üle röõnu warjata ja kirjutab „Action Française'i" weergudel waimustatult:

„Wiimaks ometi on sel naeruwäärsel laadal ots peal: Pariisi kauneilt wäljakuilt ja Seine'i kaldailt kaowad inetud kaubapuukad, Pariis saab jälle tagasi oma ilusa ilme..." Daudet uhkustab, et ta pole kordagi oma kuningriiklase jalga tõstnud näituse territooriumile ja alles nääb, kus see on otsustatud sulgeda, wõib ta jälle oma jalutuskäike jatkata seõse kauniise ümbruskonda. Palju röõmu talle need wärsked jalutuskäigud pole walmistanud, sest töölised teewad ehitusi lammutades oma kirweste, kangide ja wasaratega surt müra. Lendawad lubja- ja tolmupilwed, langewad telliskiwid ja kistakse üles fiilutust. Nõnda kaob „laat", mis oli omaette linn, terwe maailm.

Poliitika on rikkunud Leon Daudet' iseloomu ja ta pole maailmanäituse fuhtes õiglane. Daudet wihkab maailmanäitust ainult sel põhjusel, et teda korraldas rahwarinde walitsus, ja et Leon Blum püüdis kõigest wäest läbi wiia, et ta suwel jälle awataks. Huwitumata kahe Leoni tülist, peab ütlema, et näitus oli fiski ilusaks tunnistuseks sellest, mis inimene suudab ja kui ületamatu on prantsuse waimse.

On kahju näha, kuidas üksteise järele warisewad Prantsuse prowintsifektori kaunid hooned, nagu oleks selles waikses nurgakeses pääsnud lõõtsuma sõjatuulest. Uduse Seine'i jõel sõidawad töölised labidate ja kirkadega, et purustada seda, mis nad ise mõne aja eest ehitasid. Nagu näituse ehitades, ergutatakse neid nüüdki kiirustumisele. Tahaks neile hüüda: „Oodake weel weidi!" kirjutab üks Pariisi leht. „On weel palju inimesi, kes pole näitust näinud. Milleks selline rutt?"

Seda ruttu wajas Prantsuse senat. Hallib senati härrad ei tahtnud kuuldagi rahwasaadikute koja otsusest näitust pikendada, oli neil ka üksteist, mis walitsus arwab. Nemad lukustasid omal-ajal Blumi walitsuse ja neile ei läinud sugugi südamesse peaminister Chautemps' kõne näituse pikendamise kasuks. Chautemps, kes on ise senaator, tunneb hästi oma kolleege senatis ja seepärast ta ei hakanud näituse pikendust hääletust siduma usaldusküsimusega walitsusele. Muidu oleks Chautemps'i walitsus elanud läbi näituse saatuse.

Wana Caillaux, kes ei armasta naljatada, andis näitusele otsustawa hoobi. Pistis monokli silma, saatis wihase pilgu Blumile ja hakkas siis senaatori kõnekunsti kohaselt walitsuse kawatsust ründama. „Näitus on annud 125 miljonit franki kahju ja teie nõnate weel 450 miljonit! Kas tahate mele üle irwitada? Kas siis walitsus tõesti ei tea, kuhu panna maksumaksjailt kogutud raha?"

Kui näituse saatus oli otsustatud, hingasid peale Leon Daudet' weel kergendatult paljudki pariislased. Need on inimesed, kes elawad kallites kwartaalides Eiffeli torni ümber, Quai d'Orsay'l ja Trocadero ümbruses. 18 kuu jooksul ei saanud need waesed märtrid tööd teha ega magada. Enne näituse walmisseamist pidid nad ööd kui päewad kuulma wasarate ja kirweste paukumist ja sadade raskete weoautode mürinat. Kuid peapiinad tulid näituse awamisel: kiirteheitjad ja tuhandeid pirnikaared lewitasid öösi nii heledat walgust, et nende eest ei saanud korterit kaitsta isegi paksud akna-eesriided. Raadio waljuhäälduja Eiffeli tornis ei waikinud ööl ega päewal. Nahwameri, neegrimuusika ja sõjawäeorkestrid tekitasid lakkamata undamist. Kes nende kwartaalide elanikest oli rahakam, see põgenes kohust, kellel see polnud wõimalik, pidi märtrina saatusele alistuma.

Nende inimeste piinad pole küll weel lõppenud, kuid neist kuu pärast, kui kõik läheb hästi, ja pole oodata streike, saab Pariis jälle tagasi oma endise ilme. Tuleb isegi ilusam, sest näitusest jääb talle järele mõnigi kaunis hoone, mida ei lammutata ja mille ehituskulud — 418 miljonit franki, Caillaux osawalt „unustas" näituse punajääginit maha arwata. Jääb järele kummaline walge Trocadero palee, eht arhitektuuri sümfoonia, mis kerkib uhkelt Eiffeli torni wastast. Samuti jääwad kaks uut muuseumi ja peale selle on äratundmatuseni muutunud näituse sild üle Seine'i jõe. Trocaderosse asuwad Pariisi suurim teater, mõned muuseumid ja akwaarium. Prantsuse pealinn on rikastunud tähtsa hoone wõrra. Wanu hooneid lammutades tekib ka suurem hulk uusi wäljakuid, mida wõib kasutada puude istutamiseks wõi moodsate majade ehitamiseks.

Weel neli kuud on Pariisi tööta-töölistel maailmanäituse wäljakul tegemist. Prantsuse töölised, kes meelsasti ei jälgi Nõukogude stahhanowlaste eeskuju, oskawad sellest neljast kuust kindlasti teha kuu kuud, aidates wa-

litsusel wähemalt fooritada kokkuhoidu tööta-tööliste toetuseks maksetawais summades. Caillaux'l pole selle üle põhjust muret tunda, sest see ei suurenda riigi kulusid. Ettewõtjad, kes ehitasid näitusе hooned, on sunnitud need oma kulul lammutama.

Seni on seoses maailmanäituse lammutamisega tekkinud ainult üks ettenägematu kulu — tasu Luxemburgile küttеseadeldise eest, mis see ehitas oma pawiljoni. Luxemburglased olid kuuldes, et parlament oli 338 häälega 250 wastu otsustanud näitust pikendada, kiires korras asunud oma pawiljoni talwele kohandama. Töölised ja insenerid püüdsid palehigis Luxemburgi pawiljoni igapäewaste terawmeelselt konstrueeritud aparaatidega kaitsta külma wastu. Küttеseadeldised töötasid suurepäraselt. Kuid nende walmimise päewal Prantsuse senat hülgas maailmanäituse pikendamise kawa. Kogu Luxemburg oli wihane. Luxemburgi saadik läks Prantsuse wäliсsiministri juure „fäbiräägikimisele". Prantslased ei tahtnud heita warju oma sõpruselе luxemburglastega ja maksid siis ka liigselt rutanud ehitajatele wälja nende ahjude ja soojendusaparaadide.

Nagu näha, wõtawad pariislased näituse lõpetamise otsuse wastu jagatud tundmustega. Kõige rohkem rõõmustawad selle üle siiski Pariisi rotid. Neil on praegu paradiis maa peal. Nad on oma urgastest wälja tulnud ja panewad öö-pimeduse katte all toime rünnakuid toiduainete-äridele. Nemad on nüüd näituse ja selle ümbruskonna tegelikud walitsejad. Keegi julge ajakirjanik on paunud tähele rottide elu endises näituse restoranis, kus oli toidu nagu jätteid. Rotid hüppasid hoones kas wõi laeni. Neid on näituse territooriumil sadasidtuhandeid ja nende piiksumine kostab öösiti ümberkaudseisse elukortereisse. Pariisis pole rotte kunagi olnud wähe ja keegi teadusemees on isegi arwutanud, et igal pariislasel on nii-öitelda oma rott: Nõnda oleks Pariisis terwelt kolm miljonit neid sabakandjaid. Teised maad korraldawad rotipäewi ja häwitawad neid kahjulikke loomi märkgaasidega. Prantslased on takjuwad isegi rottide suhtes, tunnustamata mürkgaasi-föda mitte kellegi wastu. Kuid kuna rotihäbadht on kaswamas nende kiire sigiwuse tõttu, siis on Pariisi linnaisad sunnitud pidama aru, mis rotiparwede häwitamiseks ette wõtta. Pariisi rotte ootawad kurwad ajad, kui ainult Prantsuse loomakaitse selts wiimsel hetkel ei astu nende eest wälja.

Kartul toob Viru põllupidajaile raha

Jaanuadeks ostetud 500.000 kr. eest mugulaid

Kartulikaswatus on Wirumaal wiimastel aastatel hoogu wõtnud. Mööduwad aastal osteti Rakwerest kuni Jõhwi jaamadeni põllupidajailt ümarguselt 500.000 kr. eest kartuleid, kuna tegelik kartulitest saadud summa on palju suurem, sest rohkesti on kartuleid läinud wälja rannast Soome saartele, maakonna piirituise- ja tärklisetööstused on palju mugulaid kokku ostnud ja mitmed talupidajad on iseseiswalt ka sordikartuleid Tallinna saatnud. Nii näiteks Porkuni mees Mart Kaseranna laadis ise kaks wagunit 150.000 sendi eest.

Eriti suureks tulunallikaks on sordikartulid. Rakwere, Kabala, Püssi, Kohtla, Sompa ja Jõhwi jaamades osteti seemnekartuleid ekspordiks kokku 880 wagunit 220.000 kr. eest. Sordikartulitest maksti kestmiselt 4 kr. kwintalist, misjuures hind on kaks korda kõrgem tööstuskartulite omast, mis on 2—2.20 kr. Püssi talupidaja A. Nurk müüs omakaswatatud kartuleid 7 wagunit ligi poole milj. sendi eest. Maidla as. mees Punagas sai 2000 kr., kuna niisama suure summa saajaid Püssi ja Kohtla ümbruskonnas on mitmeid.

Tööstuskartulite suurimaks ostjaks on o.-ü. „Wiru" tärklisetööstused Jõhwis, Rakweres ja Kadrinas, mis kokku ostsid tänawu 100.000 tw ehk 600 wagunit mugulaid 220.000 kr. eest.

Seemnekartuleid läheb meilt Aafrikasse, Lõuna-Ameerikasse ja Hispaaniasse, kuna tärklist eksporditakse praegu kõige enam Soome ja Itaaliasse.

Viimsi tuleõnnetute heaks

annetasid meie toimetuse kaudu Juhan Nawik ja Willem Mänd kumbki 5 krooni. Mõlemad on wäiketaluomanikud-kalurid Tiskres, samasuguses kaluriekülas, Tallinna läheduses, nagu on Wiimsigi, kus wäiketalupidaja-kalur Kuul oma perekonnaga tuleõnnetuse läbi raskesti kannatada sai.

Endisega kokku on annetatud õnnetu perekonna heaks 15 krooni.

Põllutööministri õiendus

Sõnumi puhul eilses lehes „Ministeeriumiwaheline „föba" rahwamajade toetuse pärast" teatab põllutööminister A. Tupits, et põllutööministeerium pole mitte keelduud summasid eelarwesse wõtmast, waid et maakapitalil puuduwad praegu selleks summad.

Ilmus prof. J. Kõpp'u Laiuse kihelkonna ajalugu

Juhan Kõpp: Laiuse kihelkonna ajalugu. 724 lk. Piltide ja kaartidega. Hind 15 kr. Eesti Kirjanduse Selts, Tartus, 1937.

„Laiuse kihelkonna ajalugu" on esimene selletaolise teos, kus meie kodumaa wähima ühiku kohta on arendatud üksikasjalikku uurimist hallist minewikust kuni tänapäewani. Sajandite pikkusel wahemaal walgustatakse teoses Laiuse kihelkonna tähtsamaid sündmusi, rahwa majanduslikku, sotsiaalseid ning kultuurilisi olusid (seejuures pööratеs wajalist tähelepanu mõjukamaile asutustele ja isikuile), rahwa hingeelu, waateid ja rahwa eneseawalduse nähtusi. Alates kihelkonna asutamisest, t. o. ajast, millal inimesed hakkasid püüdma metsas esimesi loomi ja ajama maasse esimesi wagusid, kuni Eesti iseseiswuseni awaneb lugejale andmeterohke pilt ühe osa eestlaste kohta. Kui niisama andmeterohkelt oleks walgustatud kogu meie kodumaa, siis saaksime tubli wirna raamatuid. Kõigi kihelkondade kohta aga polegi tarwis niisugust kirjeldust, sest Eesti elu areneb küllalt ühtlaselt ja Laiuse kihelkonna najal wõime mõista ka teiste kihelkondade ajalugu. Nii sisaldab see teos teatud mõttes ka kogu Eesti ajalugu ja jääb edaspidises Eesti ajaloo käsitluses ikka üheks wõrdlus- ja pidepunktiks. Seepärast on see teos tähtis igaühele, kes on huwitatud Eesti ajaloost üldse. Prof. J. Kõpu esituswiis on selgejooneline ja see omalt poolt ergutab lugejat asjasse süwenema. Teose wäärtust tõstawad rida pilte, kaarte, tabeleid ja registrid.

Vaatasin Narva teatrit

Üle hulga aja pääsin kord jälle Narva teatr vaatama. Nägin „Tuulte pöörises" esieter dust, „Valge lagendiku" rahvaetendust j esimest korda üldse ka Narva operetti — nime „Haljal aasal" Gerda Murre külaskäiguetend sena.

Ütlen kohe ära, et üldmulje kolmest etendu sest oli hoolimata puudusist — kus neid ei ole — hea. Olgugi et Narva teatril praegu ei ol kunstilist juhti, kes kogu oma jõu ning ene giaga wõiks pühenduda teatritööle, olgugi et ku seline trupp ei ole kuigi suur, olgugi et proov tuleb teha ja etendusi anda hoones, mille kesk küte wajaks juba ammu täielist uuendamist – siiski tehakse tõsiselt tööd, mille tagajärjed wõiksi minu arwates olla wäga head, kui saadaks ü neist raskusist, mis Narwa teatril praegu on – peaasjaliselt kui saaks maja korda ja kui teate saaks juhi, kelle energia, kogemused ja teadmise oleksid sajaprotsendiliselt Narwa kui piirilinna tea ri päralt. Kui saaks maja korda, siis osa kütt jne. arwel kokkuhoitud summasid wõidaks kasutad tegelaste majandusliku olukorra parandamiseks, j kunstilisel juhil oleks siis ka kergem näitlejai kõike seda wälja tuua, mida neil on anda. Narw on ennegi annud häid jõude, ta ei ole ilm praegugi.

*

„Tuulte pöörises" läks A. Lääne l wastusel, wõrdlemisi wäheste kärbetega. Ta ei m junud seepärast aga kaugeltki ainult ühiskondl kult-ajaloolisena, waid haaras meid ka, peaasjal selt tänu sellele, et A. Lääne mängis Jaani haru dase süwenemise ja kaasakiskuwa kirglikkusega, m ei lubanud uurima hakatagi küsimust, kas Jaa traagikal on meie ajajärgule weel midagi öelda w ei. A. Ulm-Lääne Leenana andis hästi oma o „keskmisi toone", aga oleks tahtnud näha märk weenwamaina selle naise „uhkust ja taltsutam tust", mis ta hingeelus mängiwad nii tähtsat os Kaarlit mängis A. Katai tawaliselt weidi rask pärasemalt, aga üldiselt wastuwõetawalt. A. Ke leri juures Jaagu osas oleksin mecleldi näinud ena selgitatud olekut, iseäranis ta lõppmonoloogis. H wiäratawalt mängis noor S. Liivik Anu. Ü mulje oli hea, kuna ka wäikesed osalised täits oma ülesanded korralikult.

*

Tammlaane „Valge lagendiku" oli lavast nud Narwa teatri andekas dekoraator V. Pei Oleme küll kuulnud näitejuhtidest, kes on i skitseerinud oma lawastuste dekoratsioone, aga dekoraator hakkab lawastajaks, see tohiks ol kaunis haruldane. Narwa „Lagendik" läks tugev mate kärbetega kui Tallinna Töölisteatri oma. saa öelda, et see oleks kuidagi eksitanud. Narw lõpeb näidend sellega, et piirilwalwur Heints pära Sassi reetlikku mahalaskmist wajub liikumahakk walt jääpangalt merre.

„Lagendikus" nägin ka mulle uusi nägusid. P M. Mald oli wäga tragi Alli, meeldiw oma sunc matuse, loomulikkuse ja wärskusega. Samuti näg esimest korda K. Viljurit weltwebel Saarc osas, kes osutus soliidseks ja wäga tarwitatawa jõuks. A. Keller Heintsina ei olnud nii „är taw" nagu näit. T. Koppel samas osas, üldjoont aga usutaw. A. Lääne oli sümpaatlik, wõib-ol weidi liig mõnus kalur Jaak. A. Berger ta p ritusewedajast pojana näitas küllaldasel määr jõhkrust. Wähemais osis esinesid menukalt sel osalt ülalnimetatud etendusel ikka loomulik Alaküla, L. Aimre, A. Katai, W. Serge, E. Su O. Luiga, E. Walgma, L. Järwepera, A. Raag, Raasik ja M. Leek. Wiimast, kes on Narwa tea noor primadonna, kahjuks ei saanud näha suu mas osas. Oma külaneiut „Tuulte pöörises" ta te nagu M. Maldki meeldiwa loomulikkusega.

Bussipildis ei olnud tarwilisel määral rõhutat rannaelanike umbusaldust wõõraste wastu. Head ol Peili lawapildid — niihästi mets kui külmunud me

Operetist homme.

V. Mettus.

Eestimaa kuningas

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

'44

Toomas mõtles: waata, kus mul heategija nüüd! Alles see oli, kui kandis ise Maie wastu kurje mõteid, ja nüüd tuleb hoiatama. Kas ta wahest ei tule mind püüdma „puurahadega"? Eks kuulan ära, kes see kurjade mõtetega mees on ja mis mõtted tal on. Toomas pööras Dückeri poole:

„Kes see kuri mees on?"

„Mina ei wõi tema nimi nimetama, aga tema on üks jahimees. Tema tahab see tüdruk ära wõtma."

„Ah, naiseks tahab wõtta! See pole sugugi paha lugu, kui talutüdruk saab saksa mehe."

„Ei, ei! Mitte naiseks wõtma, waid niisama üks kord teda wõtma... Kas sina suitsetama piipu?" küsis Dücker Toomalt.

„Raske töö wahel mõnikord teen ka," wastas Toomas.

Dücker kobas rinnataskus ja ulatas Toomale sigari.

Toomas tänas ja pani sigari ette. Nüüd oli tal selge, et selles loos on suuremat mängus kui Maie heaolu.

„Las ta katsub, ega see Mai teda jutule wõta," oli Tooma wastus.

„Ja-jaa, mina tean seda. See jahimees siis wõtab teda wägivallaga."

„Mis Mai siis peab tegema?"

„Tema jooksma siit kohe ära. Tema ei tohtima tulla tagasi enne kui kaks päewa möödas olema. Siis peab see jahimees siit koju reisima ja see tüdruk wõib siis mõisa tagasi tulema."

„Kas linnasaks ei tahaks ise Maie hoiatada?" küsis Toomas.

„Mina arwan, et see tüdruk mind ei taha uskuma. Ole üks kena poiss ja ütlema see edasi. Aga kõige parem olema, kui sina, ja weel mõned poisid teda walwama."

„Edasi öelda ma wõiksin, aga walwamiseks pole mul aega. Kes jõuab iga tüdruku sabas jooksta! Ega ta pole enam laps, küll ta juba ise oskab ennast hoida."

„See jahimees on wäga tugew ja wõima see tüdruk ära wõitma. Mina tahan aga tüdrukule head soowima."

Dücker ehk jatkanuks weel, aga möödus opman Zeibig ja nägi sigarit Tooma suus.

„Noorhärra leiab siin uusi tuttawaid?" küsis opman saksa keeles.

„Tema andis mulle juhatust, kuidas tuleb müüriteol lupja segada."

Löödi perekella. Teolised lahkusid söögitunnilt, Kõlli Toomas asus müüritööle.

Dücker läks parki jalutama. Ta oli enesega rahul. Õhtul katsub Toomaga weel kokku saada ja küsida, kas tal õnnestus tüdrukut hoiatada. Või peab ta teopoisid pühendama oma kihlweosse?

ÄSSITUSTÖÖ JATKUB

Külamehi kogunes Kaltspere kõrtsi Ravilas.

Meeste peamiseks jutuaineks oli uus seadus ja õine rehepeks. Waewalt puudutati mõne sõnaga ilma ja põllutööd, kui jutt pööras uuele seadusele.

Napo Hendrik, 61-aastane talupidaja, teadis täna rääkida suurt uudist: Saksamaal peksetakse rehte päewal.

„Kust sina seda tead, sa pole ju Saksamaal käind?"

„Kas olen käind wõi pole käind, aga waata, ma tean seda," kiitis Hendrik ja popsutas piipu.

Kuulge siis!

1

Igga perremees ja-tallo poeg peab nüüd se järrel, mis nüüd tulleb ütteldа, omma moisa teggo ja makso tasjuma, ja mis need on, sedda õppetab sesinnane

Essimenne Peatük

sest, mis tallopoeg Moisale peab teggema ja andma; ja kuida se selle wasto tulleb ärwata, mis temmal Moisa polest kä on.

Siin õppetab

Essimenne Jäggo

sedda, mis mõda Ma-tallomehhe teggo ja maks on seadud.

2

Teie teopäwad peawad seddamõda sama seätud, kui sured ja head teie põllud ja heinamaad on, ja kui paljo teil teggiaid innimessi made järrel antud.

3

Jubba se on wanna pärrie seädus, et tallo-perre igga tündri ma pealt, kolmes põldus, kui Ma keskmist suggu on, aasta läbbi, ühhe teopäwa lojusega nädalis — ja kui keik päwad kokko arwatakse, mis aasta ülle jalla tullewad tehha, ka ni sammo paljo jalla-päiwi teeb.*) Keskmisse suggu põllo-maaks arwatakse se, mis ennamiste pool wiet semet kassо peab, nenda kui ka 29mas numris räkitakse. Igga nisuguse tündri ma järrel, kolmes põldus, arwatakse wie koorma heinamaad, keskmist suggu.

4

*) Igga tündri ma mees teeb siis igga nädalis ühhe teopäwa lojusega, ja ühhe päwa jalla; ja kahhe tündri ma mees teeb jälle igga nädalis kaks teopäwa lojusega, ja kaks jalla. Ja nenda teeb nüüd igga perremees omma moisa-teggo seddamõda, kui mitto tündrit maks temma koht arwatud on — igga nädalis, igga tündri ma eest, ühhe teopäwa lojusega, ja ühhe jalla-päwa.

Eestimaa Talurahwa Seaduse algusleheküljelt.
Tallinna linnaarhiivist.

Kuna wanamees warem sellest polnud rääkinud, siis äratas see külameeste uudishimu.

„Mis sa oma teadmist waka all pead, räägi's meile ka," nurusid külamehed.

„Ega's mina keeldu rääkimast, aga te tulete kohe ja ütlete, et kust ma seda tean, kui pole ise Saksamaal käind," alustas Hendrik selle peale. „Siin oli üks sell linnast, ta peremees tulnud laewaga Saksamaalt ja rääkind, et seal mõisades peksetakse rehte alati päeval. Ja peale päewa ei tehta põllul üldse tööd."

Hendrik waatas nüüd üleolewalt teistele: seda teadis tema üksi.

„Mis see sell weel teadis rääkida?" küsisid külamehed.

„Palju, mis ta teadis rääkida, ega see pole meile tähtis. Mina wõin weel rääkida, aga kas te usute seda?"

„Lase aga kuulda, eks siis näeme, kas usume wõi ei."

„Heakene küll, ma ütlen nüüd sedasi: keiser andis käsu wälja, et öösel ei tohi rehte peksta. Mis te ütlete selle kohta?"

„Kui keiser on annud, siis peab tõsi olema. Eks me näeme, kui rehed algawad, kas peksame neid öösel wõi päeval."

„Waata, seda te ometi ei tea, et mõisnikud warjawad seda käsku meie eest."

„Miks nad seda warjawad?" küsisid uudishimulikud mehed.

„Juba te jälle ei tea!" hüüdis Hendrik. „Aga mina wõin niipalju öelda, et mõisnikud tahawad rehte wanamoodi peksta."

„Noh, mis sa ütled, wõi tahawad ikka wanamoodi!"

„Mis me teeme, kui saksad uut seadust wälja ei anna?"

„Siis me ei lähe rehele ja asi wask!"

Kõnelejad pöördusid näoga ukse poole, sest wastus küsimusele tuli ukse poolt ja oli öeldud tugewa rõhuga.

See oli Wetka Jüri Karla külast Uuemõisast, kes astus parajasti kõrtsituppa. Teda saatis saeweskipoiss Päärna Juhan Ravilast.

Wetka Jüri oli käinud Kõlli Tooma ülesandel Ravila saeweskis ja seletanud seal, et mõisnikud on õige seaduse kõrwale toimetanud.

(Järgneb.)

Kohalikke teateid

Lennuühendused mitmeks päevaks katkenud

Täna oodati siiski Königsbergist lennukit

Viimastel päewadel ei ole olnud enam korrapärast lennuühendust wälisriikidega. Põhjuseks on asjaolu, et jäätumisoht lennukeil on suur. Aerodroomil on sula ja niiskus ning lennuk juba 100 m kõrgusele tõusnud jäätub ja lend muutub ohtlikuks.

Täna oli siiski „Lufthansa" lennuk Königsbergist wälja lennanud ja on wõimalik, et lend juhul täna lend teostub ka Helsingi.

Tallinnas kautakse ette „Eesti pulmad"

ÜENÜ Tallinna osakond kawatseb juwel üldkultuurse ajal wabaõhu-etenduseena esitada „Eesti pulmad". Selle ettelandmisel esineks mitusada tegelast ja see oleks õieti esmakordne juhus, kus eesti pulmad esitatakse selles ulatuses. Ettekande läbiwiimiseks on Eesti Rahwakunste Arhiiw saatnud osakonnale mitusada lehekülge teksti eesti pulmade kohta, mis sisaldab wanaaegseid eesti pulmakombeid — laule, mänge, tantse, malju jne.

Loenguid Rahwaülikoolis

Kolmapäeval, 19. jp., kell 19 köneleb Tartu ülikooli õppejõud E. Kesküla teemal: „Hispaania kultuuri iseloom".

Reedel, 21. jp., kell 19 jutustab kunstnik Ed. Ole matkamuljeist Londoni, Pariisi ja Roomа kunstikogude je. Mõlemad loengud peetakse S. Klooštri tän. 16.

Laupäeval 10. algkooli ruumes teisipäeval, 18. jp., kell 19 E. Kesküla annab ülewaate Hispaania ompärast.

Kolmapäeval 26. algkooli ruumes kolmapäeval, 19. jaan., kell 19 kunstiajaloolane Aug. Hermii ettekanne „Jooni kunstiajaloost".

Weerenni tän. 2-a 5. algkooli ruumes neljapäeval, 20. jp., kell 19 E. Kesküla loeng „Hispaaniast".

Kõigi loengute selgituseks walguspildid. Sissepääs tasuta.

Koolid korraldawad Kadriorus noortepargis talispordipäewi.

Palju koole on juba otsustanud korraldada noortepargis talispordipäewi:

18. jaan. — Tõnnwand-Dellmani inglise kolledži, 160 õpilasega, 19. jaan. — twene gümnaasium 75 õpil., 21. jaan. jmidi gümnaasium 100 õpil., 22. jaan. — riigi tööstuskool 200 õpil., 23. jaan. 24. algkool 100 õpil., 24. ja 25. jaan. — 21. algkool 650 õpil., 28.—30. jaan. — Wene eragümnaasium 200 õpil., 4.—6. weebr. 1. tütarl. gümnaasium — 550 õpil., 13. weebr. kodutütarde Tallinna ringkond 500 õpil., 21. ja 22. weebr. — seminar ja pedagoogium 300 õpil., 25.—27. weebr. — 10. algkool 400 õpil. Kogusummas 3200 noort.

Talispordipäewad algawad kella 8—9 hommikul ja lõpewad kell 3 p. l. Peale kella 3 kasutawad kõiki spordiwahendeid noortepargis registreeritud noored. Neid on praegu juba 500 noort. Ühtlasi juhitakse kõigi noorte tähelepanu sellele, kes soowiwad päralt lõunat asjakohtada, et juhul registreerida noortepargi kantseleis, kuhjuures kaasa wõtta õpilastunnistus.

Päralt lõunat twõib spordida ja registreerida noortepargis kella 7-ni.

Sadamas on laewa

praegu töös-tegewuses 14. Wälislaewadest twibib weel sadamas Portugali laew „Pinque", mis lossib maisi.

Jüri Annussoni loeng

Päraft 12-aastast wiibimist Ameerikas esineb esmaskordselt awaliku ettekandega kodumaal meie haridustegelane ja endine haridusminister J. Annusson teemal: „Ameerika kasuatuslikke päewaküsimusi". Loeng toimub ühing „Kool ja Kodu" korraldusel homme, 19. jaan., kell 7.15 õ. Tallinna linna tütarlaste kommertsgümnaasiumi ruumes, Pärnu mnt. 13. Sisjepääs maksuta.

Tapaloomade ja lihahinnad

esmaspäewal, 17. jaanuaril

Põllutöökoja Tallinna alatisel looma- ja lihaturul olt weiseid eile rohkesti. Kuna suurmüügil weiselihale nõudmine sula ilma tõttu oli tagasihoidlik, siis mõjutas see turuhinnad ka elusloomaweiste hindu. Praegune tendents nõrgenemine on aga loodetawasti ajutiseloomu.

Eile maksid pullid ja mullikad 60—64 s. tapakaalu ning 28—32 s. eluskaalu kilo.

Rammusad lehmad maksid 60 s. piires ning keskmised 52—55 s. tapakaalu kilo. Lahja kauba hind 50 s. piires tapakaalu kilo. Keskmises ja paremas rammususes lehmade eluskaalu hind 22—30 s. kilo.

Wasikate pakkumine keskmine. Nõudmine tagasihoidlik. Hinnad weidi kõrgenesid. Tapetud wasikad ühes nahaga maksid 46—70 s. kg. Eluswasikate hinnad 28—45 s. kilo.

Lambaid keskmiselt. Nõudmine keskmine. Tapetud lambad maksawad sama hinda, mis möödunud nädalal, s. o. 60—75 s. ja eluskaaluga 35—43 s. kilo.

Sigu keskmiselt. Nõudmine keskmine. Hinnad samad, mis läinud nädalalgi, s. o. tapetud sead 70—75 s. kilo.

Ühistegewuse areng tööliskonnas

Tööliskojas tuleb täna õhtul kell 18.30 kokku tööliste ühistegewuse usaldusmeeste-koosolek. Koosolekul kõneleb tööliskoja nõunik A. Remning 1938. a. majandusliku wäljawaadetest ja tööliste ühistegewusest. Ühistegewuse instruktor H. Jõkill teeb ülewaate senisest tööst ja selgitab usaldusmeeste lähemaid ülesandeid. Peale selle on päewakõwras arwanded kohtadelt.

Läinud pühapäewal H. Jõkill käis ühistegelijii ülesandeid selgitamas Ellamaa turbatööstuses. Siin töötas läinud juwel 1200 töölist. Praegu on tööliji 200, kes töös turbatweos ja jõujamaa juures. Alasta lõpul on tööliste palku kõrgendatud 10% wõrra. Keskmine tunnipalk on 24—51 senti. Seejuures on tööpäew kohati 8 tunnist pikem. Selgus, et Riisipere turbatootmisühing on siin alwanud juba haruharuplusse, mis tahab tulewikus maaruštada kogu siinseid turbatööliisi tarbeainetega. Töölised otsutawad juurt huwi ühistegewusele.

Südamlik tänu

ja soe käepigistus kõigile sõpradele, tuttawatele ja pooleshoidjatele, kes mi wõhkearwuliselt austasid minu minu 15-a. lauategewuse tähistamise õhtul Estonias 14. jp. ja mind rõõmustasid lillede, teretuste ja kingitustega.

Grilile sooja tänu palun wastu wõtta o.-ü. Estonia juhatuselt, Estonia Näiteljate ühingust ning grupi ametiõdesid ja -tsendi.

18. 1. 38. a. **Marje Parikas.**

Mõne reaga

Loeng elu mittetundmiselt. Kolmapäeval, 19. jp., kell 8 õhtul Paulusе kogudusе saalis, Kreutzwaldi t. 23, loeb W. Pabson teemil „Elu mittetundmiselt tõngitud kannatused". Sissepääs tasuta.

Nõmme rahwaülikoolis algab uue aasta loengute seeria 19. jaan. kell 7. Ajalooõpetaja on A. Kirikali ettekanne teemal: „Moodne karakterioloogia ja rassiõpetus".

Rahwarinde tegewjuhatuse ja Tallinna juhatuse ühine büroo on endale ruumid üürinud S. Karja tän. 10—2 3. korral, telef. 412-66.

Apteekide öövalve

Tallinnas

ESMASPÄEVAL VASTU TEISIPÄEVA:

TEISIPÄEVAL VASTU KESKNÄDALAT:

R. Georgini apteek, Viru tän. nr. 15. Tel. 450-89.
Schnickeri apteek, Paldiski mnt. nr. 6. Tel. 431-18.
V. Kuigi apteek, Liivalaia tän. nr. 34. Tel. 461-70.
K. Schneideri apteek, Raekojaplats 11. Tel. 431-65.

Nõmmel

Trossini apteek, Apteegi tän. 4.

Kogutakse andmeid Türgi sõjast osavõtjate kohta

Eestis üle 25 Türgi sõjast osawõtnu weel elus

Eesti Rahwalnule Arhiiw kogub praegu andmeid eestlaste kohta, kes on osa wõtnud Wene-Türgi sõjast 1877./78. a., millist sõda Bulgaaria peab oma wabadussõjaks ja sellest osawõtjaid seega Bulgaaria wabastajaiks.

Türgi sõjast ja sellest osawõtnute kohta tahetakse wälja anda Bulgaarias suur album, mida korraldab Bulgaaria teadlane dr. Ch. Wakarelski, kes käis ka hiljuti Eestis ja kelle algatusel Rahwalnule Arhiiw kogubki andmeid Türgi sõjast osawõtnute kohta. Tänutäheks neile tahetakse kinkida Bulgaaria walitsuse poolt mälestusmedal. Soomes on sellaseid mälestusmedaleid jaunud 22 twana sõjameest.

Eestis on Rahwalnule Arhiiwile saabunud teateid Türgi sõjast osawõtu kohta juba üle 25 isikult. Mitmetelt on saabunud sõja kohta õige huwitawaid andmeid. Muuseas on teatanud oma osawõtust Türgi sõjast ka keegi Balkanski Peninsulamaalt, mõlline nimi tuletab elawalt meele sõna Balkan. Enamik sõjast osawõtnuid on sündinud 1854. a. ja on seega üle 80 a. wanad.

Arhiivi saabuwad andmed saadetakse ära arwatawasti kewadeks, nii et mälestusmedaleid wõidakse ehk saada Bulgaariast käesoleva aasta jõuluks.

S.-Jaani koguduses sõbralik koostöö

W. a. „Päewaleht" toimetusele

Teie austwäärt lehes nr. 10 — 11. jaan. s. a. ilmunud artiklis „Elekter tiiliõunaks" on awaldatud ebaõigeid teateid E. E. L. K. Suure-Jaani kogudusе kohta, mispärast palume tõsiolude jalule seadmiseks alljärgnewale õiendusele lahkesti ruumi lubada.

E. E. L. K. Suure-Jaani kirikus on elekter juba hulk aastaid tagasi sisse seatud, mis aga kahjuks ei wastanud enam nõuetele, seepärast tuli seda seadet uuendada, mida juhatus peamiselt 1937. a. eelarwe summadega ka teha laskis. Jõuluõhtul kaitsekorgijt tulnud rike parandati pea ja teenistus kirikus lõppes elektri walgusel. Kogudusе nõukogu pole mingifugust „kategoorilist" seisukohta juhatusе wastu wõtnud, sest wiimastel aastatel nende wahel ei ole kunagi arusaamatusi olnud, waid juhtiwate organite, õpetaja ja kogudusе liikmete wahel on sõbralik koostöö meeleolu tekkinud.

Austawalt

P. Pratka
nõukogu esimees
A. Mutli
sekretär

S.-Jaanis, 14. jaan. 1938. a.

Teater • Muusika

„Estonia" teater

Teisipäeval, 18. jaan., Kalmani operett „Sügismanöwer". Kaastegevad: teeneline näitleja August Mihklisoo, Lydia Adler, Ants Eskola, Fritz Hallap, Harry Kaasik, Sergius Lipp, Salme Lott, Gerda Murre, Konstantin Savi, Alfred Sällik j. t.

Kesknädalal, 19. jaan., 2. korda Beaumarchais' komöödia „Figaro pulmad".

Neljapäeval, 20. jaan., Olga Mikk-Krull'i 25-aastase lava- ja muusikategewuse tähistamiseks Tšaikovski ooper „Padaemand".

MAGDA TAGLIAFERO KONTSERT

Täna esineb Estonia kontsertsaalis prantsuse klaverikunstnik Magda Tagliafero. Kontsert toimub „Estonia" kontsertbüroo ja Alliance Française'i korraldusel prantsuse saadiku patronaaži all. Kavas: Mozart'i, Bach'i, Chopin'i, Debussy, Ravel'i, Saint-Saëns'i j. t. helitöid. Kontserdi algus kell 8 õhtul.

POOLA ABITURIENTIDE KOORI KONTSERT

Laupäeval, 22. jaanuaril, esineb Estonia kontsertsaalis Poola Haridusseltsi Gümnaasiumi abiturientide koor (Lätist). Koori juhatab: Karol Izart. Solist: Edmund Vesser (bariton). Pääsmed eelmüügil teatri kassas.

Eesti Draamateater

Neljapäeval, 20. jaan., kell ½8 õhtul 38-dat korda „Must suvi".

Laupäeval, 22. jaan., kell ½8 õhtul 43-dat korda „Suvi".

Pühapäeval, 23. jaan., kell ½3 p. l., 106-dat korda „Kevade" ja õhtul kell ½8 43-dat korda „Daam kameeliatega".

Kassa avatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

Töölisteater

Täna **„Õitsev meri"** üldhindadega. Algus kell ½8 õhtul. Pääsmed 25 ja 50 senti.

Kolmapäeval **„Tootsi pulm"** 13. korda.
Neljapäeval **„Inimesed ajujääl"** 15. korda.
Reedel jälle **„Tootsi pulm"**.
Laupäeval **„Mehe küljeluu"** 32. korda.
Pühapäeva õhtul **„Kolmekrossi ooper"** 19. korda.

Leo Grioski vokaalkvarteti kontsert

on reedel, 21. jaanuaril, „Estonia" kontsertsaalis. Selle kvarteti esimesele kontserdile l. a. oktoobrikuus sai osaks hea wastuwõtt nii hästi arvustuse kui ka publiku poolt. Kontserdi kava koosneb kolmest jaost. Uudisena kvartett ühes jaos laulab wene kirikulaule, kuna õhtu ülejäänud osa on pühendatud wene rahwalauludele.

Tallinna Eesti Kammermuusika Selts

korraldab reedel, 21. jaanuaril, Kaubandus-tööstuskoja saalis oma 11. kontserdi, mille kavas G. Telemanni suit kahele oboele keelpillide orkestriga, N. Gade suit keelpillide orkestrile, V. Mozarti keelpillide kvartett B-dur, Fr. Chopini ja Fr. Liszti klaveripalu ning A. Kappi, A. Gretschaninovi ja teiste laule.

Kontserdil on kaastegevad: N. Suursööt (bass), E. Klement, Paul Indra (klaver), K. Noorma (I oboe), H. Sepp (II oboe), keelp. kvartett: R. Romulus (I viiul), E. Palk (II viiul), K. Krause (alt) ja K. Riisikamp (čello) ning seltsi keelpillide orkester A. Udriku juhatusel.

Kontserdi algus kell 8 õhtul.

„Niskamäe naised" Prahas

Hiljuti tulid Prahas, „Seisuste teatris" esietendusele Hella Vuolijoe „Niskamäe naised" (čehhi keeles „Zenyna Niskavuori", „Prager Presse" arvustaja ütleb, et „N. n." on kahtlemata euroopa lavade mängukava rikastuseks. Lehes on toodud ka lavapilt, mis vanaperenaise toa kohal näitab järvemaastikku.

Siseriigist

Harjumaalt

Jõelehtme põllumeeste selts 25-aastane. Pühap., 16. jkp., pühitses Jõelehtme Põllumeeste Selts oma 25-a. kestwuse juubelit piduliku aktusega Jõelehtme koolimajas, kuhu seks puhuks oli kogunenud saalitäis rahwast. Aktuse awas seltsi esimees J. Toom. Waimuliku talituse järele H. Kukke tõi juubilarile terwitusi riigihoidjalt, sõjawägede ülemjuhatajalt ja peaministri asetäitjalt. Lõppsõna aktusele ütles seltsi esimees J. Toom, millele järgnes hümn orkestri saatel. Ohtul oli kooli ruumides korraldatud meeleolukõllane omawaheline kooswiibimine.

Raasiku wald jagas autasusid. Raasiku wallasekretär Johannes Aguraiuja pihitses 7. jkp. oma 50. a. sünnipäewa. Kuna A. on teeninud Raasiku walda juba üle 17 a., täitnud oma ülesandeid igati korralikult ja olnud ka heas wahekorras walla rahwaga, siis määras wallawolikogu oma wiimasel koosolekul wallasekretärile J. Aguraiujale autasuks 150 krooni.

Samal koosolekul määras wallawolikogu ka Raasiku algkooli juhatajale R. Mändile tema 25-a. teenistuse juubeli puhul autasuks 50 kr.

Raasiku wald ostab maad. Raasiku wallawolikogu otsustas koolikrundiks riigilt ostu teel omandada Raasiku mõisast eraldatud maatüki 16,39 ha suruses. Maatüki eest nõutaw hind 590 kr. otsustati wälja maksta kohe peale ostu-müügilepingu sõlmimist ning selle summa katmiseks wõeti wallawolikogus wastu ka lisaeelarwe.

Ohu- ja gaasikaitse loeng. Pühapäewal korraldas Keila Rahwaharidusе Selts Keila tuletõrje pritsimaja saalis awaliku kodanliku õhu- ja gaasikaitse loengu. Ettekannetega esinesid politseiwalitsusest gaasikaitseinspektor mag. H. Arro ja kodanliku õhukaitse instruktor J. Ernits. Loengu lõpul demonstreeriti turulatsiii mitmesuguseid süütepomme, nende kustutamist wee ja liiwaga. Lõppeks lasti weel mõned laengud pisargaasi. Loenguid oli tulnud jälgima saalitäis rahwast.

Narvast

Asutatakse linna kaunistamise selts. Narwas tahetakse kutsuda ellu Linnakaunistamise Selts Tartu eeskujul. Selles asjas on astutud juba wastawaid samme ja tellitud Tartust wälja ka põhikiri, mis kohaldatakse Narwa oludele. Seltsi tahetakse koondada kogu Narwa seltskonda koos omawalitsusega, et ühiselt asuda lahendama Eesti tähtsaima turismilinna wälise ilu probleeme. Loodetakse, et kogu seltskonna kaasatõmbamisega jääksid ära arusaamatused mitmetes küsimustes, mis on iseloomustanud sageli omawalitsuse algatust ühes wõi teises linna korrastamise töös.

Virumaalt

Omnibus Kohtla-Järwe—Kohtla liinile. K.-Järwe õliwabriku juhatusele on töölised korduwalt esinenud joomiawaldusega, et ühenduse pidamine Kohtla jaamaga muudetaks tihedamaks, ning soowiti lisarongi käimahakkamist õhtuse Tallinnast tulewa kiirrongi ajaks. Uuest-aastast oligi käitisel kord kawatsus lisarongi käima panna, kuid nüüd muudeti otjus ja teeolude paranemisel rakendatakse jaamaga ühenduse-pidamisele omnibus, mille käitis juwel Jõhwi alewiga ühenduse pidamiseks ostis.

Järvamaalt

Järwa malewa keskmiseks silmaks 50,45. Järwa malewas mullu toimunud karikawõistlustest wõttis osa 40 üksust, kusjuures osawõtu % üle malewa oli 98,23. Keskmiseks silmaks kujunes 50,45, wanemail kaitseliitlasil lisasilmade arwestamisega 51,55. Üksustest osutus parimaks malewa staabi kompanii, kust wäljas käis 100% ja keskmiseks silmaks oli 68,460. 100%-line oli osawõtt weel Päinurme ratsarühmas, Esna kompaniis, Tapa patareis ja Järwa-Jaani eskadronis. Eeskujulikeks laskureiks tunnistati 35 laskurit.

Jändja-Aru tee teedewõrku. Särewere wallawolikogu otsustas pöörduda maawalitsuse poole, et Jändja-Aru tee wõetaks klassiteede wõrku.

Esimene weeühing Wajangule. Wajangu wallas on käimas eelttööd Kuie weeühingu asutamiseks. Asutataw ühing on esimene selleladiline wallas.

Järwa-Jaanis tuleb kodumajandusnäitus. Järwa-Jaanis toimunud maanaisteseltsides esindajate koosolekul otsustati korraldada eelolewal juwel Järwa-Jaanis kodumajandusnäitus.

Jõukas taluomanik — vargaks

Läänemaa taluperemees pani toime rea warguśi

Haapsalu kriminaalpolitsei tabas ja paigutas Haapsalu wanglasse Läänemaalt, Wõnnu walla-Uneste asunduseft pärit olewa Johannes Soova, 37 a. wana, keda süüdistatakse mitme warguse toimepanemises Wõnnus ja selle lähemas ümbruses.

Meeś, kes ise on wõrdlemisi jõukas inimene, kuna omab Unestes talu, tunnistas oma patud ka üles. Kriminaalpolitsei on aga arwamisel, et meeś kogu oma paturegistrit ei paljastanud, waid et ta hingel tõenäolisełt lasub weel teisigi warguśi. Kui suureś mehe süütegude arw lõplikult paisub, peab selgitama juurdlus.

Mõõdunud aasta lõpul teatati Wõnnust ja Ridalast korduwalt Haapsalu kriminaalpolitseile wargusteśt. Politsei asus asja selgitama, kuid warga jälitamine ei annud alul tulemuśi. Loo muutis salapärasemaks asjaolu, et enamus wargusteśt oli toime pandud päiśe päewa ajal, mistõttu ametnikud arwasid, et tegemist peab olema mõne wiluniud wargapoisiga. Kui wiiid saadud andmed politsei juhtiśid Uneste asundusśe, Nõuka tallu, siis tuli selle peremehe wargaks osutumine kõigile teatawa üllatusena. Meeś ise põikles alul waśku ning wõttis süü omaks waśt Haapsalu wanglasse toimetamalt.

Wanguśed, mis praegu lindlaśti ieada ning mis meeś ka ise üles tunnistanud, on järgmiśed: 22. now. l. a. wiis S. Ridala majandusühiśusse kaasplusest päiśe päewa ajal 2 lambanahka, mis asetśeśid poe letil; 6. detś. l. a. warastas S. paljaks Haapsalu laadalt koju sõitwa taluperemehe J. Kopliku, kui see oli läinud Ridala majandusühiśusse ja jättis hobuse reega poe ette. S. wiis reelt ära kogu K. laadalt ostetud jõulukaubad, muuseas ka 2 tuliuut 70-l. õlleawkrut. Samal päewal warastas S. Ridalas Uuśkandi kauplusse eeśt jaśmuti reelt A. Reisśerile kuuluwad tuliuued säärśaapad.

Varas tegi avalduse varguse kohta

millega paljastas iseenese

Rakwere kriminaalpolitseil läks korda selgitada 11. jaan. s. a. Undla walla Walgma külas Ed. Kintseli kegakaupluses toime pandud murdwarguse lugu, milles politseile oli śuureś abiks waras ise. Kauplusepomanik Kintsel ajas hobuśel põgenewaid wargaid taga ning Tõrma küla juures śai kätte waraste hobuse, kuna mehed ise jooksid metśa. Teelolnud hobune toimetati kriminaalpolitseiśse. Kuna kegi hobuśt ei tunnud, oli waraste jälitamine raskendatud.

Järgmiśel päewal ilmus politseiśse Küti walla elanik Ahto Randwa ja kaebas, et tal oli warastatud tallist hobune. Selgus, et Tõrma küla wahel tabatud loom kuulub R-le, ja kuna Randwa ise warguste eeśt korduwalt karistatud, tekkis kohe kahtlus, et R. ise on asjas osaline.

Pühapäewal läks kriminaalpolitseil korda Randwa süü wastuwaidlematult kindlaks teha ning meeś tunnistas enese ka śüüdi. Tema kaaslaseks oli Harjuman meeś Hans Daniel, 53 a. wana, keś samuti wahistati. Mõlemad mehed paigutati Rakwere wanglaśse. Murdwarguse Kintseli kauplusеs panid nad toime koos. D. peatus mitu päewa enne wargust Randwa juures ning kuna neid „tööś" segati, läks waraśtel korda kaafa wõtta wahetusraha ja kauba ainult 107 kr. wäärtuses.

Raadio

Teisipäewal, 18. jaanuaril.

16.55 reklaam. 17.05 laśtetund. „Iśeśõitew ahi" ja teiśi talwe-mutinaśjutte. 17.35 Türi: Jääteade ja helilaate. Tallinn ja Tartu: Helilaate. 17.50 dotsent dr. med. H. Madiśson: Balti riikide emade- ja laśtekaitse tegewuśest ning tawadeśt. (Eesti Terwiśhoiu Muuseumi loeng, Tartuśt). 18.10 joowikontiert helilaatidelt. 18.40 päewaundiśeid. 19.00 õige aeg. Ilmateade. Homne saatekawa. 19.05 laule Schuberti „Talwereiśist". Jenny Siimon (alt). 19.30 eesti keel — R. Kreiś. 19.55 Suppe awamäng. (Helilaadid.) 20.30 wäliśpoliitiline westlus — toimetaja H. Rahamägi. 20.50 aktuaalne lühimeminutid. 21.00 helindeid laśteśt. NR orkester. Juh. prof. R. Kull. 22.00 õige aeg. Päewaundiśeid. 22.10 instrumentaalkontśert (XIII). 23.00—23.10 eśperantokeelne nädalakroonika.

Kolmapäewal, 19. jaanuaril.

7.00 äratusmäng. Wõimlemine. 7.20 hommikkontśert helilaatideli. 8.15 hommikpalwus Jaani kirikuśt. 8.35 Türi: Jääteade ja helilaate. Tallinn ja Tartu: Helilaate. 9.00 Tallinn ja Türi: Turuteade.

16.55 reklaam. 17.05 prantśuśe keel — mag.. K. Kann. 17.35 üri: Jääteade ja helilaate. Tallinn ja Tartu: Helilaate 17.50 põllumajanduśliśe teateid. 18.00 põlluõõkoja alatiśe loomalaada juhataja A. Murd: Tapaloomade rammuśuśe tundmiśeśt. 18.15 wanu tantśuluguśid kandlel. Ükśus Toomendi. 18.40 päewaundiśeid. 19.00 õige aeg. Ilmateade. Hinnanoteeringud. Homne saatekawa 19.10 eesti rahwalaule. Tooni Kroon (sopran). 19.30 A. Kaśemets: Eesti muuśika arengutee (X). Instrumentaalmuuśika-harrakśus ja pillikooride tekkimine 19. śajandi algul. 20.00 Narwa wabaśtamiśpäewa aktuś. (Ülekanne Narwaśt E. S. „Ilmariśeśt".) 21.30 laśtewanemate weerandiund. Lilme Ploomwuu Wan Neśt: Laśte mõtlemiświiśid. 21.45 Ippolitow-Iwanow: Kaukaśuśe eśkiśid — Doś Dauberi orkeśter. (Helipl.) 22.00 õige aeg. Päewaundiśeid. 22.10—23.00 kohwikumuuśika „Kultaśeśt".

Pressiball keerleval ma

Dekoraator V. Haasil on sõna. — Kokteili retsep Õllebaar — „all keldris". — Üha uusi annetusi

Dekoraator V. Haasil on valminud ideekavandid pressiballi ruumide dekoreerimiseks. Need töötavad pakkuda uudsust ja üllatust sellelgi alal. Suure ballisaali dekoratsiooni kandvaks ideeks on lühidalt kokkuvõttes: vaata lahtiste silmadega maailmaruumi — presse lehekülgedelt. Valgustusefektid, mis on rakendatud selle idee tõhusaks teostamiseks, peaks pakkuma meeleolulise pildi suurest balliruumist. Kuid ka teised balliruumid on dekoreeritud vastavalt ülesannetele, mis need on määratud täitma pressiballi ööl.

Pressiballi välise fassaadi, millele tänapäeva ajaviimust tingitult tuleb omistada eriline tähtsus, illumineerib eelmiste aastate eeskujul elektriäri A. E. G.

Mis puutub pressiballi muudesse üksikasjadesse, siis need kujunevad ja selguvad nüüd iga päevaga.

Loteriiannetusi voolab kokku üle optimistlikkumategi lootuste. Seetõttu ei lahku pressiballilt vist keegi suurema võiduta. Seal investeeritud kapital töötab tuhat protsenti. See on äri millest tänapäeval mujal ei saa unistadagi.

Kokteilbaari võlujookide retseptid on koostanud selle ala tuntumaid spetse dir. Devid „Kuld Lõvist". Neid retsepte hoitakse praegu tulekindlas kapis seitsme salaluku taga. Retseptide kooskõlastamiseks on kasutatud ka kongresside viimaseid u ka lemmikjooke, mis erilise menu osaliseks. retseptid seekord mark hakse suur saladus.

Õllebaaris serveeritak litud kesvamärjukest nagu kellegi erisoov. vorstid ja bajaanimuus See peaks olema roma

Uutest annetustest veel üks raadioaparaat (nüüd on neid juba k liitrit bensiini, Eesti Pu tuses nahktõid, o.-ü. Eu kakaod, raadioärilt „Ve misaparaat, schokolaadi maiustusi, k-m. J. Oi Kodukäsitöölt kaks va Alvaz kuus keeduplaati ja J. Rosingu riidekau dekaupluselt portjäärid, nat lastesukki, „Fotola kursus, rätsepaäri Schv õmblustöö kahele.

Frakke, ülikondi, mantleid
valmistame odavasti
oma ja tellija materjalist
Rätsepaäri
Fr. Johanson
Vana Posti 7 (hoovimajas)
Tel. 434-60.

Möödunud aasta kuritegevus arvudes

Valmis Tallinna-Harju prefektuuri tegevuse aruanne

Eile walmis Tallinna-Harju prefektuuri aruanne kuritegewuse suhtes. Nagu kokkuwõttest selgub, on kuritegewus üldjoontes jäänud endiseks. Arwulisełt on kõikumiśi waid üksikutel aladel, kuna üldpilt on peagu sama, mis möödunud aastal.

Tapmiśi oli möödunud aastal Tallinna-Harju prefektuuri piirkonnas 3, raskeid haawamiśi 23, röövimiśi 7, śüütamiśi 9, tulega ettewaatamatult ümberkäimiśi 157, murdwarguśi 31, raudteewarguśi 2 ja liht- ning taskuwarguśi 1322, waleraha lewitamiśi 6, dokumentide wõltśimiśi 12, omawoli, teoga ja sõnadega auhaawamiśi ning kaklusi 1051, petmiśi, wõõra wara omaskamiśi ja raiskamiśi 266 ning muid kuritegusid 7170.

Õnnetusi oli möödunud aastal 7096, administratiiwmääruste rikkumiśi 755 ja joobnud olekut 1721.

Kahjusaajate poolt ülesantud kahjusumma tõusis kuritegewuse ja õnnetuste arwel 2.112.443,91 kr. Ükśikute jälitamistalituste toimetamiseks wäljaspoolt saadetud juurdluste arw oli 23.253, wahi alla wõetud iśikute üldarw 3286 ja politseiliśes korras karistatute üldarw 1096.

Läbiotśimiśi toimetati läinud aastal 256 korral. Otśitawaid leiti 801, kuna tunnistajaid kutśuti üle 50.427.

Kõik need andmed puudutawad ainult Tallinna-Harju prefektuuri tegewust, kuna kriminaalpolitseil lähemalt päewadel tema poolt jälitatud kuritegude suhtes walmib oma eriaruanne.

Narwas 100 hoonet lammutamisele või kohendamisele

Narwa linnawalitsus on hädas wanade ehitustega, mis on muutunud waremeiks ja wajaksid lammutamist. Omawalitsus on korduwalt teinud kinniswaraomanikele wastawa seaduse ja nõudnud selle täitmist, kuid asi ei taha kuidagi nihkuda soowitud ladususega. Praegu leidub Narwas ligi 100 hoonet, mis wajawad korraldamist wõi koguni lammutamist. Kuna kinniswaraomanikud on laśknud läbi kõik antud tähtajad, śiis ollakse sunnitud waremeid kõrwaldama omawalitsuse kulul.

Sagrivjest

Skarjatina walla S talupidaja poeg, 16-a. olewat wiimati nähtud edaśi, selle kohta puudu

Narva jõg

Ülesõidu

Narwa jõe ülemjook kuna õhukeśe jää tõttu keks. Eriti wiimastel p wehmed ilmad, on jõel j Arwatakśe, et kui śeni bes nädala, śiis Narwa res osas jääśt.

Maksunõudja p

Narwa krim.-politse Waimara walla maksu kõrwaldanud walla raha on ühtlaśi ka walla abi nõudja, kes rahakõrwald

Iga uus ärisõb

Tallinna

18. jaa

Diskont	Tšekid	
2	London	
1	New York	
4	Berliin	
4	Helsingi	
2,5	Stokholm	
4	Kopenhaagen	
4	Oslo	
6	Riia	
6	Kaunas	
2	Amsterdam	
3	Pariis	
1,5	Zürich	
2	Brüssel	
4,5	Milaano	
4,5	Varssavi	
3	Praha	
3,5	Viin	
4	Danzig	
Berliin clearing keskm		
Milano clearing keskm		

Väärtpaberid

6% Eesti Hüpote
Panga pantlehed
1927. a. 7% Väl
laen (dollarites)
5% Eesti Maakredi
seltsi pantlehed

Sport

Euroopa esiwõistluste ettewalmistused

Pääsmed homsest alates eelmüügil. — Estonia kontsertlavale pealeehitus. — Raskejõusti' uliidu uusi üritusi

Raskejõustikuliidu esimees O. Köster ja abiesimees E. Kõppo andsid eile ajalehtede esindajaile lähemaid seletusi raskejõustikuliidu uute ürituste ja eelseisvate Euroopa maadlusesivõistluste eeltööde kohta. Organiseerimise alal liit seadis aasta tagasi oma eesmärgiks eelseisvate aastate jooksul tõmmata raskejõustikualal tegutsema üle riigi 80 seltsi ümber, nii et igas tähtsamas keskuses oleks selts, kes hoolitseks raskejõustiklaste arengu eest. Sel alal on astutud juba tubli samm edasi — kui aasta tagasi kuulus liitu 40 seltsi ümber, siis praegu on liidus juba 55 organisatsiooni.

Vägagi õnnestunuks sammuks on olnud korrespondentsvõistluste korraldamine, mis on üle riigi toonud tõstekangi juure palju uusi sportlasi. Kui mõni aeg tagasi kõneldi liialdatult, et Eestis olevat ainult paarikümne tõstesportlase ümber ja tõstesport olevat välja suremas, siis viimastel korrespondentsvõistlustel tõstekangi juures käinud üle 1200 tõstesportlase tõendas otse vastupidist. Liit kavatseb nüüd sisse seada normaalatleedi normid, mille ületanute tagajärgi edaspidi korrespondentsvõistlustel arvestatakse. Normiks oleks üksikutes kaaludes alates sulgkaalust 200 — 220 — 240 — 260 — 280 kg.

Samuti on märkida suurt maadlejate ja poksijate arvu tõusu üle riigi, eriti aga Tartus ja Tartumaal. Edaspidi kavatsetakse hakata korraldama klubivõistlusi seltside vahel kõikidel raskejõustikualadel, mis selgitaksid järgimööda maakondade, ringkondade ja Eesti meistrimeeskonnad.

Meie maadlejate ettevalmistamises tekkis teatav lünk endise maadlusõpetaja N. Kursmani ametist lahkumise tõttu. Nüüd on asunud ametisse juba uus maadlusõpetaja Anton Ohaka, kes juba lähemail päevil esitab liidule oma tegevuskava. Vahepeal on aga seltsides loomulikult maadlustreening edasi käinud. Euroopa esivõistluste kandidaatidele kavatsetakse treening korraldada edaspidi ühiselt, et võimaldada treeningupartnerite vaheldavust. Peale ühisharjutuste tuleb rida kontrollvõistlusi. Suuremaks sündmuseks enne Euroopa esivõistlusi on maavõistlus Soomega. Lõplikud valikvõistlused Euroopa esivõistluste vastu korraldatakse aprilli alul ja nendele järgneb väljavalitud maadlejatele korraldatav 12—15-päevane laager.

Rahvusvaheline maadlusliit on kinnitanud kõik Eesti ettepanekud Euroopa esivõistluste kava suhtes. Seega rahvusvaheline liit on oma osa teinud ja nüüd jatkuvad ettevalmistused palavlikult. Euroopa esivõistluste jaoks on lubatud Estonia kontsertsaal, kuna rahvusvaheline maadluskongress tuleb pidamisele Estonia sinises saalis. Kontsertsaali poodium tuleb juurcehitusega laiendamisele, kuna ta ei mahuta täiesti uut ja rahvusvahelistele mõõtudele vastavat maadlusmatti. Samuti tehakse praegusele poodiumile pealeehitus, et poodiumi kõrgus vastaks rahvusvahelistele määrustele. Poodiumile saalist vaadatuna vasakule tulevad presiidiumi ja kohtunikelauad, paremale ajakirjanike lauad, kuna taha võimaldatakse istekohad võistlejatele.

Kuna Euroopa esivõistluste pääsmetele tuleb iga päev üle riigi ettetellimisi, lastakse pääsmed eelmüügile homsest alates esialgu ainult Sportbüroos. Kuna pääsmeid on kaunis piiratud arvul, on soovitav neid juba varakult endale kindlustada. Põrandal on hinnad 3 kr., 2.50 kr. ja 2 kr., rõdul esimene rida 3 kr., teine rida 2 kr., kolmas 1.50 kr. Need hinnad on maksvad õhtustel võistlustel, mis algavad igal õhtul kell 20.00. Päevastel võistlustel, mis algavad kell 10 homm., on pääsmed pool odavamad. Samuti tulevad odavamad üldpääsmed kogu võistlusajaks.

Võistlejad, esindajad ja kohtunikud, keda oodatakse Tallinna arvult kaugelt üle saja, paigutatakse meie esimesejärgu hotellidesse — „Bristoli", „Kuld Lõvi", „Rooma" ja „Palace-Hotelli" omanikud on omavahel kokku leppinud 110 väliskülalise paigutamise suhtes. Informatsiooniks sõiduvõimaluste, hotelliolude jne. kohta annab liit välja bülletääne. Samuti antakse välja Euroopa esivõistluste puhul vastav album

Raudteevalitsuse poole on pöördud ettepanekuga anda Euroopa esivõistlustele sõitjaile 75—100-prots. hinnaalandus. Samuti loodetakse osavõtjaile võimaldada tasuta sõit: trammi- ja omnibuseliinidel, millcks läbirääkimised käimas.

Täisarvulise meeskonna saatmist Euroopa esivõistlustele oodatakse enam-vähem kindlalt Rootsilt, Soomelt, Saksalt, Lätilt ja Ungarilt, võimalikult ka Tschchhoslovakkialt, Poolalt, Türgilt ja Prantsusmaalt.

22 riiki Euroopa meistervõistlustele kergejõustikus

Rahvusvahelise kergejõustikuliidu Euroopakomisjon oma koosolekul pühapäeval määras tänavuste Euroopa kergejõustiku meistervõistluste tähtpäevaks 3.—5. septembri. Seni on oma osavõtust teatanud 22 riiki. Euroopa meistervõistlused naistele peetakse Viinis 17.—18. septembril ja osa võtab 15 riiki.

Uuteks Euroopa rekordideks kinnitati järgmised tulemused: 100 m — Strandberg (Rootsi) 10,3 sek.; kaugushüpe — Long (Saksa) 7.90 m; kõrgushüpe — Kotkas (Soome) 20.4 m; oda — Järvinen (Soome) 77.23 m; vasar — Hein (Saksa) 57.22 m.

Saksa-Rootsi poksiviik

Saksa-Rootsa poksimaavõistlus Stokholmis lõppes viigiga 4:4. Tulemused, alates kärbeskaalust, kujunesid järgmisteks: Hansson (R) võitis Priessi (S), Vilke (S) võitis Almströmi (R), Kreuger (R) võitis Völkeri (S), Erik Agren (R) võitis Heese (S), Fluss (S) võitis Oskar Agreni (R), Campe (S) võitis Borgi (R), Vogt (S) võitis Per Andressoni (R) ja Tandberg (R) võitis Runge (S). Kõigis kaaludes, välja arvatud poolraskekaal, saavutasid võistlejad oma vastaste üle punktivõidud. Poolraskekaalus saksalane Vogt lõi Per Anderssoni knock-outi.

Poola poksivõit Itaalia üle

Poola-Itaalia poksimaavõistluse Varssavis võitis ootamatult suure ülekaaluga Poola 11:5. Kärbeskaalus Rotholz (Poola) ja Nardecchia (Itaalia) poksisid viiki. Kukk-kaalus Sergo (I) võitis punktidega Kozioleki (P). Sulgkaalus Czortek (P) võitis punktidega Montanari (I). Kergekaalus Vozniakievicz (P) võitis punktidega Facchini (I). Kergekeskkaalus Kolczynski (P) võitis punktidega Pittori (I). Keskkaalus Chmielevski (P) võitis punktidega Binazzi (I). Poolraskekaalus Szymura (P) võitis punktidega Terracina (I). Raskekaalus Lazzari (I) võitis punktidega Vengrovski (P).

Engnestangen Norra meistriks

Norra tänavuseks kiiruisutamismeistriks tuli Hans Engnestangen 204,885 p., teiseks Haraldsen 205,75 p., kolmandaks Mathisen 207,32 p. Järgnesid Elvigen, Stakorud, Wangberg ja Hagen. Paremad ajad: 500 m — Engenstangen 45,0 sek., Haraldsen 15,4 sek., Krog 45,9 sek.; 5000 m — Mathisen 9.23,0, Klanberg 9.26,5, Hagen 9.28,8; 1500 m — Haraldsen 2.21,9, Engnestangen 2.22,2, Leslie 2.26,6, Johansen 2.26,8, Staksrud 2.27,1, Mathisen 2.27,1, Ballangrud 2.27,3; 10.000 m — Wangberg 18.00,3, Mathisen 18.01,3, Elwigen 18.17,3. Staksrud 18.18,3. Engnestangen 18.26,3.

Stiepl Austria kiiruisutamismeister

Klagenfurtis peetud Austria meistervõistlustel tuli üldvõitjaks Stiepl, teiseks Lövinger, kolmandaks Tastl. Paremad ajad: 500 m — Wazulek ja Leban 45,2 sek.; 5000 m — Stiepl 8.37,9, Wazulek 8.44,4; 1500 m — Stiepl 2.51,5, Löwinger 2.55,1; 10.000 m — Stiepl 22.19,4.

Ungari kiiruisutamismeistriks tuli Budapestis Hidveghy, võites kõik kolm distantsi — 500, 1500 ja 5000 m keskpäraste aegadega.

Läti kiiruisutamisrekord

Läti meister kiiruisutamises Bersinsh parandas oma senist rekordit 1.500 m destantsil 1,9 sekundi võrra, saavutades ajaks 2.20,8.

Hvegeri kaks maailmarekordi

Daani noor naisujuja Ragnhild Hveger püstitas Kopenhaagenis kaks uut maailmarekordi. 300 meetri vabaujumises ta saavutas ajaks 3.48,8, parandades seega oma nimel seisva maailmarekordi 1,3 sekundi võrra. 400 meetri vabaujumises ta püstitas uue maailmarekordi ajaga 5.08,2, purustades alles mõne päeva eest püstitatud rekordi — 5.11,0.

Valga käsipallivõistlused

Pühapäeva õhtul toimus Valga ühisgümnaasiumi ruumes käsipallivõistlus Valga ja Tartu noorkotkaste meeskondade vahel. Võrkpallis võitis ägedas ja tasavägises mängus Valga tagajärjega 2:1 (15:9, 13:15, 12:15). Korvpallis olid edukamad aga tartlased, kes saavutasid võidu 46:15 (26:9, 20:6). Võidukasse tartlaste korvpallimeeskonda kuulusjd Tillemann, Klein, Kook, Hagel, Zimmermann ja Liblik. Samal õhtul kohtasid ka Tartu ja Valga kommertsgümnaasiumide naiskonnad võrkpallis. Võitjaks tulid valklased tagajärjega 2:0 (15:4, 15:5).

Rahvamurd Haapsalu suusapäeval

Õnnestunud suusaspordi propagandapäev

Läänemaa Spordiliidu korraldusel toimus Haapsalus pühapäeval esimene suusaspordi propagandapäev Haapsalus ja Läänemaal, mis möödus nii spordirahva kui ka linna kodanikkonna ootamatult rohkearvulisel ja innustunud osavõtul.

Päev algas suusatajate rongkäiguga läbi linna lossiaeda, millest võttis osa 192 kohalikku suusatajat skautspataljonist, kaitseliidust, politseist, piirivalvest ning noorte organisatsioonidest — noorkotkastest, kodutütardest, skautidest ja gaididest. Orkestri saatel läbi linna marssiv suusarahvas oma sirgetes ridades äratas linnas suurt tähelepanu — tänavate äärsed, kust rongkäik möödus, olid pealtvaatajaist tulvil. Lossiaias avas suusapäeva maakonna spordiliidu abiesimees V. Kaarneem, mille järele umbes 700-pealise vaimustatud pealtvaataja ees leidsid aset suusatamise demonstratsioonid, mis viidi läbi kohalike eliitsuusatajate musterrühma poolt M. Kiili juhtimisel ja seletuste andmisel.

Pärast demonstratsioone algas lossiaiast 18 km suusatamine võistlejate klassis. Võistlustee viis Haapsalust Pullapääle ja sealt tagasi. Vahepeal toimus lossiaias 4×1000 m teatesuusatamine noortele, mille võitis meeskond, kuhu kuulusid L. Õiglas, E. Milvek, J. Soodla ja A. Veiler.

18 km suusatamise võitis maakonna spordiinstruktor ja tuntud suusataja R. Kaasikov, kelle ajaks, vaatamata sula tõttu raskeks muutunud terräänile, märgiti 1 tund 5 minutit ja 19 sekundit, missugust aega nimetatud võistlustingimustes on pidada toreduslikuks. Teiste võistlejate järjestus oli järgmine: 2) V. Siirak (piirivalve) — 1 t. 7 m. 12 s.; 3) A. Lutter (kaitseliit) — 1 t. 7 m. 30 s.; 4) J. Miller (kaitseliit) — 1 t. 9 m. 20 s.; 5) H. Targu (piirivalve) — 1 t. 11 m. 14 s ja 6) J. Põder (piirivalve) — 1 t. 15 m. 21 s.

SELL-i taliolümpia katsevõistlused Tartus

Pühapäeval korraldati Tartus Tähtvere väljal SELL-i taliolümpia katsevõistlused suusatamises. Võistluse tegid peale üliõpilaste kaasa ka kaitseväelased. Üldse võistles kokku 43 suusatajat.

SELL-i taliolümpia katsevõitslutest võttis osa 14 üliõpilast, kes 18 km-l tulid järgmiselt kohtadele: 1. Tipner (ÜS „Raimla"), aeg 1.42,16; 2. Karmo (korp! „Fr. Liviensis") — 1.51,27; 3. Aavik (sama) — 1.56,56; 4. Keerd (ÜS „Põhjala") — 2.04,00; 5) Männik (korp! „Sakala") — 2.06,05. Need pääsid SELL-i olümpiale Kaunases. 18 km politseille tuli võitjaks kordn. Rannik — 1.49,18. 9 km kaitseväele võitis kpr. Kandi (ratsarüg.) — 55,0; teine rms. Paju (lennuv.) — 58,10.

Lahti suusahüppemägi avati

Lahtis toimus pühapäeval maailma suusaesivõistluste jaoks ehitatud suusahüppe suurmäe õnnistamine. Ühtlasi peeti suured rahvuslikud hüppevõistlused, milledest võttis osa Soome 76 parimat suusasportlast. Võistlusi jälgis 4.000-pealine rahvahulk. Võitjaks tuli Laalso 219,5 punktiga. Tema hüpped olid 57 ja 62,5 m. Teisele kohale jäi T. Munamo 217,8 punktiga (54,5 ja 60,5 m) ja kolmandale kohale tuli N. Toppila 217,6 punktiga (56 ja 64,5 m). Viimane hüpe oli eilsete võistluste parimaks. Ühendatud suusatamis- ja hüppevõistlusis tuli esimesele kohale Hyryläinen 437,8 punktiga, tema hüpped olid 50,5 ja 48 m.

H. Kask Tallinna maleva suusameistriks

Kaitseliidu Tallinna maleva esivõistlus 15-km suusatamises rakmetes ühes laskmisega peeti pühapäeval Nõmmel. Võitjaks tuli Heinrich Kask Nõmme malevkonnast ajaga 1.17.46; teiseks Georg Luik (Kalevi mk.) — 1.18.20; kolmandaks Aleksander Peepre (Kaleva mk.), ajaga 1.29.07. Järgnesid R. Siht, T. Liivand, A. Mitt j. t

Pukas sooritasid kõik võistlejad suusamärgi normid

Pühapäeval Pukas korraldatud suusamärgi võistlustel sooritasid kõik 24 osavõtjat suusamärgi saamiseks vastavad normid. Parimad tulemused olid: 1½ km sõidus 12—15-a. poistele: 1) K. Saar 7,13 min., 2) K. Katalsepp 7,15 m, 3) L. Kirk 7,22 m, 3 km 15—18-a. poistele: 1) Alf. Piir 10,45 m, 2) J. Sulg 11,0 m, 3) J. Uprus 11,5 m. 3 km naistele: 1) prl. M. Meltsas 14,0 m, 2) prl. A. Joonas 16,0 m, 5 km eriklass meestele: 1) J. Pabstel 26,40 m, 2) A. Raudsepp 27,51 m. 10 km eriklass meestele: 1) E. Zirk 51,55 m, 2) Eug. Määrits 53,41 m, 3) E. Oja 54,04 min. Head sõidutehnikat näitas E. Zirk.

Noorkotkaste suusamärgivõistlused

Pühapäeval korraldas Noorte Kotkaste Tallinna malev Nõmme Mustamäel suusamärgivõistlused, millest võttis osa 50 poissi. Osavõtt oli võimaldatud ka väljaspool N. K. organisatsiooni olevatele poistele. Suka ilma tõttu osutus poistele märginormi täitmine kaunis raskeks, ja nii mitmelgi poisil jäi normist puudu sekund või paar. Poiste klassis 12—15-a. (1,5 km) täitis märginormid 14 poissi. Ü. Metsaots tuli esimeseks ajaga 8.54,0. Poiste klassis 15—18-a. (3 km) täitis märginormi 13 poissi. E. Harsing tuli esimeseks ajaga 17.37,0. Noortemeeste klassis 18—30-a. (5 km) täitis märginormi: U. Raadiko, tulles esimeseks ajaga 22.55,0, L. Ant, H. Lagus.

Mitte turu-, vaid laadapäevadel

wõetakse maksu kaubata weowahendeilt

W. a. „Päewalehe toimetus

Teie lehe 11. numbris on avaldatud jõnum Rakwere rst „Kaupa ei müüa, maksu maksad ikkagi", mille järele hakatakse wõtma Rakwere turumaksu ka neilt jõuduilt, mis turule jeisma jäetud koormata wõi kaubata ja jee maks olewat jiske jeatud liiklemisummistuste kaotamiseks turupäewadel.

Selle eksliku jõnumi õiendusels palume awaldada, et niisuguist maksu ei ole jiske jeatud Rakwere turul, ka ei ole turupäewadel mingisuguit liiklemisummistust, küll aga hakatakse maksu wõtma kaubata weo- ja jõiduwahenditelt laadaplatsil laadapäewadel.

H. Awikson
linnapea
Joh. Kadasa
sekretär

Rakweres, 17. jaanuaril 1938.

Luguseid kohtust

Ta oleks võinud praegu veel elada, kui...

2. jnulil juhtus Pärnu maantee ja Sakala tän. nurgal Haja Itskovitski maja aluspiiiiri ehitamisel õnnetus. Aluspiiiri jaoks walmistaewatud kraaw langes kokku ja matiis mulla alla töölised Karl Söördi, Johannes Pontuse ja Eduard Luhajõe. Nad kaewasi teiste tööliste poolt kohe wälja ja toimetati kesthaiglasse. Siin suri Söörd meelemärkusele tulemata. Pähe langenud muld oli annud talle niipuguse hoobi, et weri oli tunginud ajukelmete wahele, eriti wäike-aju ja pitkiku aju piirkonda, mis tõigi surma.

Pontusel oli murdunud waagnalun, Luhajõe oli saanud muljuda.

Kuna see aluspiiiri kraaw oli olnud juba ammu hädaohtlik ja kippunud wajuma, siis wõeti tööde-juhataja Alberi Kracht ja arhitekt Boris Tschernow wastutusele, et nad ei kindlustanud kraawi seinu õigeaegselt. Õnnetuspäewal olid saadetud eelnimetatud töölised laudadega kraawi seinu kindlustama, kuid see oli hilja.

Kracht ja Tschernow endid siiiski ei tunnistanud. Tschernow seletas, et tema ei olnud üldse waštutaw tööde eest, kuna töid alustanud juba enne projekti kinnitamist. Muidu olnud tema kui järelewalwe arhitekti ülesandeks walwata, et projekt täpselt täidetakse.

Kracht seletas, et tema on küllalt ettewaatlik olnud, kuna ta on lasknud ju kraawi seinu kindlustada.

Kohus mõistis Krachi neljaks kuuks aresti, Tschernowi aga õigeks.

Rumal kahtlustamine

Marie Waas saatis juwel kohtuminiistrile kirja, milles ta heitis halba warju Rakwere prokuratuurile, kes oli lõpetanud Marie Waasi poja surmajaamise asja. Waas kirjutas minitrile: „Nüüd on ilmselt selge, et wastawal ajutusel on mõneõnguseid huwid, miskipärast asjale enam ei saa õigesinnaliit käiku anda."

Waas wõeti wastutusele. Tema seletas, et selle kirja on kirjutanud Wäino Tamm. Tamm seletas, et Waas on talle kinnitanud, et ametkond on rahaga kinni maksnud.

Kohus mõistis Tamme ja Waasi kummagi kolmeks kuuks wangi.

Reisija „sõitis" rusikaga raudteeametniku näkku

Arnold Schütz oli ringkonnakohtus süüpingil raudteeametniku löömise pärast.

Schütz sõitis juulikuus mõne oma kaaslasega Saku jaamast Tallinna. Ta oli wiinastanud ja riiklus rahu. Rongijuht Arnold Sule keelas teda, kuid Schütz ei hoolinud. Tallinna-Wäike raudteejaamas wõis Sule Schützi rongilt maha, et ta iist kindlaks teha.

Mindi jaama-korraldaja ameetnunni. Siin näitas Schütz jaama-korraldaja Johannes Kalamehele oma iiiku töenduseks üliõpilaskaardi Robert Riebergi nimele. Kalamees märkis seali nime maha ja palus Schützi lahkuda.

Schütz aga ei lahkunud, waid tegas ametnike töödeldes. Nüüd wõtiis Kalamees Schützi käsiwarrest kinni, et teda jõuga wälja wiia. Schütz löi Kalamehele rusikaga wastu nägu.

Selle ieo pärast oligi nüüd Schütz kohtu ees. Ta seletas, et pole kedagi tahtlikult löönud, kuid wõimalik on, et rabelemisel käii kedagi puudutas.

Kohus mõistis Schützi üheks kuuks aresti iingimisi.

Sünnipäewalapsi

Pealik Tõnis Talur 50-aastane

Täna pühitseb kaitseliidu veteraan pealik Tõnis Talur oma 50-dat sünnipäeva. Juubilar kuulub kaitseliidu perre juba selle organisatsiooni loomispäevilt ja on kogu aeg täie innu ja andumusega aktiivselt töötanud kaasa selles organisatsioonis. Eeskujuliku töömehena on ta ülendatud pealikuks ja tema teeneid kodukaitsetöös on hinnatud Kotkaristi ja Valgeristi annetamisega. T. Talur kuulub Põhja malevkonna perre, kus töötab sisekaitserühma pealikuna. Peale K. L. T. Talur on veel mitmes teises organisatsioonis juhtival kohal, nagu end. St. Kanuti- ja Toomgildide käsitöömeistrite ühingu juhatuses, Tallinna Lihakaupleja tide Ühingu juhatuses jne.

Albert Borkwell, matemaatik, sündinud 19. jaan. 1890. a. Wõjul Wirumaal. Tehnikaülikooli õppejõud.

J. Citron, tööstur, sündinud 19. jaan. 1879. a. Tallinnas.

Aleksander Einseln, põllumees, sündinud 19. jaan. 1885. a. Waikna w. Läänemaal.

Henrik Olwi, kunstnik, sünd. 19. jaan. 1894. a. Paasweres Wirumaal.

Karl Saarmann, õigusteadlane, sündinud 19. jaan. 1893. a. Tallinnas. Tartu ülikooli professor.

Paul Parts, kohtunik, sünd. 19. jaan. 1889. a. Pärnus.

25 a. maamõõtjaks

Homme pühitseb oma 25-a. töö juubelit Nõmme linna maamõõtja A. Ojandi-Berg.

Juubilar sündis 1890. a. Saanud alghariduse Mustvees, omandas ta õpetaja ja postiametniku kutse, mille järele lõpetas Pihkvas maamõõdukooli.

Maailmasõja ajal tegutses juubilar maamõõtjana rindeväeosades ja pärast seda koolide inspektorina Siberis. 1930. a. omandas O. Tallinna tehnikumi juures maamõõtja kultuurtehniku kutse, mille järele töötas Harju maavalitsuses, põllutööministeeriumi katastriametis, eramaamõõtjana ja viimased 5 a. Nõmme linna maamõõtjana.

Vargusi pealinnas ja Nõmmel

Kentzwaldi tän. nr. 47 asetsewast kuurist Nõmmel waraštati Jaan Kruuse jaapad 5 kr. wäärtuses ja Krentzwaldi tän. nr. 45 asetsewast kuurist 20 kr. wäärtuses Leontine Noosi riideid.

Koidu tän. nr. 80 asetsewa maja kojakapist waraštati 53 kr. wäärtuses August Tohweri hobuseriistu.

Gonsiori tän. nr. 3 asetsewast keldrist waraštati 50 kr. wäärtuses apelsine ja sidrunеid, mis kuulusid Juhan Proosile.

Koidu tän. nr. 21 asetsewa maja keldriioridorist waraštati Elmar Nusranna pakiu, sall, šindad ja muud kraami kokku 45 kr. wäärtuses.

Alberti tän. nr. 32 asetsewa maja keldrist waraštati Erni Fini wildid ja tingad 12 kr. wäärtuses.

Politseipeegel

Sündmatud wäljendused möödaminejate arwel. Kopli tän. nr. 14—10 elutsew Andrei Kana wõetakse waastutusele seepärast, et ta Pärnu maantee nr. 53 asetsewa maja lammutustöödel wiibides möödaminejaid aadressil korduwalt tarwitas sündmatuid ja roppe wäljendusi, rikkudes seega awalikku rahu. A. Kana oli wiinastanud olekus.

Kõlbmata worst. Kristiine tän. nr. 8—2 elutsew Johannes Tamm awaldas politseile, et ojtuud Nunne tän. nr. 14 asetsewast toiduainetekauplusest 150 gr worsti, mille seest leidnud mingisuguseid nuškad jõnnikujaraseid tükid. Kaupluse omaniku seletusel olewat worsti walmistanud Ahmani tööstuses Tartus.

Jättis tasumata šõidunarwe. Liiwalaia tän. nr. 107—4 elutsew Alfred Roosiots awaldas politseile, et Pärnu mnt. nr. 60—1 elutsew Eduard Belliste on jätnud temale tasumata autošõidu arwe.

Waraštati tõnkekelk. Paljasjaare tee nr. 4 elutsew Mecta Kirkmann awaldas politseile, et Kopli tän. nr. 8 asetsewa maja hoowist waraštatud tema tütre tõnkekelk. Warguses kahtlustab awaldaja S. Karjamaa tänawa elutsewat Herbert W.

Murdis lukkumisel käelun. Saue tän. nr. 11—elutsew Ida Tiik awaldas politseile, et lukkunud ei hommikul Põhja puistee nr. 7-a asetsewa maja juures murdes seejuures oma parema käšiwarrelun. Lukkumiil põhjuškanud könnitees olew wihmaweerenn, mispärast ta majaomanikku šüüdistab könnitee mittekorraškoidmises.

Ülemäära inimesi kinos. Paldiski mnt. nr. 25 asetsewa kino Orioni omanikule Elfriede Delutrele kooštas politsei protokolli seepärast, et ta kinno lasi rohkem inimesi, kui see ette nähtud plaani järele.

Mustus junksetööstuses. Oskari tän. nr. 55 asetsewa junksetööstuse omanikule Adele Otsale kooštas politsei protokolli mustuse ja korratuse pärast tööstuses. Mustad ja koristamata olid töörunnid. Samuti olid puhastamata tööriistad ning punduvid desinfektsiooniwendid.

Politseijaoskond pole kontsertsaal. Magasini tn. nr. 24—2 elutsew Rudolf Kasemets wõetakse waastutusele rahuriikumise pärast politsei 5. jaoskonnas. Mees sega end korduwalt teiste asjaõienduste wahele ning lõpuks halkas walju häälega laulma.

Walgustamata koridor. Kiwimurru tän. nr. 1 asetsewa maja omanik Ewald Roosimägi wõetakse waastutusele seepärast, et tema maja ühiskoridor oli õhtu walgustamata.

Korratu šõidu- ja könnitee. Kunderi tän. nr. 1 asetsewa maja ees olewa könnitee mittekorraškoidmise pärast kooštas politsei protokolli Jahu tän. nr. 12 elutsewale Wold. Andruškonile, kellele kuulub nimetatud könnitee korraškoid.

Auto šõitis puruks reklaamikasti. Narwa mnt. nr. 9—3 elutsew Alfred Sööde awaldas politseile, et wõõrast auto nr. A-2164, millel olnud peal kõrge kastide kokkurem, šõitnud puruks Jaama tän. nr. 2 asetsewa maja küljes oleva väikese reklaamkasti.

Autojuht napsitas. Takšoauto nr. A-399 juht Juhan Kunik, kelle elukoht Liiwalaia põik tän. nr. 4—wõetakse waastutusele seepärast, et ta restoran „Meremeeste Liidus" tarwitas alkoholi.

Joobnud isikuid paigutati politseiarestimajja 8.

Tabati 2 varast

Kriminaalpolitsei tabas ja paigutas wanglasse 3 a. Aleksander Spirka ja 23-a. Endel Sepa. Ühelt mene neilt waraštas linna õõmajast palitu, kuna teine näppas 42 kr. Marie Hinti raha. Mõlemad meheđ on juba warem karistatud.

Vastutav toimetaja J. TAKLAJA.
Väljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus.

Adwokaadid

M. Pung,
vann. adv.
Büroo uus ajutoht:
Pärnu mnt. 8—9,
telef. 438-32.

Tunnid
VILMA VAHTRIK
Klaveriõpetaja ja joatja. Rulkowiuse 18—7, tel. 450-42.

Wenemaal õppinud wilunud õpetajanna õpetab edukalt
vene keelt
Walm. ekj., õpilaste järeleaitamine. Tuleb ka kojn. Räät. tl. 10—11 ja 5—7 Tina tän. 20—2.

Laulutunde
antakse algajaile ja edasijõudnuile kergesti arusaadawal õppewiisil. Tane tän. 15—5. M. Kljuščinskn.

Klaveritunde
annab konserwatooriumi lõpetanud meesõpilane. Teooria, solfeggio õpetus. Ettewalmistus eksameile. Kõnet. 10—12 ja 4—6 Lembitu 10—2, tel. 475-44.

Klaveritunde
annab edukalt wilunud õpetaja Pärnu mnt. 38—7.

Diplomeeritud õpetajanna (Teacher's Diplome) annab
inglise keele
tunde. Nadrefs: Rana tän. 43-a—13, k. 6—8 õhtul.

Matemaatika
ja füüsika tunnid igas ulatuses.
Harju 35-1.

Vene keele
tunde odawasti annan, käies õpilaste juure koju. Soowijaid palun kirjutada „Päewalehe" talitusse „22/8142".

End. Odessa muusikakooli tubli õppejõud annab võõbjatikku
klaverlõpetust.
Ettewalmistus konserwatooriumi. S. Taiari 19—3, Allika tän. nurgal. Kõnet. kella 5—6.

Saksa ja vene keele kiirkursused.
Saksa ja wene keele äraõppimine erimeetodi järele. Wäikesed grupid kella 5—9 õhtul. Kursuse õppemaks Kr. 8.—.
A. Martinson,
Merepuiestee 15—8-a, telef. 318-32.

Gümnaasiumi õpilasele tohe tarwis
õpetajannat
3—4 tundi päewas, inhatust waja kõigis õppeainetes, peaaine matem. ja eesti keel Kirjad t.t. „11/8131".

Haritud preili annab koju käies odawasti
inglise keele
tunde. (Praktika Inglismaalt). Teat. jõi. „13/8413"

Inglise
keele konwersatsiooni tunnid, 50 t. tund.
Masinakirja
kiirkursus, harjutused.
Harju 29—8, hoovis.

Saksa ja vene
keele tunde ja ettewalmistus eksameile täiskaswanuile ja õpilastele. Liiwalaia 14—2, tõneleda 2—4 p. l.

Inglise, prantsuse, saksa ja vene
keelt õpetab edukalt, valmistab kolledshi eksam. üksik. ja grupp. (tunneb hästi mõlema Inglise Kolledshi ja Prantsuse lütseumi kava) diplomeerit. vilunud heade soovitustega õpetajanna. Palutakse tulla läbirääkimistele Niine 7—3, k. 9—10 homm., ½5—½7 õhtul. Telef. 475-27.

Saksa keele
tunde annab odawasti jaksilanna. Riiitli 5—6.

Matemaatikas, ladina,
eesti, wene j. t. keelt. walmist. tiiresti ülikooli, wõistlus-, kõpsus-, kolledshi j.m. eksameile.
Nõrkade järeleaitamine.
Kenimani tän. 14—2, kõnet. 8—10 ja 3—5; telefon 472-05.

Saksa keele
õppe- ja kõnetunde antakse täiseealistele ja lastele. Pärnu mnt. 47—10.

Tele vajate head
inglise, prantsuse, saksa ja wene keele õpetajat — pöörge Olewimägi 6—3, kõnet. kella 11—1 ja 5—7.

Viiulikunstnik,
kes end pikemat aega täiendas wälismaal, annab prof. Aueri kooli järele
viiulitunde
mõõduka soodsa taju eest. Kõnetunnid tl. 9—10, 5—6. Tel. 446-52. Raiaskaewu 6/2

BERLITZ SCHOOL
Sakala 39—5, tel. 438-20. Inglise, prantsuse, itaalia, hispaania, saksa, wene, eesti keelt õpetatakse kiirelt. Berlitzi meetod ja raamatud. Broschüürid ja proowitund matsuta. (Ettewalmistus eksameile.) (Tõlked. — Ärakirjad.)

Preili (filoloog) õppinud wälismaal, annab edukalt
inglise keele
tunde täiskaswanuile ja õpilajile, ka koju käies. Kirj. jõi. „19/8259".

ülikooli haridusega preili, filoloog, õpetab
inglise ja saksa
keelt. Ettewalmistus eksamitele. Tõlked. Wene 3—1

Saksa keskkooli lõpet. preili annab
saksa keele
tunde (35 t. tund). Liiwalaia tän. 43—1.

Wene, saksa
ja inglise keele tunde (teooriias ja kõnes) annab wil. õpet. täiseal. ja õpilastele. Järeleaitam., walm. edukalt ka kolledshi eksameile. Wiisnurri tän. 23—18.

Töötsimised

Otsin kohta
majawalitsejaks, laduwalitsejaks või mõnele muule alale. Senini olen töötanud chituskümnikuna. Teat. kirj. jõi. „14/8134".

Pagar,
noor ja karske, soowib kohta, tunneb hästi saia-, peenleiwa- ja leiwatööd, omab kutsetunnistuse. Pal teat. kirj. jõi. „15/8135".

100 krooni
tajuks jellele, kes muretseb korralikule noormehele palgalije kantjelei- wõi kontoriametnikukoha. Teat. jõi. „16/8096".

Lp. tööandjad!
Palun wõimaldage karstele 27-a. abielumehele tööd Kirj. jõi. „37/8437".

17-a kaub haridusega
tütarlaps
otsib õpilaskohta kontorisse. Teat. jõi. „35/8435".

Kauemat aega iseseisw. ja ka tööstuses töötanud meesterepsm- ja triikijärgi-
õmbleja
wajab töökohta. Teat. jõi. „12/8092".

Keskkütte-kojamees
otsib kohta
Omab vastava kutsetunnistuse + soovituse, teeb kõiki ettetulevaid remonttöid. Teatada jõi. „39/8439".

Lp. tööandjad!
Kats korralikku püüdlikku noormeest joowiwad tööd ükskõik millist, kas wabrikuse, lattu wõi mujale, on nõus kõigega waremalt töötanud riiklikel ja era-metallirõõdel. Kirj. jõi. „33/8433".

Noor keelewalitseja töökas prl. palub kohwikuse wõi reštorani
nõudepesijaks
Nõus ärajõiduks. Teat. jõi. „1/8401".

Palun,
wõimaldage 17-aastasele noormehele tööd, kas elektrialal wõi kuhugi kaubalattu. Kirjad jõi. „30/8110".

Aus ja korralik
nelu
joowib kohe teenistust, on õnrjunud kõõdega maal ja linnas. Pal. kirjal. jõi. „30/8430".

Auto- ja raadioomanikud!
Laadin üle ja parandan teie auto-, mootorratta- ja raadiopatareid. Hea töö eest wastutus. Laost saadaval tuntud wälismaa akkumulaatoreid „Sonnenschein". Akkumulaatorite spetsiaaltõõstus „Akku" Tallinn, Pärnu mnt. 60, telef. 411-24.

Soowin
üksiteenijaks
lasteta perekonda, olen enne teeninud. Kirj. jõi. „34/8434".

½ kuu palk
wõi ½ tuud tajuta töötamine, kes wõimaldab kahele tragile naišter. koha töötusje wõi wabrikuše. Pal. teat kirj. jõi. „21/8421".

26-a. korralik noormees palub mingit
tööd,
wõib ka ajutine töö olla. Kirjad: Nõmme, p-k 53

Haritud meeldiv noor
preili
otsib kelnerinnakohta parimasse restorani, kohwikusse wõi hotelli pikoloks. Valitseb kohalikke keeli. Kirj. jõi. „29/8429".

Karske 26-a. tööstuskooli lõpetanud
noormees
otsib tööd joonestaja abiliseks wõi puutöökotta, käsitab ka puutöömasinaid. Kirjad jõi. „6/8126".

Korralik tütarlaps soowib
ettekandjakohta
on wilunud. Kirj. jõi. „32/8152".

Teenistusega seotud daamid!
Teie voodi-, laua- ja köögipesu parandused ja wähemad ümbert

Töötsimised

Üstlit
maaneiu
palub maja-ezmajats wäikesemasse verekonda või abilisseks kauplusse. Wilub kiresti. Kirj. ült. „17/8457".

Palun wõimaldada
mingit tööd
kas latru, wabrikusse wõi mujale. Soowitaw waimline wõi kergem kehaline töö, kas wõi neljaks-wiieks päewaks nädalas. Meesisik. Kirj. ült. „9/8169".

Gümnaasiumi haridusega, kohal. keeli walitseja
noor preili
palub wõimaldada mingi tecnisnuskoha kas äriisse, kontorisse, puhwetisse, ettekandjaks wõi mujale. Wõib ka ära sõita. Teat. ült. „15/8175".

32-a. karske aus
mees palub
mingisugust tööd, kas äriisse, lattu, wabrikusse wõi hobusemeheks wõi kestkütte abilisseks, ennem jalanõudeäris töötanud pikemat aega ja tunneb põhjalikult seda ala. Kirj. ült. „1/8161".

Tütarlaps

palub kohta majja üksiteonijaks. Oskab ka keeta. Kirj. ült. „27/8467".

Tisler-meister

otsib wastawasse tööstusse juhatajakohta. Kirjad Pärnu, „Pärnu Päewalehe" tal. „N. 107".

Kokaõpilaseks

soowib tulla noor naisterahwas paremasse restorani Kirj. ült. „21/8461".

Hallo perenaised!

Kes wõimaldaks haritud neiule perenaiseabina praktiseerida majapidamistöös? Ondal kortser, palk tähtsusetu. Teatage ült. „8/8248".

Noor keeduoskusega
majateenija,
aus, puhas ja töötas, palub haritud perekonda. Palun 20. jaanuariks teatada kohast ühes palgapakkumisega kirjal. ült. „5/8245".

Korralik neiu palub
majateenijakohta.
On walmis tegema kõiki majas ettetulewaid töid. Kirj. ült. „M. 1291".

Noormees

otsib teenistust autojuhina wõi ükskõik mis tööd. Kirj. ült. „20/8269".

Uksiteenija,
(teedab hästi, on piinlikult puhas, hea tunnistusega) palub ükjärk juure perenaiseks, haiglasse wõi haritud perekonda, wanus 28 a. Palun wõimaldage. Palga soow. 25 kr. Kirj. ült. „12/8252".

Wilunud
juuksur
soowib kohta, tunneb ka daamide tööd. Kirj. ült. „35/8235".

2 korralikku neidu
paluvad kohta,
kas maja, laste juure, haigepõetajaks wõi kauplusse, oskawad keeta ja wõiwad iseseiswalt perenaiseks olla, on kõiges wilunud, wõiwad ka oma korterist käia. Kirjal. ült. „3/8403".

Metsapraaker

otsib teenistust. Wilunud ka metsahindamises. Teat. ült. „17/8297".

Hea keetja,

tunneb täieliselt sooja ja külma kööki, omab sellekohased tunnistused, otsib wastawat kohta. Kana tän. 4—1 wõi kirj. ült. „88/8158".

Elujõuline andekas
noormees
soowib tegutseda waimse wõi füüsilise töö alal, tuhu wõib rakendada oma energia ja tahtejõu. Kirjad pal. saata ült. „31/8191".

Aus korralik
tütarlaps
soowib teenijaks lihtj. perek. wõi lapse juure. Kirj. ült. „30/8190".

Andekas tubli poolwil.
tisler
otsib teenistust. Tunneb ka lukusepatöösid. Kirj. ült. „29/8189".

Neiu palub

kohta kokaabiks. On täiesti wilunud. Omab tunnistusi. Kirj. ült. „25/8185".

Korralik karske wäheselgaline abielupaar otsib
majahoidja-kohta.
Kirj. ült. „39/8199".

Lp. töösturid!

Wõimaldage ausale täiesti karskele 22-a. noormehele mingit tööd wõi õpilaskoht ükskõik mis alal. Teat. ült. „2/8242".

Majahoidjakohta

soowib korralik 2-liikm. perekond korteri eest. Kirj. ült. „13/8173".

Potisepp
wõtab soodsate hindadega uusi ja wanu parandusi, teeb ka oma materjaliga. Kirj. ült. „34/8194".

Passikohta
soowin. Oman kauaaegje wilumuse, keedan tööle ja pesen pesu. Kirj. ült. „23/8188".

Kena wälimusega
ettekandja
soowib kohta, wõib ka puhweiis olla, nõus äraõpiduks. Teat. ült. „1/8201".

Noor
peenlukusepp
palub kohta suuremasse käitisse, tunneb galwaniseerimist. Kirjad ült. „3/8203".

Vanem keetja

otsib kohta paremasse perekonda, wõib ka Nõmmele olla. Pakk. ült. „5/8205".

Majandus-teadlane,

teg. raamatupidaja, on nõus enda peale wõtma õhtuse tööna raamatupidamise kontrolli — sisseseadmise, nõudmise wõi täielise raamatupidamise ühes kaubandus-kirjawahetusega (eesti, ingl., jaksa keeles). Kirj. ült. „6/8206".

1-liigi autojuht

soowib kohta weo- wõi sõidumasinale. Tööiab ise kaasa. Kirjalikult teat. ült. „20/8229".

Saarenelu

palub teenistust, ükskõik mida, on warem teenimud. Kirj. ült. „18/8218".

Lp. wanemad härrad! Wõimaldage 35-a. pr. ennelõunast
teenistust
Kirj. ült. „39/8239".

Vabrikant!

Wõimalda tütarlapsele kohta wabrikusse. On kurb ja abitu, peab aitama aastates ema. Kirj. ült. „4/8204".

Juuksur

soowib kohta äriisse. Kirj. ült. „22/8182".

Tööpakkumised

Teenijat

lastearmastajat, kes oma korterist käib, wajatakse perekonda. Teatada ült. „25/8105".

Wilunud provintsi-reisijat,

kes on tuttav teraskaubaga, wajab importfirma Tallinna linna jaoks. Pakk. slt. „3/8123".

Wilunud kaelasidemete
õmbleja
wõib kohe tööle tulla Rana tän. 45-a—7, tulla läbiräägimistele kella 6—8.

Tööstusrajooni, õ min. tee r.-jaamast, wajatakse kutsetunnistusega
õmblejat
kleiditööle. Tingimused soodsad. Küsida Küti t. 15—17

Sutlema Weeühisus Harjumaal annab wälja wähempakkumisi
harukraavide kaevamise tööd
8670 t.-m. juurujes Hageri wallamajas 23. jaanuaril l. a. kell 11 päewal. Lähemaid teateid saab Hageri ühisprangast. telef. Hageri 5.

Wilunud
kudujat
tarwis juurtele ja wäikestele töödele Teat. ült. „14/8414".

Lihtsasse perekonda waja korralikku puhtusearmastajat wanemat
lapsehoidjat-teenijat.
Laps on 2-a. Teat. ült. „22/8422".

Kasseerijale wõi m. soliidsele alal liikuwale isikule tasuw statist.
kõrvaltöö
(mitte artiklite müük wõi m. s.) wõimalik. Soow. kirj. ült. „38/8438".

Juuksur-praktikanti
waja meesterõõ alale. Kirj. ült. „20/8100".

Hea
teenistus-võimalus.
Teenite 75 tun. 50 kr. kuus. Töö on tasuw. Hõtne ja soliidne. Kirjad ült. „25/8465".

Majateenijat

waja Nõmmele, Nurme t. 8, tagumine maja. Rääkida kuni kl. 7 p. l.

Vajatakse üle Eesti kõigis provintsilinnades ja maakeskustes tegutsemisaid ja korralikke tarwilise tegevuskapitaliga kohalikke
esindajaid-kaubamüüjaid
(tegevus wõib olla ka kõrwalteenistusena). Üles anda ühes senise tegevuse kirjeldusega slt. „25/8145".

Wajatakse kaheliikm. perekonda aujat korralikku
üksiteenijat,
kes räägib jalga wõi wene keelt, soowitaw oleks roots-lanna, wilunud kõikides tosdutöödes ning kes keeta oskab ja head tunnistused omab. Pikk 12, F. L. Mertensi äri.

Noort
kojameest
tarwis, oma korteriga. Lai tän. 88—1.

Vajatakse wilunud
stenotüpist
täielise eesti ja saksa keele oskusega.
Kirjalikud pakkum. hariduse ja lühikese elulookirjeldusega
Eesti Philips A.-S. Tallinn, Lai 1.

Wajatakse meesteõõle wilunud
juuksurit,
kes ka tangilakke teeb. Tulla Wilmsi tän. 20, juuksetöösse.

Maale kõstritallu tarwis aurat ja korralikku
naisteenijat,
kes tunneb maja- ja karjatalitust ning teisi talutöid. Tulla kesknädalal kl. 8—11 homm. Mäekalda 3—2.

Maale tallu wajatakse
karjatalitajat
ja perenaiseabi. Kaubelda 18. tlp. kella ½8—½5 k/m. Hirschfeldt ja Ko., Wenetuug 5.

Noori lastearmastajaid
teenijat
wajatakse kolmeliikmelisse perekonda. Tulla Wilmsi t. 20, juuksetöösse.

Teenijat-perenaist
waja. Tulgu ainult head teetjad. Kungla tän. 28—10

Wajan delikatessäärisse
naisosanikku,
kapitaliga Kr. 1000—1500. Kaastöö soowitaw. Kirj. ült. „30/8230".

Räätsep wajab wilunud noormaid energilisi
töölisi
pintsakutööle. Reimani tän. 37—16.

Piirkitegija wajab
õpilast
Toom-Kuninga 22—11.

Majahoidjat

palgalist, abielus, waja, kes oskab majas kõiki ettetulewaid töid teha. Soowitaw, kellel on autojuhtimise luba. Teat. ühes eluloskirjeldusega ült. „10/8210".

Hobusemeest

waja, kes on wilunud ja ise tööd otsib. Magasini 25—17

Teenijat

wajatakse Tallinna lähedale maale waudteejaama juures asuwasse juwilasse. Soowitaw oleks keskealine naisterahwas. Pakkum. ült. „1/8241".

Tüdrukut

tarwis linna lähedale tallu. Kaub. Harju 30—3, kella 4—5 p. l. ja 9—10 e. l.

Tüdrukut

tarwis. Wana Wiru 7.

Õpilast

waja jurkstöösmuse. Kirj. ült „30/8470".

Mööblitislerit

wajab A. Umbergi mööblitööstus, Sulewimägi 2, Tallinn.

Linna ligidale tallu tarwis korralikku
vanainimest
lapse juure. Luha 3—11.

Wajatakse
tragi poissi,
kes tunneb kunstjarwerööd (wõib ka pooläppinud tisler olla). Estofarw, Tartu mnt. 13.

Osanikku

Kr. 1800 wajab soliidne ettewõte. Kapital ja Kr. 80—150 kuus kindlustatud. Kirj. ült. „22/8222".

Passijat

waja, kes hästi oskab lõunat walmistada. Kaupmehe tän. 15—3.

Wäikesemasse puukauplusse wajatakse
õpilaseks
tütarlast, kes on nõus tarbe korral ka last hoidma. Kirj. ült. „13/8253".

Sulast

tarwis. Kaubelda 19. jkp. kl. 9—10 S. Tartu m. 32, hoowis.

Wajatakse lihi- ja toatöögapealse tööle
juurelõikajat.
Saapakauplus Posti tän. 51 Narwas.

Sulast

tarwis maale. Kaubelda kesknädalal kl. 10—11 Tartu mnt. 51, hoowis.

Korteriotsimised

Wajatakse põhjapoolsest
tuba
wähese mööbliga Kunstihoone lähedal. Teatada Kunstihoone l. 5, 2.

Ametiskäija daam otsib waikset jooja
mööblita tuba
soowitaw täielise kostiga (kerge toit). Teat. ült. „36/8116".

Wajatakse wäikest, mööblita ja erajsisekäiguga
tuba
ühes köögi tarwitamisega. Teated ühes kuuüüriga ült. „5/8405".

Kindlas ametis noormees otsib wäikest, eraldi sisekäiguga, wähese mööbliga
tuba
Tallinnas wõi Nõmmel. Kirjad kuni 29. jaan. 1938. a. ült „1/8441".

Riigiteenija soovib ühetoalist
korterit
1. või 5. linnajaku. Teat. kirjal. slt. „23/8143".

Kindlas teenistuses ükskõik noor proua soowib rahuliku
möbl. tuba
köögi tarwitusega. Teat. ült. „26/8146".

Wajatakse
2 tuba
südalinnas, wähema kontorijaoks. Pakkum. kirjal. slt. „19/8139".

Noor korralik ametiskäija proua palub
kaasüüriliseks
korralikude inimeste juure. Teat. ült. „5/8165".

Korterit
1—3 tuba ja kõik, otsib 2-liikmeline lasteta perekond. Soovitajale hea tasu. Teat. kirjal. slt. „17/8137".

Õpilane otsib omaette, erasisekäiguga, tiitte ja walgustusega
möbl. tuba
hinnaga kuni 20 kr. Soowitaw jüdalinnas wõi ümbruses. Kirj. ült. „33/8193".

Kindlas teenistuses neiu soovib ühetoalist väikest
korterit
Kirj. slt. „16/8136".

Wajatakse ükskõik erasisekäiguga
mööblita tuba
ühes kütte ja walgustusega, soow. 5. linnajagu. Kirjad ült. „23/8223".

Wajan
tööstusruumi
jüdalinnas wõi jelle lähedal, 40—100 r.-mtr., tööstuswooluga. Soowi korral maksan ette kuni aastaüüri. Teatada ült. „23/8263" wõi Raudtee tän. 41—3.

Tina tän. ja Narwa mnt. rajoonis otsitakse
möbleeritud tuba
Teatada o/ü. R. Haarla, Tina 9, telef. 302-56.

Wälismaalane otsib
möbleeritud tuba
moodsas majas kesklinnas. Pakk. hinna tähend. ült. „26/8306".

Wajan
kaupluseruume
puudu- ja peennahakauba jaoks kas linna sisse wõi turu ümbrusesse. Teatada pal ült. „3/8243".

Korteriotsijad!!

Kuulutuste kaudu „PÄEVALEHES" on soovitud korter Teil varsti käes

Korteripakkumised

TALLINNAS

Korter

tühja üürida — tuba, köök, esik (elekter, weesi, W. C. korteris), ühes garaažiga wõi ilma. Luise tän. 12.

Ära anda 2 mööbliga
tuba
koos. köögi tarwitusega. Kuni üür 45 kr. Waje t. 13—4.

Korter
jaada — üks tuba esikuga, Laia tänawa ümbruses, hind 15 kr. Kirjad palun jaata ült. „18/8098".

Mööbl tuba

erasisesk., ära anda täiesti korral. waikele intellig. härrale. Koidula 10—1.

Tuba

mööblita üürida intelligentsele härrale Kentmani 17—5, näha kl. 3—7.

Wäike möbl. päikesepoolne
tuba
köögi tarwitusega, elektriga, teenistusega daamile üürile anda. Uus Kalamaja tän. 32—12, 2. korral.

Tuba
üürile anda 1 wõi 2 naisterahwale, hind 15 krooni. Jmanta 42—5, näha pärast kl. 3.

Korter
4-toaline, köögi, wanni ja kõigi mugawustega lohe jaada. Küsida Uus tän. 24, kr. 5.

Pansion Hasenjäger
ajub niiid Pärnu mnt. 28—6, telef. 446-23. Toad reisijatele.

Soe suurem hästi
möbl. tuba
erasisesk., telef. waikele kindl. ametis intelligentsh. härrale ära anda. Tatari t. 15-a, krt. 3.

Kadriorus suurem
kiosk
odawasti ära anda. Soow. kirj. ült. „11/8411"

Tuba

ära anda, wähese mööbliga, erasisekäiguga. Kesk-Kompassi 9—2.

Wäike mööblita
tuba
ära anda ükskõik. Willardi 26—4.

2 tuba

ja kõik ära anda (sobiw töötoaks). Roosikrantsi 8—2, tulla kella 9—6.

Möbleeritud tuba
ära anda kahele kindlas ametis käijale noormehele. (Mitte alkoholitarwitajaile) Koidu 102—6, Tallinn.

Wälja üürida 1. märtsiks kuuetoaline
korter
wannitoaga ja tuba teenijale. Toompeal, Kiriku põik. 4—5. Teat. saab kl. 13—15

Ilus erasisekäiguga päikesep.
mööblitega tuba
wälja üürida wanniga wõi ilma. Liiwa 29—11, 1. korral, Kesthaigla sünnitusosak. wastas.

Ära anda intell. isikule
tuba
ilma mööblita. Kaupmehe 31—7, hoovimajas.

Kaasüüriliseks

wõib tulla korralik meesterahwas, kel on kindel teenistus. Villardi tän. 22—17.

Intell. härrale ära anda suur
mööblita tuba
vann. köögi tarwitus. Gonsiori 11—3

Kaasüüriliseks

wõib tulla naisterahwas. Israeli 16—8.

Päikesepaisteline. möbl.
tuba
südalinnas ära anda. Telef. ja vann olemas. Kinga 3 krt. 2. näha 2—6.

Suur tuba,
omaette, ära anda tänavapoolsete akendega, kohane ka bürooks. Veneturult esimene paraaduks. Narwa mnt. 4—3, tel 312-52, tulla kella 3—4 wahel.

Ära anda unes majas erasisekäiguga
möbl. tuba
joowi korral köögi tarwitamisega. Õle tän. 1—8.

Korralikule, kindlas teenistuses meesterahwale ära anda erasisekäiguga
tuba
Tulbi tän. 3—8.

Tööstuse- ja laoruumid

üles laoplatsiga wälja anda Kotsebue 16-a. Küsida majahoidjalt ja telef. 471-71 ja 446-64.

Korteripakkumised

NÕMMEL JA MUJAL.

Segakauplus-eruumid

ühes elukorteriga ära anda, wähese kaubaga, Rapla alewis. Teateid saab Estonia teatri maja nr. 2, äristt.

Müüakse

Wanas tuntud headuses
KOHVI
erisegud
TH. KAARMANN
RAEKOJA 8

Müüa

woodi- ja lauapesu, peeglid, woodid, diiwanid, kohwer ja muud. Kesk-Kompassi tän. 13—6, hoowimajas.

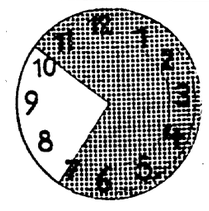
PÄHELEPANU, PERENAISED!
Neljapäeval.
20. skp.
a gab
TEKA'S
VIRU 14
PORTSELANI INVENTUUR-
V ALJAMÜÜK

Juuksetööstus

müüa odawasti ühes wäikese korteriga. Soow. kirj. slt. „9/8129".

Oksjon Tallinnas Sakala 34—6

19. jaanuaril j. a. kell 12 müüakse ennenpakkumisel jaapatööstuse majinad, tikutamise, läbiõmbluse, wikkimise ja muud majinad.

Ühendage

oma waba aeg enesearendamisele, lugedes
kirjandust
Soodus ostukoht
„Päewalehe" raamatukpl.
S. Karja tän. 23, kõnetraat 446-11 ja 479-25 Pikk tän. 2, kõnetr 429-84.

Korter

— 3 tuba, köök ja esik — ära anda. Toompst. 30—1.

Möbl. tuba
wälja üürida intelligentsele isikule. Erasisesõõk, wann, keskküte. Roosikrantsi 23—1. Küsida pressimisäristt.

Äriruum

wälja üürida. Wana Wiru 7

Luksuskorter

tõigi mugawustega — 4 toba teenija- ja wannitoaga, ca 120 r.-m. uues moodsas majas 2. korral wastu päikest, ühes keskküttc ja jooja weega, soowikorral ioe garaaši, wälja üürida. hind 120 kr. kuus. Liiwa 17 (Keskhaigla wastas). Küsida korter 2 wõi telef. 444-74 päewal wõi 454-92 õhtul.

2 suurt tuba

ära anda tööstutele wõi muuks otstarbeks. Tatari t. 2—1.

Korteripakkumised

NÕMMEL JA MUJAL.

Segakauplus-eruumid

ühes elukorteriga ära anda, wäheje kaubaga, Rapla alewis. Teateid saab Estonia teatri maja nr. 2, äristt.

Müüakse

Wanas tuntud headuses
KOHVI
erisegud
TH. KAARMANN
RAEKOJA 8

Müüa

woodi- ja lauapesu, peeglid, woodid, diiwanid, kohwer ja muud. Kesk-Kompassi tän. 13—6, hoowimajas.

PÄHELEPANU, PERENAISED!
Neljapäeval.
20. skp.
a gab
TEKA'S
VIRU 14
PORTSELANI INVENTUUR-
V ALJAMÜÜK

Juuksetööstus

müüa odawasti ühes wäikese korteriga. Soow. kirj. slt. „9/8129".

Oksjon Tallinnas Sakala 34—6

19. jaanuaril j. a. kell 12 müüakse ennenpakkumisel jaapatööstuse majinad, tikutamise, läbiõmbluse, wikkimise ja muud majinad.

Ühendage

oma waba aeg enesearendamisele, lugedes
kirjandust
Soodus ostukoht
„Päewalehe" raamatukpl.
S. Karja tän. 23, kõnetraat 446-11 ja 479-25 Pikk tän. 2, kõnetr 429-84.

Uus maja

elumuutuse puhul rutuliselt müüa Pärnu mnt. rajoonis, sissetulek 5160 kr. a.; väljamaks 25.000—30.000 kr. Sakala tän. 46—2.

Hea tulutoov
maja
müüa kiires korras, Nõmme jaama läheduses. Kirjad slt. „40/8120".

Müüja uus ühekordne
elumaja
äravedamiseks, juurus meetreis 10,65×6,30. Aidu-Nõmme külas, Püssi jaamast 4 km. Teat. annab kohal J. Seppar.

1½-tonnik. kuni 2,7-tonniline
tööauto
müüa wõi ¾-tonnik. wastu wahetada. Teat. saab Inglise weskist, Jurmus.

Müüa
hea, korras, tulutoow talhe + keldrikorraga maja, krunti 1015 r.-m., 1. linnajaos. Ligem. andm. Kentmani t. 14—2, kl. 8—10 ja 4—7; telef. 472-05.

Müüja
höövelmasin
(shaping). Näha iga päew kella 9—17 Wana Wiru 8. Telef. 476-84.

Wäga odawasti müüa
hambaarstitool,
puurmasin, tööriistu, laudu, toole, woodi, antiikne teekann. Jakobsoni t. 54—7, hoowis. Tulla alates kl. 1 päewal.

Valudest, harjumustest, raskustest wabanete, kui tutwute minu õpetusega.
„Enesemõjutamise tehnika"
ja **„õige söömisviis"** saadan postiga kätte nendele, kes saadawad ühe krooni aadressil: Tallinn, Süda t. 12. W. Pabson. Wõib ka isiklikult järele tulla.

Omaniku ruuma tõttu rutuliselt müüa
talu,
mis asetseb 25 km Tallinnast, wandeejaama, alewi ja meierei lähedal ning maantee ääres. Talust on põldu 6½ ha, heinamaad 6½ ha, karjamaad 6 ha ja metsa 1 ha. Lähemalt kirjalikult esiatgu Ed. Hammer, Hageri p.-ag. (Wahelikaupleja ei mitte tülitada.)

Müüa korrashoitud
lapsevanker.
Näha õhtul pärast kl. ½8 Oskari 65—1, Pelgulinnas.

Korras
väike orel,
(harmoonium) müüa. Nõmmel, Kaje 21—1.

Kübaraäri

müüa kesklinnas wäga käidawas tänawas. Kirjad slt. „16/8176".

Müüa wäike prunn
toakoer.
Näha wõib Kaasiani 7—6, kella 4—8.

Müüa metsa

Küsida Kunderi 19—9, J. Randmaa'lt wõi kirj. slt. „36/8196".

Hea, prunditud
pianiino
müüa Rataskaewu 14—2.

Müüa
wanemaaja mahagonip. wäiksemad kummutid, mitmesugused lauad, raamatukapp, tugitoolid, postide vahel peegel jne. Lai 24—1 hoowis, II kord.

Väike
saarehobune
müüa Paldiski maantee 26—3

Häid katusealuseid
põletispuid
müüa Tulbi tän. 6. Telef. 429-72.

Soome
diivanvoodid,
uued, juhuslikult wäga odawasti müüa. Kreutzwaldi 20—10.

Müüa wähepruugitud kiir-
õmblus-masin
„Singer". Reimani 30—25.

Müüa

odawa hinnaga klaaskapp, pr. söögikapp, keediseid; pohlasalatit ja muud. Näha saab iga päew 11—4 Kullasepa tän. 3, rackoja tagant sissekäik, 2. korral.

19., 20. ja 21. jaan. 1938. a. müüakse
sunnioksjonil Pärnus,
Kalewi tän. 29
juurud Richard Blumfeldt'i kaup: jalanõud, kalosiid, toakingad jne., mis hinnatud müüigiks Kr. 6065.—. Müünrine sünnib jaowiisi. Hooldaja.

Majad, krundid,

talud, ärid müüa. Kom.-kontor „Wahendus", Harju 17, kella 10—12 ja 2—½4.

Aurukatel ja masin
müüa, 82 m² küttepind, 8 atm. töösurve; masin 300 H. P. kompaund, kondensaatoriga, püst, laevatüüp. Kirjalikult Pronksi 3—4.

Paagid-sisternid
müüa 200-ltr. kuni 60.000-ltr. Scalsamas tehakse tellimise peale uusi paake ja raudkorstnaid. Heina 6, hoowis.

Lahtise auto omanikud! Müüa ilus uus
voolujooneline tõld
sõiduautó jaoks. Näha Lembitu tän. 10—14.

Maad

müüa Pääskülas. Teateid Koidula 24—2, tel. 317-92

Parem
juuksetööstus-äri
müüa Rakweres. Teateid: Rakwere, Wabrali tän. 12, juukselõikusäristt, märgusõna „Tugew".

Elumuutuse tõttu müüa
juukse-tööstus
Kentmani tän. 19.

Hobune

müüa. T. Raewalla tän. 42—1.

Äri sisseseade

— kaalud, kett, kapid, riiulid — kiiresti müüa Luise t. 22, krt. 17.

Müüa

naisterahwa hall lambanahast kasukas, kiiresti uus, odawa hinnaga. Näha Graniidi 16—2, kl. 5—8 p. l.

Ostetakse

Parima hinnaga ostan
prunditud riideid, ülikondi, palituid, peisu, jaapaid, pandipileteid, õmblusmasinaid, jalgrattaid, mööbleid. Tulen kohale. Suur Karja 8—8.

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän 6. telef 431-59

Soowime osta prunditud, kuid töökorras
aurukatla
10—20 mtr.² küttepinnaga, jüst. „Nikander" wõi mõni muu, ja töökorras aurumasina 8—9 hob.-j. Masju Piimaühing, Masju p.-ag. Telef. Masju 2 I.

Ostan

kõikjugu wana kraami, mida kellelgi juhtub müüa olema. Ka wäljaspoole Tallinna tulen ojtma. Lahk. pakkum. kirjal. ült. „27/8147".

Ostan

kantud ülikondi, juuwi- ja talitwalitiid, üksikuid pintsakuid, pükse, pandipileteid, õmblusmasinaid, grammofone ja muud. Pärnu mnt. 33

Kulda, hõbedat ja vene peenraha
ostan. Woorimehe tän. 4. E. Prant. Tel. 412-39.

Puhtaid kaltse

ostab
Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu Pikk tän. 2.

Tähelepanu!
Ostan. Igajugu kõgitarbeist, iluasjadest ja wõningul jeiswaist esemeist wabanede ruttu ja soodsa hinnaga. Soowi korral tulen kohe. Wäike Ameerika t. 4, Ost-müük.

Soowin osta tarwitatud
fotoaparaadi
Leica III, III-a wõi Contax. Teatada ült. „22/8262".

Soowin osta Fordsoni traktori
radiaatori.
Teatada ühes hinnaga Pärnu, Riia mnt. 73, Joh. Raadik.

Ostja Petserist
ostab õiglase hinnaga igajugusuid prunditud asju, riideid, peisu, jalanõusid, kõrjugu tööriistu, igasugusel arwul, eesti- ja wenekeelseid raamatuid, ajakirju, pööningukolu jne. Kirj. ült. „32/8192".

Ostan

prunditud õmblusmasinaid, jalgrattaid, grammofone, majakraami ja pandipileteid jne. Tartu mnt. 21, telef. 314-06.

Kaitsewäel. ja kaitseliisl.
sineleid
ja teisi wormiriideid ostan, ka Nõmmelt ja prowintsist. Pal. teat. ült. „20/8260".

Ostan
kõiki kontori- kui korterimööbleid, õmblusmasinaid, jalgrattaid, grammofone, waipu ja kõike juhusliku kauba. Teat. kirjal. ült. „18/8418".

Soovin osta

wähe pruugitud riiete- ja puhwetkapi, ümarguse söögilaua, toole ja diiwani. Teat. kirj. slt. „18/8138".

Soowin osta
soome teljed,
laius 175—125 jm. Kiwimurru 4—4.

Soowitakse osta
suurem press
(miste spindel) ja tööstuse tolmuimeja. Teat. ja andmed ült. „22/8462".

Ostan hea hinnaga
riideid, pandipileteid, waipu, kahusnahku, lauatarbeid, mööblit, iluasju, jpordikaarbeid ja mitmes. teisi asju. S. Roosikrantsi 8. telef. 466-85.

Mitmesugust

Väljamüük!
Kleidid
alates
4 kroonist
Moeilm
V. POSTI 8.

Olen korrektne pikemaaegwuline noormees, soowin **tutwust**
intellektuaalse daamiga, kes aineliselt kui ka mõtteliselt aitaks jaakata õpinguid, kuna enda eksistents ei wõimalda seda. Oman indulgentsje iseloomu ja wõlimuse. Kirj. ült. „15/8095".

Daam iluja tahuga
tutwuks
wan. soliidse härraga, kel on oskust ja kogemusi hipodr.-traatwõlte kaswaramises. Kirj. ült. „19/8099".

Kõige mõjuwam
rotimürk
rottide ja hiirte häwitamiseks. Müük ainult Pikk tän. 43—1, Trõkow.

Lastest, lastelt, lastele toob pilte „Laste Rõõm"
Kuidas wälja näeb Eesti laps (päewapilte lastest), kuidas ta joonistab (joonistusi lastelt), mis temale meeldib (huwitawat lastele), seda näitab iga wiimase aja uus „Laste Rõõmu" number.

Noor õrnahingeline briinett meeldiw tüdarlaps
tutwuks
harimud iiksutega, kes waliseiwad roorii wõi sarja keelt, keele praktiseerimiseks (korrespondents). Kirj. ült. „25/8425".

Maohaige daam
soovib lõunaid
aasta läbi (kerget toitu). Pakk. ejit. ült. „37/8117".